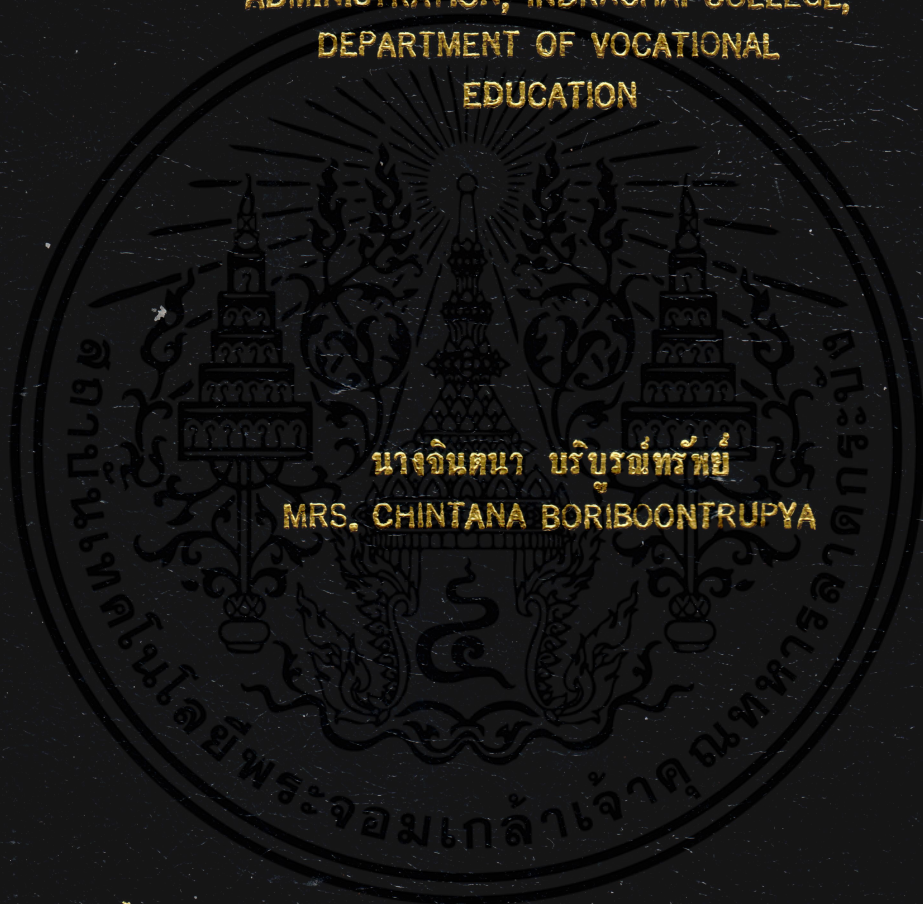

การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษา หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค
พุทธศักราช 2533 ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ
วิทยาลัยอินทราชัย กรมอาชีวศึกษา

A FOLLOW-UP STUDY OF GRADUATES TECHNICAL VOCATIONAL
EDUCATION IN DIPLOMA B.E. 2533 BUSINESS
ADMINISTRATION, INDRACHAI COLLEGE,
DEPARTMENT OF VOCATIONAL
EDUCATION

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

พ.ศ. 2541

ISBN 974-622-127-2

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษา หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค
พุทธศักราช 2533 ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ
วิทยาลัยอินทราชัย กรมอาชีวศึกษา

A FOLLOW-UP STUDY OF GRADUATES TECHNICAL VOCATIONAL
EDUCATION IN DIPLOMA B.E. 2533 BUSINESS
ADMINISTRATION, INDRACHAI COLLEGE,
DEPARTMENT OF VOCATIONAL
EDUCATION

นางจินตนา บริบูรณ์ทรัพย์
MRS.CHINTANA BORIBOONTRUPYA

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบังไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อ พ.ศ. 2541 อ่างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ISBN 974-622-127-2

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

A FOLLOW-UP STUDY OF GRADUATES TECHNICAL VOCATIONAL
EDUCATION IN DIPLOMA B.E. 2533 BUSINESS
ADMINISTRATION, INDRACHAI COLLEGE,
DEPARTMENT OF VOCATIONAL
EDUCATION

A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF
THE REQUIREMENT FOR THE DEGREE
MASTER OF INDUSTRIAL EDUCATION IN VOCATIONAL ADMINISTRATION
SCHOOL OF GRADUATE STUDIES

เอกสารนี้เป็น KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา หรือเผยแพร่ซ้ำโดยไม่ได้รับอนุญาตจากสถาบันฯ
1998

ISBN 974-622-127-2

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษา
หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค
พุทธศักราช 2533 ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ
วิทยาลัยอินทราชัย กรมอาชีวศึกษา

นักศึกษา

นางจินตนา บริบูรณ์ทรัพย์

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์

รศ. ดร. ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม

ดร. ประภัสสร รวยแท้

ดร. วราพรรณ น้อยสุวรรณ

ระดับการศึกษา

ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

พ.ศ.

2541

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษา หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค พุทธศักราช 2533 ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ วิทยาลัยอินทราชัย กรมอาชีวศึกษา มีวัตถุประสงค์เพื่อติดตามภาวะการมีงานทำของผู้สำเร็จการศึกษาติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษา ในด้านความรู้ ทักษะและเจตคติและสภาพปัญหา และอุปสรรคในการปฏิบัติงาน

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยเป็นผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค พุทธศักราช 2533 ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ ตั้งแต่ปีการศึกษา 2534 -2536 จำนวน 217 คน โดยเก็บข้อมูลการวิจัยในปีการศึกษา 2537

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามที่ ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง โดยยึดกรอบทฤษฎีของ Benjamin S.Bloom ประกอบด้วย 3 ตอน คือ ตอนที่ 1. สัมภาษณ์ข้อมูลส่วนตัว และภาวะการมีงานทำของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2. สอบถามความคิดเห็น เกี่ยวกับการนำความรู้ ทักษะ และเจตคติไปใช้ในการปฏิบัติงาน ตอนที่ 3. แบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหา และอุปสรรคในการปฏิบัติงาน การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC⁺

ผลการวิจัย พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษาส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 20-25 ปี สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2536 มากที่สุดในสาขาวิชาการบัญชี เกี่ยวกับภาวะการมีงานทำของผู้สำเร็จการศึกษาพบว่า ผู้สำเร็จการศึกษาส่วนใหญ่ทำงานและศึกษาต่อในขณะเดียวกัน และมีความต้องการทำงานในภาคเอกชนมากกว่าภาครัฐ ในด้านการศึกษาต่อนิยมศึกษาต่อในสถาบันการศึกษาเอกชนมากกว่าสถาบันการศึกษาของรัฐเพื่อเพิ่มคุณวุฒิให้สูงขึ้น รายได้โดยเฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่า 5,500 บาท

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำความรู้ ทักษะ และเจตคติไปใช้ในการปฏิบัติงาน พบว่านำไปใช้ในการปฏิบัติงานอยู่ในเกณฑ์มาก เช่น ความรู้ ความสามารถทางวิชาชีพ การนำความรู้ไปใช้ในการปฏิบัติงาน คุณลักษณะพิเศษของผู้ปฏิบัติงาน บุคลิกภาพ มนุษยสัมพันธ์ และทัศนคติต่ออาชีพ

สำหรับปัญหาและอุปสรรคในการทำงาน พบว่า สาขาวิชาการบัญชีเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงานมากที่สุด และสาขาวิชาการตลาด เลขานุการ เป็นที่ต้องการของตลาดแรงงานน้อยที่สุด หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.) เป็นหลักสูตรใหม่ ซึ่งสถานประกอบการไม่เข้าใจลักษณะของหลักสูตร และมีทักษะในวิชาชีพน้อยกว่าผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Thesis Title A Follow - up Study of Graduates Technical Vocational Education in Diploma B.E. 2533, Business Administration, Indrachai College, Department of Vocational Education

Student Mrs. Chintana Boriboontrupya

Thesis Advisor Assoc. Prof. Dr. Preeyaporn Wonganutrohd

Thesis Co-advisors Dr. Prapattsorn Ruaytae
Dr. Waraphan Noisouwan

Level of Study Master of Industrial Education in Vocational Administration
King Mongkut's Institute of Technology Ladkrabang

Year 1998

ABSTRACT

The purpose of this research was to follow up the graduates in Technical Vocational Education Certificate, in Business Administration, Indrachai College, Department of Vocational Education, regarding their knowledge and capabilities in the performance of their duties, job commitments and performance towards their professional attitude.

The population used in this research, was the graduates in Business Administration, during the academic years of 1991 - 1993. The total graduates population of 217 students were chosen as samples.

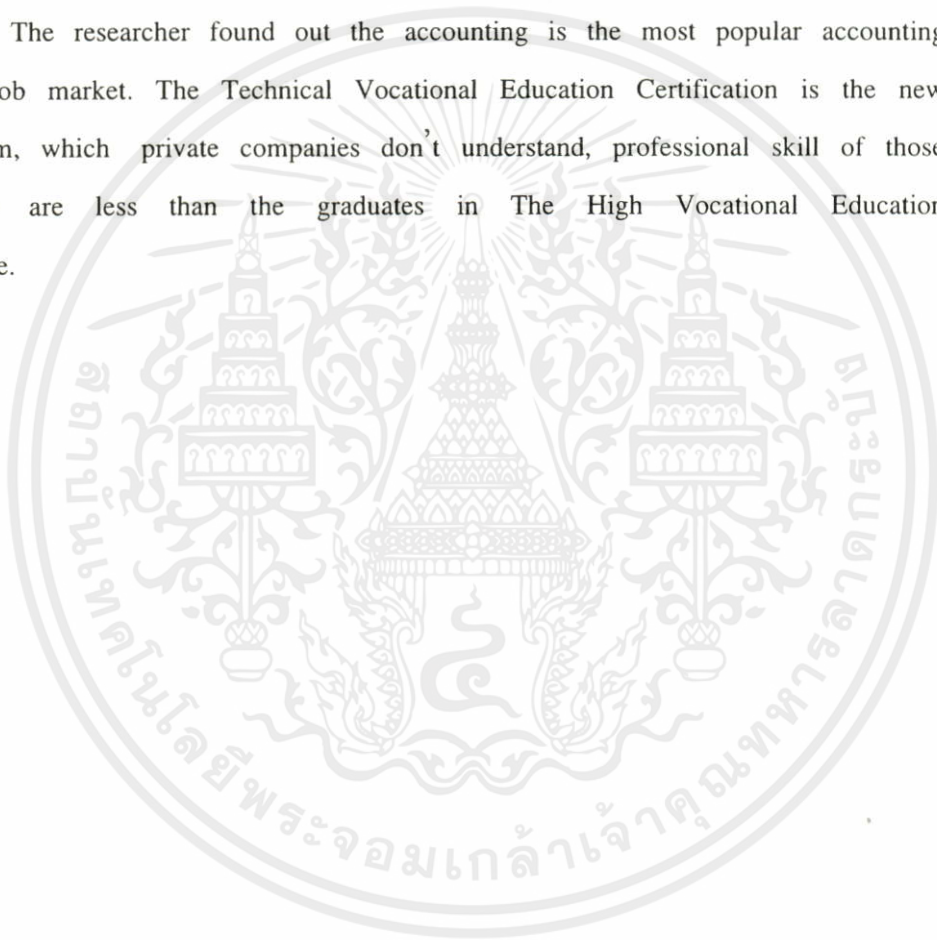
Benjamin S. Bloom's theories frame was used in research. Which was divided into three parts. part I The exploration of the graduates personal status and working situation, part II The opinions of application knowledge, skill and attitude to their work, part III The graduate's problems in operation.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้ใช้เฉพาะในวงจำกัดเท่านั้น ไม่สามารถนำเข้าไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

The results of the research showed that most of the graduates were 20 - 25 years of age, The majority of them graduated in 1993. They were studying and working at the same time, they worked in private companies with a salary is lower 5,500 Bht. per month.

The opinions of application knowledge, skill and attitude to their work e.g. human relationship,

The researcher found out the accounting is the most popular accounting in the job market. The Technical Vocational Education Certification is the new curriculum, which private companies don't understand, professional skill of those graduates are less than the graduates in The High Vocational Education Certificate.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จได้ด้วยความสามารถของ รศ. ดร. ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ที่ให้คำปรึกษา แนะนำ ตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่อง ตลอดจนให้กำลังใจ และติดตามผลการดำเนินการวิจัยมาโดยตลอด ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ ที่นี้

กราบขอบพระคุณ ดร. ประภัสสร รวยแท้ และ ดร. วราพรรณ น้อยสุวรรณ อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม ที่กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำ และขอคิดเห็นอันเป็นประโยชน์ต่อการวิจัยในครั้งนี้

กราบขอบพระคุณ รศ. ดร. เมธี ปิณฑนันทน์ และคณาจารย์ คณะครุศาสตร์- ศึกษาศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบังทุกท่าน ที่ได้ให้ความรู้ ประสบการณ์ ความเมตตา ห่วงใย และให้กำลังใจอย่างสม่ำเสมอ อันเป็นความประทับใจ แก่ศิษย์เป็นอย่างยิ่ง

กราบขอบพระคุณท่านผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ได้กรุณาตรวจแก้ไข และให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแบบสอบถาม และขอขอบคุณผู้ตอบแบบสอบถามทุกท่าน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง หัวหน้างานวิจัย และพัฒนาที่ได้กรุณาสละเวลาอันมีค่าในการให้คำแนะนำเกี่ยวกับการวิเคราะห์ข้อมูลให้แก่ผู้วิจัย

ขอขอบคุณคณะเจ้าหน้าที่งานบัณฑิตวิทยาลัยทุกท่าน ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ในการประสานงานด้านต่าง ๆ ด้วยดี

ขอขอบคุณ คุณสมยศ - คุณโสภา อัมรินทร์ และคุณสมนึก บริบูรณ์ทรัพย์ ตลอดจนผู้ใกล้ชิดทุกท่านที่คอยให้ความช่วยเหลือ และให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยด้วยดีเสมอมา

หากงานวิจัยนี้มีความดีอยู่บ้าง ผู้วิจัยขอมอบให้แก่ บิดา - มารดา และ ครู - อาจารย์ทุกท่าน ที่ได้ให้ความดีงามในชีวิตแก่ผู้วิจัย

จินตนา บริบูรณ์ทรัพย์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	I
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	III
กิตติกรรมประกาศ.....	V
สารบัญ.....	VI
บทที่	
1. บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	7
ขอบเขตของการวิจัย.....	7
แนวคิดในการวิจัย.....	8
คำนิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย.....	10
เชิงอรรถ.....	12
2. วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	14
หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวท.) พุทธศักราช 2533	
ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ.....	14
ความเป็นมาในส่วนของวิทยาลัยอินทราชัยกับหลักสูตร ปวท.....	22
ความหมายและวิธีดำเนินการติดตามผล.....	24
วิธีดำเนินการติดตามผล.....	28
การศึกษาเกี่ยวกับภาวะการมีงานทำของผู้สำเร็จการศึกษา.....	33
ความรู้ ทักษะ และเจตคติ ในการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา.....	37
ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงาน.....	40
เชิงอรรถ.....	46
3. วิธีดำเนินการวิจัย.....	52
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	52
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	53

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมีเหตุผลแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	56
เชิงอรรถ.....	58
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	59
ตอนที่ 1 สภาพส่วนตัวและภาวะการทำงานทำ ของผู้สำเร็จการศึกษา.....	59
ตอนที่ 2 ความสามารถในการนำความรู้ ทักษะ และเจตคติ ไปใช้ในการปฏิบัติงาน.....	71
ตอนที่ 3 ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงาน ของผู้สำเร็จการศึกษา.....	76
5. สรุปผล อภิปรายผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ.....	79
สรุปผลการวิจัย.....	79
อภิปรายผลการวิจัย.....	82
ข้อเสนอแนะ.....	90
ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป.....	92
บรรณานุกรม.....	97
ภาคผนวก.....	104
ประวัติผู้เขียน.....	128

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1. แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของผู้สำเร็จการศึกษาปี 2534 - 2536 วิทยาลัยอินทราชัย กองวิทยาลัยอาชีวศึกษา.....	53
2. แสดงจำนวนร้อยละของผู้สำเร็จการศึกษา จำแนกตามเพศ.....	60
3. แสดงจำนวนร้อยละของผู้สำเร็จการศึกษา จำแนกตามอายุ.....	60
4. แสดงจำนวนร้อยละของผู้สำเร็จการศึกษา จำแนกตามปีที่สำเร็จการศึกษา.....	61
5. แสดงจำนวนร้อยละของผู้สำเร็จการศึกษา จำแนกตามสาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา.....	61
6. แสดงเหตุผลของผู้สำเร็จการศึกษาที่ไม่ได้ทำงาน.....	62
6.1 แสดงจำนวนร้อยละของผู้สำเร็จการศึกษา จำแนกตามประเภทของสถานศึกษาที่ศึกษาต่อ.....	63
6.2 แสดงจำนวนร้อยละของผู้สำเร็จการศึกษา จำแนกตามเหตุผลในการศึกษาต่อ.....	64
7. แสดงจำนวนร้อยละของผู้สำเร็จการศึกษา จำแนกตามหน่วยงานที่ทำ.....	64
8. แสดงจำนวนร้อยละของผู้สำเร็จการศึกษา จำแนกตามระยะเวลาที่ใช้ในการหางาน / สมัครงาน.....	65
9. แสดงจำนวนความถี่และร้อยละของผู้สำเร็จการศึกษา จำแนกตามเหตุผลที่ทำให้มีงานทำจนถึงปัจจุบัน.....	66
10. แสดงจำนวนร้อยละของผู้สำเร็จการศึกษา จำแนกตามรายได้ที่ได้รับในปัจจุบันเฉลี่ยต่อเดือน.....	67

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศฯ ได้จัดทำขึ้นเพื่อเป็นข้อมูลเบื้องต้น ไม่ควรเอาไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
11.	แสดงจำนวนร้อยละของผู้สำเร็จการศึกษา จำแนกตามลักษณะของงานที่ทำ.....	67
12.	แสดงจำนวนร้อยละของผู้สำเร็จการศึกษา จำแนกตามลักษณะของงานที่ทำในปัจจุบัน ซึ่งได้ใช้ความสามารถทางด้านวิชาชีพที่เรียนมา.....	68
13.	แสดงจำนวนร้อยละของผู้สำเร็จการศึกษา จำแนกตามการเข้ารับการฝึกอบรมเพิ่มเติม.....	68
14.	แสดงจำนวนร้อยละของผู้สำเร็จการศึกษา จำแนกตามการศึกษาดูงาน ตั้งแต่ทำงานจนถึงปัจจุบัน.....	69
15.	แสดงจำนวนร้อยละของผู้สำเร็จการศึกษา จำแนกตามความพึงพอใจในการทำงาน.....	69
16.	แสดงจำนวนร้อยละของผู้สำเร็จการศึกษา จำแนกตามความประสงค์ในการเปลี่ยนงาน.....	70
17.	แสดงจำนวนร้อยละของผู้สำเร็จการศึกษา จำแนกตามลำดับข้อความจากสำคัญมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด.....	70
18.	แสดงค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็น ของผู้สำเร็จการศึกษา เกี่ยวกับ การนำความรู้ไปใช้ ในการปฏิบัติงาน.....	72
19.	แสดงค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของผู้สำเร็จการศึกษา เกี่ยวกับการนำทักษะไปใช้ในการปฏิบัติงาน.....	73
20.	แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของผู้สำเร็จการศึกษา เกี่ยวกับการมีเจตคติต่อการปฏิบัติงาน.....	75

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
21.	แสดงจำนวนความถี่และลำดับปัญหาและอุปสรรค ในการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา.....	77
22.	แสดงความถี่ของผู้สำเร็จการศึกษา จำแนกตามข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหา.....	78

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.) เริ่มใช้ในสถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษา ตั้งแต่ปีการศึกษา 2522 เป็นหลักสูตรที่รับนักศึกษาจบจากชั้น มัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.ศ.5, ม.6) หรือเทียบเท่า ใช้เวลาเรียน 2 ปี เน้นการผลิต กำลังคนในระดับช่างเทคนิคในระยะแรกที่เปิดสอนหลักสูตรดังกล่าว นั้น มีเพียง 2 ประเภทวิชา คือ ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ และเกษตรกรรม ต่อมาในปี พ.ศ. 2524 หลังจากผู้เชี่ยวชาญได้ทำการศึกษาหาความเป็นไปได้ จึงได้เปิดสอนเพิ่มอีก 1 ประเภทวิชา คือ ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม จากนั้นก็ได้มีการปรับและเพิ่มสาขาวิชาให้สอดคล้องกับแผนการเรียนวิชาอาชีพของชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.6) และสนองความต้องการของตลาดแรงงาน โดยได้พัฒนาหลักสูตรดังกล่าวเป็นหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.) พุทธศักราช 2527 เปิดสอน 5 ประเภทวิชา คือ ประเภทวิชา เกษตรกรรม คนกรรม ศิลปหัตถกรรม บริหารธุรกิจ และช่างอุตสาหกรรมแยกเป็น 36 สาขาวิชา กับ 19 สาขางาน ปรากฏว่าระยะแรกของการเปิดสอนตาม หลักสูตรดังกล่าว มีผู้เข้าเรียนเป็นจำนวนมาก ต่อมาจำนวนผู้เข้าเรียนได้ลดลงด้วยเหตุหลายประการ ดังนั้น หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมอาชีวศึกษา จึงได้ทำการประเมินผลหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค พุทธศักราช 2527 ผลปรากฏว่าควรจะได้มี การปรับปรุงหลักสูตรใหม่ในบางเรื่องขึ้นเพื่อให้เหมาะสมกับสภาพการณ์ในปัจจุบัน โดยเฉพาะข้อเสนอแนะให้ตัดวิชาพื้นฐาน หรือวิชาเสริมออกจากหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค พุทธศักราช 2527 ทุกประเภทวิชา กรมอาชีวศึกษาจึงได้มีการปรับปรุงหลักสูตรตามข้อเสนอแนะอีกครั้งหนึ่ง และเปลี่ยนชื่อเป็นหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค พุทธศักราช 2533 โดยยังคงเป็น 5 ประเภทวิชา เช่นเดิม แต่เพิ่มเป็น 52 สาขาวิชา กับ 11 สาขางาน¹

ปัจจุบันหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค พุทธศักราช 2533 ได้นำมาใช้ในสถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษาตั้งแต่ต้นปีการศึกษา 2533 เป็นเวลาเกือบ 5 ปีการศึกษา ถึงแม้ว่าผลการเรียนของนักศึกษาจะดีขึ้นบ้าง แต่ก็ยังมีข้อบกพร่องอยู่หลายประการที่จำเป็นต้องมีการปรับปรุง จึงควรจะมีการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรดังกล่าว เพื่อให้ทราบถึงปัญหาและ

อุปสรรคที่จะต้องปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้การจัดการหลักสูตรสอดคล้องกับความต้องการของ ตลาดแรงงานและบรรลุมัตถุประสงค์ตามเป้าหมายของการจัดการศึกษา

การดำเนินงานอาชีวศึกษาได้ขยายและพัฒนา โดยการ เปิดแผนกวิชาการจัดตั้งโรงเรียนและวิทยาลัย โดยลำดับ มีการ พัฒนาจากระดับชั้นต้นตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาเป็นรับจากชั้นมัธยมศึกษา โดยเริ่มตั้งแต่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ต่อมารับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และปัจจุบันรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ด้วย ในส่วนของประเภท วิชาช่างอุตสาหกรรม ได้พัฒนาจาก โรงเรียนช่างกล โรงเรียนช่างไม้ โรงเรียนการช่าง (ชาย) จนเป็นวิทยาลัยเทคนิค ประเภทวิชาเกษตรกรรม ได้ขยายจาก โรงเรียนฝึกหัดครูประถมกสิกรรม เป็น วิทยาลัยเกษตรกรรม ประเภทวิชาพาณิชยกรรม จากโรงเรียนช่างตัดเสื้อ โรงเรียนช่างทอผ้า เป็นโรงเรียนอาชีวศึกษา และวิทยาลัยอาชีวศึกษา ตามลำดับ ในประเภทวิชาศิลปกรรม ขยายจากสโมสรช่างของสามัคยาจารย์เป็นโรงเรียนเพาะช่าง จากนั้นเป็น วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา วิทยาเขตเพาะช่าง ในระยะต่อมา²

ผู้สำเร็จการศึกษาเดิมได้รับวุฒิ ปป. มาถึงปัจจุบันแบ่งเป็น ปวช. รับนักเรียนที่จบ ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น หลักสูตร 3 ปี สำเร็จการศึกษาในระดับ ปวช. สามารถเรียนต่อในระดับ ปวส. ใช้เวลาเรียน 2 ปี

ปีการศึกษา 2522 คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้สถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เปิดทำการสอนหลักสูตร "ประกาศนียบัตร วิชาชีพเทคนิค" (ปวท.) โดยการรับนักเรียนที่จบชั้นมัธยมศึกษา ตอนปลาย (ม.ศ.5 และ ม.6) หรือเทียบเท่า เข้าศึกษาต่อใน สถานศึกษาทั้ง 4 แห่ง ที่เปิดสอนดังนี้

1) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ ทำการสอนในวิทยาลัยทั้ง 3 แห่ง ได้แก่ วิทยาลัยอินทราชัย วิทยาลัยอาชีวศึกษานนทบุรี และ วิทยาลัยพิษณุโลก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่จัดทำขึ้นเพื่อประโยชน์ในการศึกษาวิจัยเท่านั้น ไม่สามารถนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ วิทยาลัยพิษณุโลก

2) ประเภทวิชาธุรกิจเกษตร ทำการสอนในโรงเรียนเกษตร ลำพูน ซึ่งปัจจุบันได้เปลี่ยนเป็นวิทยาลัยเกษตรลำพูน³

วิทยาลัยอินทราชัย เป็นวิทยาลัยหนึ่งในจำนวนสถานศึกษาทั้ง 4 แห่ง ที่
คณะรัฐมนตรีมีมติให้เปิด โดยได้เปิดทำการสอนประเภทวิชาบริหารธุรกิจ ปีการ
ศึกษา 2522 ในระยะแรกเปิดสอน 4 สาขาวิชา ได้แก่ สาขาวิชาการบัญชี การเงิน
การธนาคาร การตลาด การเลขานุการปีการศึกษา 2535 กระทรวงศึกษาธิการ
อนุมัติให้วิทยาลัยเปิดสอนหลักสูตร ปวท. เพิ่มอีก 2 สาขาวิชา คือ คอมพิวเตอร์
ธุรกิจ และอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว⁴

วิทยาลัยอินทราชัย ได้เปลี่ยนชื่อเป็น วิทยาลัยพณิชยการอินทราชัย เมื่อวันที่ 4
กรกฎาคม 2537 ตามมติของคณะรัฐมนตรี

กรมอาชีวศึกษา ในฐานะเป็นหน่วยงานหลักในการผลิตกำลังคนระดับกลาง เพื่อ
สนองความต้องการของตลาดแรงงานที่เปลี่ยนแปลงไป จึงได้กำหนดวัตถุประสงค์ไว้ใน
แผนพัฒนาอาชีวศึกษา ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535 - 2539) ดังนี้

เพื่อพัฒนาการอาชีวศึกษาทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพ
ให้สามารถผลิตกำลังคนสอดคล้องกับการพัฒนาประเทศทั้งด้าน
อุตสาหกรรม เกษตรกรรมและบริการ โดยเน้นการให้ความรู้
ทักษะ คุณธรรมและจริยธรรม ตลอดจนการปลูกฝังนิสัยในการทำงาน
เพื่อการประกอบอาชีพและการดำรงชีวิตได้อย่างเป็นสุข
ภายใต้การปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์
เป็นประมุข พร้อมทั้ง สนับสนุนและส่งเสริมการวิเคราะห์วิจัย การ
บริการวิชาชีพชุมชน การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม
และ ศิลปวัฒนธรรม⁵

กรมอาชีวศึกษาได้ปรับทิศทางของการอาชีวศึกษา เพื่อสนองตอบการ เปลี่ยนแปลง
เอกของสภาพเศรษฐกิจโดยใช้กลยุทธ์ 3 ประการ คือ สร้างซ่อม สร้างเสริม และสร้างสรรค์ ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พร้อมทั้งกำหนดยุทธศาสตร์เชิงรุก 3 ด้าน ได้แก่ ด้านปริมาณ ด้านคุณภาพ และด้านการบริการมีการสนับสนุนเพื่อให้สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ซึ่งความเป็นไปได้ในเชิงปฏิบัตินั้น ย่อมต้องอาศัยการดำเนินงานของสถานศึกษาในการบริหารงาน และได้จัดกระบวนการศึกษาให้สอดคล้องกับแผนฯ และมุ่งสู่จุดหมายเดียวกัน สถานศึกษาในสังกัด กรมอาชีวศึกษา มีหน้าที่โดยตรงในการผลิตกำลังคนที่มีคุณภาพ ทั้งด้านความรู้ ทักษะ คุณธรรม และจริยธรรม เพื่อให้ผู้สำเร็จการศึกษาสามารถประกอบอาชีพ และดำรงชีวิตในสังคม ได้อย่างมีความสุข อันหมายถึง การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้แก่ประเทศได้ตรงตามเป้าหมายของแผนฯ และตามความคาดหวังของประชากร เพื่อให้ประชากรในประเทศมีอาชีพ ก็ย่อมส่งผลให้ฐานะเศรษฐกิจของประเทศชาติดีขึ้น ดังที่ เมธี ปิลันธนานนท์ ได้กล่าวถึงสถานศึกษาในฐานะเป็นเครื่องมือพัฒนาประเทศไว้ ดังนี้

ประชาชนและรัฐบาลแต่ละชุดแต่ละสมัยย่อมคาดหวังให้สถานศึกษาเป็นเครื่องมือในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมมาโดยตลอด ไม่ว่าจะเป็นโครงการตามแผนพัฒนาต่าง ๆ จะพบว่าสถานศึกษามีส่วนช่วยสร้างความรู้ ความเข้าใจและฝึกฝนการอาชีพให้ประชาชน เพื่อเศรษฐกิจของประชาชนแต่ละบุคคลดีขึ้น และในภาพรวมเมื่อประชาชนมีเศรษฐกิจดีขึ้น ก็แน่นอนว่า มีความสัมพันธ์ไปถึงเศรษฐกิจของประเทศก็ย่อมดีขึ้น อย่างน้อยประชาชนก็จะมีเงินเสียภาษี และรัฐก็เก็บภาษีได้เป็นกอบเป็นกำนำไปพัฒนาประเทศได้นั่นเอง⁵

การจัดการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.) เกิดขึ้นจากการที่ ต้องการแก้ไขช่องว่างที่สำคัญในช่วงแผนฯ 4 คือ นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย สอบเข้ามหาวิทยาลัยได้เพียง 10 - 15% เท่านั้น ส่วนที่เหลือ 85 - 90% ไม่สามารถจะเข้าเรียนได้ถึงแม้รัฐได้ลงทุนไปมาก โดยถือว่าเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีค่าจึงต้องไปเรียนในมหาวิทยาลัยเปิด ซึ่งเปิดเฉพาะด้านสังคมศาสตร์ในขณะนั้น ทำให้เกิดมีปัญหามากขึ้น เพราะไม่ตรงกับความต้องการแรงงานของประเทศ หรือถ้าจะออกไปประกอบอาชีพก็ไม่มีอาชีพอะไรที่เหมาะสม ดังนั้น ในส่วนกรมอาชีวศึกษา วิเวก ปางวุฒิมงคล ได้กล่าวว่า "ปัญหาการจัดการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.)" เกิดจากสาเหตุต่อไปนี้ คือ

1. ขาดความเข้าใจในการประชาสัมพันธ์ให้สังคม ประชาชนและผู้ปกครองได้รู้จัก ไม่มีคนรู้จักที่จะอธิบายต่อสังคม โรงเรียนที่จะแนะแนวนักเรียน หรือสถานประกอบการธุรกิจต่าง ๆ ไม่เข้าใจว่าหลักสูตรเป็นอย่างไรเด็กมีคุณภาพและมีมือขนาดไหน

2. ค่านิยมของผู้ปกครองของนักเรียนและตัวนักเรียนเองในการมุ่งที่จะเข้ามหาวิทยาลัยเพื่อเรียนให้ได้รับปริญญาที่อยู่สูงมาก เพราะขาดความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร ปวท. ว่ามุ่งหวังที่จะให้ผู้เรียนจบไปเพื่อประกอบอาชีพ เพราะประเทศชาติต้องการแรงงานระดับกลาง

3. ขาดการประสานงานระหว่างระดับบริหารของรัฐกับทบวงมหาวิทยาลัยหรือมหาวิทยาลัยต่าง ๆ คือ จะต้องให้เข้าไปเรียนต่อได้และมหาวิทยาลัยสามารถรับได้ ซึ่งในสมัยก่อนได้ทำความตกลงไว้กับมหาวิทยาลัยหลายแห่ง เช่น ศรีนครินทรวิโรฒ แม่โจ้ ส่วนมหาวิทยาลัยอื่น ๆ ก็น่าจะรับได้ เช่นเดียวกับ ปวส. ซึ่งสามารถเรียนต่อระดับปริญญาตรีได้ ดังนั้น ปวท. ซึ่งผู้เรียน มีพื้นฐานวิชาสามัญดีกว่าปวส. ก็ควรจะสามารไปเรียนต่อ ในระดับปริญญาได้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักงานรัฐมนตรี พบปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.) แล้วออกไปปฏิบัติงาน ดังนี้

1. ผู้ปกครองส่วนมากไม่มั่นใจว่า บุตรหลานที่จบหลักสูตร ปวท. แล้วจะทำงานได้ เพราะมีคนว่างงานในสาขาวิชาชีพมาก ควรจะต้องเรียนสูง ๆ หรือเรียนต่อระดับปริญญาตรีให้ได้

2. หลักสูตร ปวท. เป็นหลักสูตรใหม่ ยังไม่เป็นที่รู้จักในตลาดแรงงานมากนัก

3. นักศึกษาที่เรียนหลักสูตร ปวท. ไม่มีพื้นฐานและความรู้ความสามารถเพียงพอที่จะประกอบอาชีพได้ เนื่องจากเป็นหลักสูตรระยะสั้นวิชาภาคปฏิบัติน้อยไป ทำให้ได้รับการยอมรับน้อยกว่าที่ผู้สำเร็จหลักสูตร ปวส.

4. เมื่อจบหลักสูตร ปวท. แล้ว และไปประกอบอาชีพจะต้องผ่านการฝึกอบรมเพิ่มเติมก่อน

5. หลักสูตร ปวท. ยังไม่เป็นที่ยอมรับหรือรู้จักในตลาดแรงงาน และตลาดแรงงานยังไม่มั่นใจในฝีมือ เมื่อเปรียบเทียบกับผู้จบหลักสูตร ปวส.⁸

จากปัญหาการจัดการศึกษาหลักสูตร ปวท. ในส่วนของกรมอาชีวศึกษา จะเห็นได้ว่า การจัดการเรียนการสอนประเภทวิชาบริหารธุรกิจของวิทยาลัยอินทราชัย ซึ่งเป็นสถานศึกษาสังกัดกองวิทยาลัยอาชีวศึกษา ยังไม่บรรลุวัตถุประสงค์ตามเป้าหมายของหลักสูตร พุทธศักราช 2527 หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมอาชีวศึกษา ได้ทำการศึกษาสภาพการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.) พุทธศักราช 2533 โดยการใช้แบบสอบถาม ผู้บริหาร ครู-อาจารย์ และนักศึกษาในสถานศึกษาที่ใช้ หลักสูตร ปวท. 2533 พบปัญหาต่าง ๆ สรุปได้ดังนี้

1. หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.) ไม่เป็นที่รู้จัก โดยทั่วไป
2. สถานภาพของนักศึกษาที่จบหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.) ไม่ได้รับการยอมรับให้เท่าเทียมกับผู้จบหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)
3. หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.) เป็นหลักสูตรที่ไม่สามารถศึกษาต่อได้อย่างกว้างขวาง
4. การปรับอัตราเงินเดือนในขั้นเริ่มต้นของผู้จบหลักสูตร ปวท. ไม่เท่ากับหลักสูตร ปวส.
5. สาขาวิชาที่เปิดสอนในหลักสูตร ปวท. ซ้ำซ้อนกับสาขาวิชาที่เปิดสอนในหลักสูตร ปวส.⁹

ที่กล่าวมาทั้งหมดนี้คือ สภาพปัญหาที่เกิดขึ้นในการจัดการศึกษาของ หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ ซึ่งผู้สำเร็จการศึกษาในหลักสูตรดังกล่าวจะต้องเผชิญอยู่ในขณะที่ปฏิบัติงาน ดังนั้น การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาจะเป็นประโยชน์ในการดำเนินการเพื่อหาแนวทางเปลี่ยนแปลง แก้ไข และปรับปรุงให้การปฏิบัติงานนั้น มีทั้งคุณภาพและประสิทธิภาพ มีความสอดคล้องกับการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม รวมทั้งความต้องการของตลาดแรงงาน

ปัจจุบันการวิจัยเรื่องนี้มีน้อย การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษานับว่าเป็น สิ่งสำคัญและจะต้องกระทำอย่างต่อเนื่อง เพราะตลาดแรงงานมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ดังนั้นผู้วิจัยมีความต้องการทำการวิจัยเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาปรับปรุง หลักสูตร การเรียนการสอน ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อติดตามภาวะการมีงานทำของผู้สำเร็จการศึกษา
2. เพื่อติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษา ในด้านความรู้ ทักษะ และเจตคติ ในการปฏิบัติงาน
3. เพื่อทราบถึงสภาพปัญหา และอุปสรรคในการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการวิจัยเฉพาะผู้สำเร็จการศึกษา หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.) พุทธศักราช 2533 ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ วิทยาลัยอินทราชัย กรมอาชีวศึกษา ที่สำเร็จการศึกษาระหว่างปีการศึกษา 2534-2536 ซึ่งปฏิบัติงานเป็นข้าราชการ พนักงาน และเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานราชการ รัฐวิสาหกิจ สถานประกอบการ และสถานที่ประกอบอาชีพอิสระ โดยเก็บข้อมูลจากการวิจัยครั้งนี้ ในปี พ.ศ. 2538

ประชากร คือ ผู้สำเร็จการศึกษา หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวท.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ วิทยาลัยอินทราชัย ปีการศึกษา 2534 - 2536 รวม 3 รุ่น จำนวน 500 คน

กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้สำเร็จการศึกษา หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.) ที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 217 คน¹⁰

ตัวแปรที่ศึกษา ประกอบด้วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารภาวะการมีงานทำของผู้สำเร็จการศึกษา จำแนกตามลักษณะการปฏิบัติงาน ดังนี้ เอกสารนี้เป็นการศึกษาเชิงพรรณนาเชิงสำรวจ ซึ่งเป็นการศึกษาเพื่อหาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับสถานการณ์ด้านการศึกษา ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อี.1.1 ภาวะปัจจุบัน ปลูกเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.2 หน่วยงานที่ทำ

- 1.3 ระยะเวลาที่ใช้ในการหางาน/สมัครงาน
- 1.4 เหตุผลที่ทำให้มีงานทำจนถึงปัจจุบัน
- 1.5 รายได้ที่ได้รับในปัจจุบันโดยเฉลี่ยต่อเดือน
- 1.6 ลักษณะของงานที่ทำในปัจจุบัน
- 1.7 การเข้ารับการฝึกอบรมเพิ่มเติม
- 1.8 การศึกษาดูงานตั้งแต่ทำงานจนถึงปัจจุบัน
- 1.9 ความพึงพอใจในการทำงาน
- 1.10 ความประสงค์ในการเปลี่ยนงาน
2. คุณสมบัตินของผู้สำเร็จการศึกษา จำแนกออกเป็น 3 ด้าน ดังนี้
  - 2.1 ความสามารถด้านความรู้ไปใช้ในการปฏิบัติงาน
  - 2.2 ความสามารถด้านทักษะไปใช้ในการปฏิบัติงาน
  - 2.3 การมีเจตคติต่อการปฏิบัติงาน
3. ปัญหา และอุปสรรคในการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา

แนวคิดในการวิจัย

กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย เรื่อง การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษา หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ วิทยาลัยอินทราชัย กรมอาชีวศึกษา ผู้วิจัยได้ใช้แนวทางในการวิจัย ดังนี้ คือ

1. การติดตามภาวะการมีงานทำของผู้สำเร็จการศึกษา

เพื่อศึกษาภาวะการมีงานทำของผู้สำเร็จการศึกษา หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ วิทยาลัยอินทราชัย ผู้วิจัยได้ยึดลักษณะการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา เป็นแนวทางในการวิจัย ดังนี้

1. ภาวะการมีงานทำในปัจจุบัน ของผู้สำเร็จการศึกษา
2. หน่วยงานที่ทำ
3. ระยะเวลาที่ใช้ในการหางาน/สมัครงาน

4. เหตุผลที่ทำให้มีงานทำจนถึงปัจจุบัน
5. รายได้ที่ได้รับในปัจจุบันโดยเฉลี่ยต่อเดือน
6. ลักษณะของงานที่ทำในปัจจุบัน
7. การเข้ารับการฝึกอบรมเพิ่มเติม
8. การศึกษาดูงานตั้งแต่ทำงานจนถึงปัจจุบัน
9. ความพึงพอใจในการทำงาน
10. ความประสงค์ในการเปลี่ยนงาน

2. คุณสมบัติของผู้สำเร็จการศึกษา

คุณสมบัติของผู้สำเร็จการศึกษาในด้านการนำความรู้ ทักษะ และเจตคติ ไปใช้ในการปฏิบัติงาน ผู้วิจัยได้นำทฤษฎีของ Benjamin S. Bloom มาเป็นแนวทางในการสร้างกรอบการวิจัย ซึ่งหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค พุทธศักราช 2533 ประเภทวิชา บริหารธุรกิจ วิทยาลัยอินทราชัย ได้กำหนดคุณสมบัติของผู้สำเร็จ การศึกษาแยกออกเป็นเป็น 3 ด้าน ดังนี้¹¹

1. ความสามารถในการนำความรู้การปฏิบัติงานไปประกอบอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ (Cognitive Domain)
2. ความสามารถในการใช้ทักษะในการประกอบอาชีพ และปฏิบัติงานได้ตรงตามสาขาวิชาที่ได้ศึกษา (Psychomotor Domain)
3. เจตคติในการปฏิบัติงานที่ดีของผู้สำเร็จการศึกษา (Affective Domain) กล่าวคือ ความรับผิดชอบ ซื่อสัตย์ ขยัน อดทน จรรยาบรรณ และความคิด สร้างสรรค์ สามารถสร้างงาน และเทคโนโลยีที่จำเป็นต่ออาชีพบริหารธุรกิจ¹¹

ดังนั้น ผู้วิจัยได้ยึดกรอบแนวความคิดดังกล่าวข้างต้น เป็นกรวิจัยนักศึกษาที่จบ หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.) จะต้องมียุคสมบัติครบถ้วนทั้ง 3 ประการ ดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับเอาไว้ใช้ในวงวิชาการเท่านั้น ไม่สามารถนำไปใช้เพื่อการค้า
 1. ด้านพุทธิพิสัย (Cognitive Domain) มีความรู้ในวิชาเฉพาะสาขาและสามารถนำไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
 ไม่ว่าจะใช้โดยวิธีใดก็ตามก็ให้มีให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. ด้านทักษะพิสัย (Psychomotor Domain) มีทักษะในการใช้อุปกรณ์ในการปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้อง

3. ด้านจิตพิสัย (Affective Domain) มีเจตคติที่ดีต่อการประกอบอาชีพ เช่น ความรับผิดชอบต่องานในหน้าที่ ประพฤติอยู่ในระเบียบวินัยอันดี

3. ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา

ผู้วิจัยได้นำรายงานโครงการติดตามประเมินผลการเปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.) พุทธศักราช 2527 ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ¹⁴ มาเป็นแนวทางในการสร้างกรอบการวิจัย สรุปว่าปัญหาและอุปสรรคส่วนมาก เกิดจากขาดการประชาสัมพันธ์ให้สังคม สถานประกอบการ หน่วยงาน และรัฐวิสาหกิจต่าง ๆ เข้าใจในหลักสูตร ปวท. ค่านิยมของผู้ปกครองและตัวผู้เรียน มุ่งศึกษาต่อในระดับปริญญาตรี การปรับอัตราเงินเดือนในชั้นเริ่มต้นของผู้เรียนจบหลักสูตร ปวท. ไม่เท่ากับหลักสูตร ปวส.

นิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย

เพื่อความเข้าใจความหมายของศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยจึงได้ให้ความหมาย และขอบเขตจำกัด ดังต่อไปนี้

การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษา หมายถึง การศึกษาเกี่ยวกับภาวะการมีงานทำ คุณสมบัตื ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา

ภาวะการมีงานทำ หมายถึง สถานภาพของผู้สำเร็จการศึกษาในสาขาวิชาต่าง ๆ แล้วไปประกอบอาชีพได้ ตามความต้องการของสถานประกอบการ บริษัท/เอกชน รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานราชการ ซึ่งจะต้องมีลักษณะในการปฏิบัติงานที่เป็นอยู่ในภาวะปัจจุบัน รายได้ที่ได้รับในปัจจุบันโดยเฉลี่ยต่อเดือน ลักษณะของงานที่ทำในปัจจุบัน การ

เอกสารประกอบการพิมพ์เพิ่มเติม การศึกษาดูงานตั้งแต่ทำงานจนถึงปัจจุบัน ความพึงพอใจในชั้นด้านการค้า
ไม่ว่าการทำงานนี้ และความประสงค์ในการเปลี่ยนแปลง และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คุณสมบัติของผู้สำเร็จการศึกษา หมายถึง ผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค จะต้องมีความรู้ในวิชาเฉพาะสาขา มีทักษะในการใช้อุปกรณ์ในการปฏิบัติงาน และมีเจตคติที่ดีต่อการประกอบอาชีพ

ความรู้ หมายถึง ความรู้เกี่ยวกับงานปฏิบัติ ความรู้ความสามารถในการใช้ภาษาไทยได้อย่างถูกต้อง ความรู้ความสามารถเกี่ยวกับภาษาอังกฤษธุรกิจในสายงานที่ปฏิบัติ ความรู้เกี่ยวกับขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมไทย ความรู้เกี่ยวกับสิทธิและหน้าที่พลเมืองดี ความรู้ความสามารถในการคำนวณเบื้องต้น ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายธุรกิจ และการค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมจากแหล่งวิชาต่าง ๆ

ทักษะ หมายถึง ความชำนาญ ความคล่องแคล่ว และว่องไว ในการปฏิบัติงานของหลักสูตรทางด้านปฏิบัติ โดยมุ่งการฝึกปฏิบัติ ฝึกทำ ฝึกคิด เพื่อการสร้าง ความชำนาญในงานอาชีพของผู้สำเร็จการศึกษา

เจตคติ หมายถึง ความรู้สึกต่าง ๆ ของผู้สำเร็จการศึกษาที่มีต่อการปฏิบัติงาน เช่น ความพอใจในอาชีพ ความกระตือรือร้นในงานที่ทำ ความเอาใจใส่ในงานที่ปฏิบัติ การแสวงหาความรู้ในสายงานเพิ่มเติม ความรับผิดชอบต่องานหน้าที่ ตลอดจนความมีระเบียบวินัย

ปัญหาและอุปสรรค หมายถึง สภาพปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นกับผู้สำเร็จการศึกษาที่ออกไปปฏิบัติงานในสถานประกอบการ และเกิดจากสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ เช่น ขาดการประชาสัมพันธ์ หลักสูตรการเรียนการสอน เครื่องมือ อุปกรณ์

ผู้สำเร็จการศึกษา หมายถึง ผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.) พุทธศักราช 2534 - 2536 ประเภทวิชาบริหารธุรกิจวิทยาลัยอินทราชัย

หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค พุทธศักราช 2533 หมายถึง หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการประกาศใช้ในปี พ.ศ. 2533

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เชิงอรรถ

¹ กรมอาชีวศึกษา, "การศึกษาสภาพการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค พุทธศักราช 2533," รายงานการวิจัย หน่วยศึกษานิเทศก์ (อัดสำเนา) หน้า 1.

² เกษร ภูประเสริฐ, "บทนำ," วารสารการศึกษาแห่งชาติ ปีที่ 17, ฉบับที่ 1 (ตุลาคม - พฤศจิกายน 2525) หน้า 1.

³ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, "โครงการติดตามประเมินผลการเปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.)," (กรุงเทพมหานคร : สำนักนายกรัฐมนตรี, 2527), หน้า 2.

⁴ ภาณีต มงคล, "วิทยาลัยอินทราชัยของเรา," 100 ปี สมเด็จพระเจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ฯ กรมขุนเพชรบูรณ์อินทราชัย (กรุงเทพมหานคร : ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ, 2535), หน้า 31 - 32.

⁵ กองแผนงาน, กรมอาชีวศึกษา, "แนวนโยบายการพัฒนาอาชีวศึกษา ในแผน 7 (พ.ศ. 2535 - 2539)," (อัดสำเนา) หน้า 4.

⁶ เมธี ปิลันธนานนท์, "สถานศึกษามีฐานะเป็นเครื่องมือของรัฐ เพื่อรองรับความเป็นนิกส์," (การประชุมสัมมนา เรื่อง ผู้บริหารที่พึงประสงค์ในทศวรรษหน้า สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, 2532), หน้า 5.

⁷ วิเวก ปางวุฒิพงศ์, "ประเด็นเกี่ยวกับหลักสูตร ปวท. ในฐานะที่เป็นผู้ริเริ่ม," หนังสือที่ระลึกครบรอบ 50 ปี กรมอาชีวศึกษา (กรุงเทพมหานคร : วิทยาลัยสารพัดช่างพระนคร, 2534), หน้า 4 - 5.

⁸ คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, เรื่องเดียวกัน, หน้า 45.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับกรณีสืบค้นเอกสารที่สงวนไว้ก่อนอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดลอกเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

⁹ กรมอาชีวศึกษา, เรื่องเดียวกัน, หน้า 179.

¹⁰ ระวีวรรณ ชินะตระกูล, "การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง," วิจัยการศึกษ
(กรุงเทพมหานคร : ภาพพิมพ์, 2535), หน้า 73 - 80.

¹¹ กองแผนงาน, กรมอาชีวศึกษา, "หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค พุทธ
ศักราช 2533 ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ," (อัดสำเนา) หน้า 5.

¹² สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, "โครงการติดตามประเมินผลการเปิด
สอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.)," : (กรุงเทพมหานคร : สำนักนายกรัฐมนตรี,
มนตรี, 2527), หน้า 36.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้ศึกษาจากเอกสาร ตำรา และรายงาน ผลการวิจัยอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยกำหนดหัวข้อ ดังต่อไปนี้

1. หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.)
2. วิทยาลัยอินทราชัยกับหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค ปวท.
3. ความหมาย จุดมุ่งหมาย และวิธีดำเนิน การติดตามผล
4. การศึกษาเกี่ยวกับภาวะการมีงานทำของผู้สำเร็จการศึกษา
5. ความรู้ ทักษะ และเจตคติในการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา
6. ปัญหา และอุปสรรคในการปฏิบัติงาน

1. หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.) พุทธศักราช 2533 ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ

หลักการ

1. เป็นหลักสูตร 2 ปี ในระดับวิชาชีพเทคนิคต่อจากมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า มีคุณสมบัติตามที่กำหนด และเปิดโอกาสให้ผู้ทำงานอยู่แล้วศึกษาเพิ่มเติมได้
2. เป็นหลักสูตรที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน โดยมุ่งในการศึกษาอบรมทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติที่เหมาะสมกับลักษณะของอาชีพ ต่าง ๆ เพื่อจะนำไปใช้ในการอาชีพ และสามารถพัฒนาความก้าวหน้าในอาชีพได้
3. เป็นหลักสูตรที่ให้โอกาสผู้เรียนหาความรู้และประสบการณ์จากภายนอกสถานศึกษา ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งยังมีให้คิดเปลี่ยนแปลง และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้ เพื่อทดแทนการเรียนการสอนในสถานศึกษาได้เป็นการใช้เวลาให้เกิดประโยชน์
4. เป็นหลักสูตรที่มุ่งเสริมสร้างคุณภาพ คุณสมบัติของผู้ประกอบอาชีพที่ดี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คิดเปลี่ยนแปลง และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้
เพื่อทดแทนการเรียนการสอนในสถานศึกษาได้เป็นการใช้เวลาให้เกิดประโยชน์

จุดมุ่งหมาย

1. เพื่อให้มีความรู้ ทักษะ และเทคโนโลยีที่จำเป็น ตลอดจนเจตคติที่มีต่อการประกอบอาชีพที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน
2. เพื่อให้มีความรู้และประสบการณ์จากการฝึกงาน และให้โอกาสหาความรู้และประสบการณ์จากแหล่งวิทยากร สถานประกอบการ และสถานประกอบการอาชีพอิสระมาสอบเทียบตามหลักสูตรได้
3. เพื่อให้รู้จักการทำงานร่วมกัน รู้จักหน้าที่ความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม ครอบครัว และอาชีพ สามารถพัฒนาตนเอง เสี่ยงละเพื่อส่วนรวม และทำงานร่วมกับผู้อื่นได้
4. เพื่อให้มีคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณในงานอาชีพ
5. เพื่อให้มีบุคลิกภาพดี และมีมนุษยสัมพันธ์ในการประกอบอาชีพ
6. เพื่อให้มีคุณสมบัติเฉพาะที่จำเป็น แตกต่างกันในแต่ละงานอาชีพ
7. เพื่อให้เห็นคุณค่า และดำรงไว้ซึ่งความมั่นคงแห่งชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ มีความสำนึกและส่งเสริมการปกครองระบอบประชาธิปไตย โดยมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข

จุดประสงค์

ผู้ที่จบหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ จะเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ เจตคติ และประสบการณ์ทางธุรกิจ เพื่อปฏิบัติการในระดับนักธุรกิจ หรือ ผู้ควบคุมในขอบข่ายดังนี้

1. เป็นผู้ที่มีความสามารถ มีประสบการณ์ทางธุรกิจ มีความรู้ในการประกอบอาชีพด้านการตลาด การบัญชี การเลขานุการ การเงินการธนาคาร คอมพิวเตอร์ธุรกิจ และอุตสาหกรรมท่องเที่ยวอย่างมีประสิทธิภาพ
2. มีโอกาสเลือกงานอาชีพในอนาคตที่เหมาะสมกับความรู้ ความสามารถทักษะความมั่นใจ และเจตคติของตนเอง
3. ให้รู้จักพัฒนาคุณภาพชีวิต จริยธรรม เจตคติ กิจนิสัยและการทำงานที่ดี มีจรรยาบรรณ ความคิดสร้างสรรค์ สามารถสร้างงานและเทคโนโลยีที่จำเป็นต่องานอาชีพบริหารธุรกิจ

4. ให้มีความรู้พื้นฐานทางวิชาการและอาชีพในการปฏิบัติงานแสวงหาประสบการณ์ และความรู้เพิ่มเติม

5. ให้ตระหนักถึงความสำคัญ และธำรงรักษาไว้ซึ่งความมั่นคงของชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และสนับสนุนการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข

โครงสร้างของหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.) พุทธศักราช 2533 ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ

เป็นหลักสูตร 2 ปี ระดับวิชาชีพเทคนิคด้านบริหารธุรกิจ (Two Years Technical Course in Business Education) ผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.) พุทธศักราช 2533 ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ แบ่งออกเป็น 6 สาขาวิชา โดยมีเวลาการเรียนการสอนและจำนวนหน่วยกิตแตกต่างกันตามความเหมาะสมแต่ละสาขาวิชา สาขาวิชาที่เปิดสอนมีดังนี้

1. สาขาวิชาการตลาด (Marketing)
  2. สาขาวิชาการบัญชี (Accounting)
  3. สาขาวิชาการเลขานุการ (Secretarial Science)
  4. สาขาวิชาการเงินและการธนาคาร (Financial & Banking)
  5. สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ (Business Computers)
1. สาขาวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว (Tourism Industry)

ผู้ที่สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.) พุทธศักราช 2533 จะต้องศึกษาผ่านวิชาต่าง ๆ 80 - 90 หน่วยกิต จากหมวดวิชา 3 หมวด ดังนี้

1. หมวดวิชาพื้นฐาน	16 - 18 หน่วยกิต
2. หมวดวิชาเฉพาะสาขา	48 - 54 หน่วยกิต (แล้วแต่สาขาวิชา)
3. หมวดวิชาเลือก	16 - 18 หน่วยกิต

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้รวมเพื่อวางพิมพ์ ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การฝึกงาน

นักศึกษาทุกสาขาวิชา ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ จะจบหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค พุทธศักราช 2533 และมีสิทธิ์รับประกาศนียบัตร หรือใบแสดงผลการเรียนจากสถานศึกษาได้ต่อเมื่อมีชั่วโมงการฝึกงานในสถานศึกษา สถานประกอบการของหน่วยงานในรัฐวิสาหกิจ หรือองค์การธุรกิจต่าง ๆ หรือในสถานศึกษาไม่น้อยกว่า 200 คาบ สำหรับคะแนนที่ได้รับจากการฝึกงานไม่นับเป็นคะแนนสะสมเพื่อคิดค่าระดับเฉลี่ย ในการพิจารณาผลการศึกษาเมื่อจบหลักสูตรนี้

หลักเกณฑ์การใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.) พุทธศักราช 2533

1. ภาคเรียน

ในปีการศึกษาหนึ่ง ๆ ให้แบ่งภาคเรียนออกเป็น 2 ภาคเรียนปกติ และสถานศึกษาอาจเปิดสอนภาคฤดูร้อนได้อีกตามที่เห็นสมควร เวลาเรียนในภาคเรียนปกติ รวมทั้งการสอบด้วยไม่น้อยกว่า 20 สัปดาห์ และภาคเรียนฤดูร้อนไม่น้อยกว่า 4 สัปดาห์ กำหนดการเปิดภาคเรียน การเปิดเรียนในแต่ละภาคเรียนฤดูร้อนนี้ เป็นไปตามคำสั่งกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง กำหนดวันเปิดภาคเรียนในสถานศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ

2. เวลาเรียน

หลักสูตรนี้เป็นหลักสูตร 2 ปี สถานศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตรนี้ จะต้องเปิดทำการสอนอย่างน้อยสัปดาห์ละ 5 วัน และอาจเปิดสอนในวันเสาร์หรือวันอาทิตย์ได้อีก 1 วัน เวลาเรียนภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ โดยไม่รวมการฝึกงาน จะต้องไม่เกินสัปดาห์ละ 36 คาบเรียน หรือตามที่กำหนดไว้ในแผนการเรียน โดยให้ถือ 1 คาบเรียนเท่ากับ 50 นาที กำหนดเวลาทำการสอนในแต่ละวันให้เป็นไปตามที่กรมเจ้าสังกัดกำหนด

3. หน่วยกิต

รายวิชาที่จัดไว้ในหลักสูตรนี้ มีทั้งวิชาที่เป็นภาคทฤษฎีล้วน ภาคปฏิบัติล้วน และที่เป็นทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติรวมกัน การกำหนดหน่วยกิตของสาขาวิชาต่าง ๆ ให้ถือเอกสารถ้อยกเว้นเพื่อการเทียบโอนนี้ เป็นอนุสัญญาที่เห็นพ้องกันไว้โดยกระทรวงโยธาธิการค้า ไม่ว่าเกณฑ์ดังนี้ อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.1 รายวิชาภาคทฤษฎี 1 คาบเรียนต่อสัปดาห์ ตลอดภาคเรียนไม่น้อยกว่า 18 คาบเรียน และรวมกับเวลาของการวัดผลแล้วไม่น้อยกว่า 20 คาบเรียน มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิต

3.2 รายวิชาภาคปฏิบัติ 2 - 3 คาบเรียนต่อสัปดาห์ ตลอดภาคเรียนไม่น้อยกว่า 36 - 54 คาบเรียน และรวมกับเวลาของการวัดผลแล้วไม่น้อยกว่า 40 - 60 คาบเรียน มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิต

จำนวนหน่วยกิตตลอดหลักสูตรให้ถือตามโครงสร้างของหลักสูตรแต่ละประเภทและสาขาวิชา

4. โครงสร้าง

โครงสร้างของหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.) พุทธศักราช 2533 แบ่งเป็น 3 หมวดวิชา ดังนี้

1. หมวดวิชาพื้นฐาน
2. หมวดวิชาชีพ
3. หมวดวิชาเลือก

จำนวนหน่วยกิตแต่ละรายวิชาและแต่ละหมวดวิชา ให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแต่ละประเภทวิชาและสาขาวิชา

5. การฝึกงานหรือการฝึกภาคสนาม

นักศึกษาทุกคนต้องผ่านการฝึกงานหรือฝึกภาคสนาม ไม่น้อยกว่า 200 คาบเรียน หลังจากได้เรียนครบ 1 ปี หรือไม่น้อยกว่า 2 ภาคเรียนปกติ สถานศึกษาจะจัดให้นักศึกษาฝึกงานในช่วงระยะเวลาใดก็ได้ตามความเหมาะสม ตั้งแต่ภาคฤดูร้อนของปีการศึกษาแรก จนถึงภาคเรียนที่ 4 ของปีการศึกษา

6. การเข้าเรียนและการเป็นนักศึกษา

พื้นความรู้และคุณสมบัติของผู้เข้าเรียน การเข้าเป็นนักศึกษาตามหลักสูตรนี้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการจัดการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตร

วิชาชีพเทคนิค พุทธศักราช 2533

เอกสารนี้เป็นของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

7. การโอนผลการเรียน

การโอนผลการเรียนในหลักสูตรนี้ให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการประเมินผลการเรียน ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค พุทธศักราช 2533

8. การประเมินผลการเรียน

ให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค 2533

9. การสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร

ให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการจัดการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.) พุทธศักราช 2533 และระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการประเมินผลการเรียนการสอนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค พุทธศักราช 2533

10. การแก้ไขเปลี่ยนแปลงหลักสูตร

ให้ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ มีอำนาจในการสั่งยกเลิก เพิ่มเติมและเปลี่ยนแปลงรายวิชา เนื้อหาสาระของรายวิชาต่าง ๆ ในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค พุทธศักราช 2533

จากหลักการ จุดมุ่งหมาย และจุดประสงค์ของหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ สรุปได้ว่า นักศึกษาที่จบหลักสูตร จะต้องมีความรู้ความสามารถครบถ้วน ทั้ง 3 ประการ ดังนี้

1. ด้านพุทธิพิสัย (Cognitive Domain) ให้มีความรู้ความสามารถปฏิบัติงานและประกอบอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ด้านทักษะพิสัย (Psychomotor Domain) ให้มีทักษะในการปฏิบัติงานการประกอบอาชีพตามสาขาวิชาที่ได้ศึกษามาเป็นอย่างดี

3. ด้านจิตพิสัย (Affective Domain) มีเจตคติที่ดีต่ออาชีพ มีความรับผิดชอบ ซื่อสัตย์ ขยัน อดทน มีจรรยาบรรณ มีความคิดสร้างสรรค์ สามารถสร้างงานและเทคโนโลยีที่จำเป็นต่ออาชีพบริหารธุรกิจ²

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้ไปแจ้งไปยังหน่วยงานด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดลอกเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีารนำไปใช้

จากรายละเอียดดังกล่าวข้างต้นจะเห็นว่า หลักสูตรของกรมอาชีวศึกษาได้เปลี่ยนแปลง และปรับปรุงอยู่เสมอ เพื่อให้ทันสมัยและสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน หากหลักสูตรดี มีคุณภาพ ก็จะทำให้ผู้เรียน ๆ ได้ดีและมีคุณภาพตามไปด้วย หลักสูตรที่ดีต้องประกอบไปด้วยปัจจัยหลายอย่าง เช่น การเรียนการสอน วัสดุ อุปกรณ์ และเครื่องมือต่าง ๆ รวมทั้งผู้เรียน ผู้สอน และผู้บริหาร

จากข้อมูลดังกล่าวแล้วสรุปได้ว่า หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.) ควรมีการดำเนินงานดังนี้

1. หลักสูตร ปวท. ควรจะปรับปรุงให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งควรเน้นหนักในด้านทักษะวิชาชีพให้มากกว่านี้เพราะระยะเวลาสั้นไป
2. หลักสูตร ปวท. ควรจะเน้นความสามารถพิเศษเฉพาะ เพื่อให้ผู้ที่สำเร็จหลักสูตรนี้มีคุณสมบัติพิเศษ และเป็นที่ต้องการของผู้ว่าจ้าง
3. การรับสมัครนักศึกษา ควรอยู่ในสัดส่วนที่เหมาะสมกับความต้องการกำลังคนของตลาดแรงงาน
4. ควรพิจารณายกระดับให้เป็นการศึกษาระดับชาติหรือระดับภาค โดยกำหนดชื่อให้สอดคล้องกับวิชาที่เปิดสอนในหลักสูตร
5. กรมอาชีวศึกษา ควรกำหนดให้สถานประกอบการมีความมั่นใจในการรับนักศึกษาเข้าฝึกงาน และเปิดโอกาสในการรับนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาหลักสูตรนี้เข้าประกอบอาชีพ
6. หลักสูตร ปวท. ในขั้นพื้นฐาน ควรกำหนดเนื้อหาให้รัดกุมกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน และสนับสนุนให้มีการฝึกทักษะในเรื่องภาษาต่างประเทศ

กล่าวโดยสรุป จากการศึกษางานวิจัยในเรื่อง การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษามีความจำเป็นต่อการสำรวจและการศึกษา เพื่อการวิจัยเป็นอย่างยิ่งดังนี้

1. สามารถศึกษาความคิดเห็นของผู้ที่สำเร็จการศึกษาต่อการนำความรู้ไปพัฒนาทักษะความสามารถของตนในการปฏิบัติงาน และการดำเนินชีวิตทั่วไปอย่างมีประสิทธิภาพ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับปฏิบัติงานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่ควรนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. ประมวลความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้สำเร็จการศึกษา ผู้บังคับบัญชาและผู้ร่วมงาน อันจะมีผลต่อการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร เพื่อผลิตบุคลากรให้สอดคล้องกับความต้องการของหน่วยงานต่าง ๆ

3. สถาบันการศึกษาเห็นความสำคัญในการผลิตและพัฒนาคุณภาพนักศึกษา ดังนั้น การติดผลดังกล่าวจึงส่งผลโดยตรงต่อสถาบันการศึกษาที่มีการพัฒนาปรับปรุงการเรียนการสอน การจัดหลักสูตรให้เหมาะสมและทันเหตุการณ์เสมอ

2. วิทยาลัยอินทราชัยกับหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงเทคนิค (ปวท.)

ในปีการศึกษา 2521 กรมอาชีวศึกษาได้รวมโรงเรียนในสังกัดที่จัดการเรียนการสอนในลักษณะเดียวกันและต่างกัน จัดตั้งเป็นวิทยาเขตต่าง ๆ พร้อมกับเปลี่ยนชื่อวิทยาเขตใหม่ทั้งหมด โรงเรียนการช่างอินทราชัย เป็นโรงเรียนหนึ่งที่ต้องเปลี่ยนชื่อไปตามนโยบายของกรมอาชีวศึกษา โดยมีชื่อใหม่ว่า "โรงเรียนช่างอุตสาหกรรมกรุงเทพ วิทยาเขต 3 อินทราชัย" ต่อมาในปีเดียวกัน กรมอาชีวศึกษาได้เปลี่ยนชื่อโรงเรียนใหม่เป็น "วิทยาลัยเทคนิคอินทราชัย"

กรมอาชีวศึกษา โดยความเห็นชอบของกระทรวงศึกษาธิการ มีความประสงค์ที่จะขยายโรงเรียนหรือวิทยาลัย ให้ออกไปอยู่ชานเมืองเพื่อลดความแออัด จึงได้มีโครงการขยายโรงเรียนหรือวิทยาลัยออกไปให้ครบตามจุดสี่มุมเมือง และสาขาวิชาช่างอุตสาหกรรมของวิทยาลัยเทคนิคอินทราชัย ไปอยู่ที่แขวงทุ่งสีกัน ดอนเมือง เขตบางเขน ตั้งแต่ปีการศึกษา 2522 โดยตั้งชื่อใหม่ว่า "วิทยาลัยเทคนิคดอนเมือง" ดังนั้น วิทยาลัยเทคนิคอินทราชัย จึงไม่ได้เปิดสอนแผนกช่างอุตสาหกรรมมาตั้งแต่ปีการศึกษา 2522 และเปิดสอนเฉพาะประเภทวิชาบริหารธุรกิจเท่านั้น พร้อมกับเปลี่ยนชื่อเสียใหม่เป็น "วิทยาลัยอินทราชัย"

ในปีการศึกษา 2522 คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้สถานศึกษาในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งสถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษาทั้ง 4 แห่ง เปิดทำการสอนหลักสูตร

"ประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.)" ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ โดยรับนักเรียนที่สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 หรือเทียบเท่าเข้าเรียน วิทยาลัยเทคนิคอินทราชัย เป็นวิทยาลัยแห่งหนึ่งในจำนวน 4 แห่ง ซึ่งคณะรัฐมนตรีมีมติให้เปิด โดยเปิดทำการสอนประเภทวิชาบริหารธุรกิจ 4 สาขาวิชาด้วยกัน คือ สาขาวิชาการบัญชี การเงินการธนาคาร การตลาด และการเลขานุการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับอ่านเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใส่ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ในปีการศึกษา 2535 กรมอาชีวศึกษาได้อนุมัติให้เปิดสอนหลักสูตร ปวท. เพิ่มอีก 2 สาขาวิชา คือ สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ และ อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว³

ในปีการศึกษา 2537 โดยมติของคณะรัฐมนตรีได้เปลี่ยนชื่อวิทยาลัยอินทราชัย เป็นวิทยาลัยพณิชยการอินทราชัย ตั้งแต่วันที่ 4 กรกฎาคม 2537 จนถึงปัจจุบัน

3. ความหมาย จุดมุ่งหมาย และวิธีดำเนินการติดตามผล

การติดตามผลได้มีนักวิชาการหลายท่านได้กล่าวไว้ในลักษณะเดียวกัน พอสรุปได้ดังนี้

Emery Stoop และคณะ ได้กล่าวว่า

การติดตามผลเป็นการติดตามโปรแกรมการเรียนการสอนของสถานศึกษาในอันที่จะประเมินความเหมาะสมและความเพียงพอของโปรแกรมการเรียนการสอน โดยมีจุดมุ่งหมาย สำนวจความก้าวหน้าของผู้เรียนภายหลังที่สถานศึกษาจัดโปรแกรมให้แล้ว⁴

วัชรีย์ ททรัพย์มี ได้ให้ความหมายของการติดตามผลไว้ว่า

การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษา เป็นการติดตามผลหลังจากที่นักเรียน นักศึกษาได้ออกจากโรงเรียนไปแล้ว ทางโรงเรียนจะได้ข้อมูลว่าผู้สำเร็จการศึกษาไปแล้วประกอบอาชีพใด นำวิชาความรู้ไปทำงานอะไร และผู้สำเร็จการศึกษามีความสำเร็จในการประกอบอาชีพมากน้อยเพียงใด⁵

เมธี ปิรันธนานนท์ ได้ให้ความหมายในการติดตามผลว่า

การติดตามผลเป็นการสอบถามเกี่ยวกับโปรแกรมการเรียนการสอนของสถาบันนั้น ภายหลังจากที่ผู้เรียนสำเร็จการศึกษาจากสถาบัน และเป็นการทบทวนโปรแกรมเดิมที่มีอยู่เพื่อเป็นการประเมินประสิทธิภาพของโปรแกรมว่า ผู้เรียนสำเร็จไปแล้วได้ทำงานตรงกับที่ได้ฝึกอบรมและมีความก้าวหน้าในอาชีพเพียงใด หากโปรแกรมหนึ่งไม่ตรงกับความต้องการ

การของตลาดแรงงาน จะได้แก้ไขและปรับปรุงโปรแกรมเดิมบางส่วน
ที่ยังบกพร่องอยู่ให้ดีขึ้น⁶

กานดา ลือสุทธิวิบูลย์ ได้สรุปว่า

การติดตามผลการปฏิบัติงาน เป็นการศึกษาเรื่องราวเกี่ยวกับการ
ทำงานของผู้สำเร็จการศึกษาเหล่านั้นว่าเขาทำงานอะไร และได้ใช้ความรู้
ความสามารถที่ได้รับจากสถาบันของตนมากน้อยเพียงใด มีปัญหาและ
อุปสรรคอย่างไรบ้างตลอดทั้ง มีข้อคิดต่อสถาบันของตนในเรื่องต่าง ๆ
อย่างไร เนื่องจากจุดประสงค์ของสถาบันการศึกษาต้องการส่งเสริมให้ผู้
เรียนมีประสบการณ์และความรู้อย่างเพียงพอ ในอันที่จะทำงานให้ประ
สพผลสำเร็จสูงสุดเท่าที่ความสามารถและสติปัญญาของเขาจะอำนวย⁷

Dugald S Arbuckle ได้ชี้ให้เห็นว่า

การติดตามผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา เป็นการติดตาม
ว่า เขาประสบผลสำเร็จการศึกษาได้ทำงานตามที่ได้รับการฝึกอบรมหรือ
ไม่ ต้องประสบความยุ่งยากในการทำงานมากน้อยเพียงใด ข้อมูลที่ได้
จากการติดตามผลการปฏิบัติงานนอกจากจะใช้ในการประกอบการ
พิจารณาปรับปรุงการเรียนการสอนแล้ว ยังใช้เป็นข้อมูลในการฝึกอบรม
ผู้ที่ยังศึกษาอยู่และช่วยส่งเสริมผู้สำเร็จการศึกษาให้ผลการปฏิบัติงานดีขึ้น⁸

Lefever D. Wetty ได้กล่าวว่า

การติดตามผลจะช่วยให้ได้ข้อมูลของผู้สำเร็จการศึกษาเพื่อนำมา
ประเมินหลักสูตรและพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของ
ผู้เรียนและผู้ใช้แรงงาน นอกจากนี้ยังสามารถนำมาใช้พิจารณาในการ
จัดการศึกษาที่เหมาะสมแก่ผู้สำเร็จการศึกษา และการศึกษาผู้ใหญ่ด้วย⁹

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ปทีป เมธาคุณวุฒิ ได้ชี้ให้เห็นว่า

การติดตามผลการปฏิบัติงานจะได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในด้านต่าง ๆ เช่น ทราบสภาวะการทำงานของผู้ที่จบการศึกษา และการที่ผู้บังคับบัญชาของผู้ที่จบการศึกษา เสนอความคิดเห็น ช่วยให้อาจารย์การศึกษาทราบชีวิตความเป็นไปในสถานที่ทำงานต่อเหตุการณ์ ซึ่งเป็นผลดีต่อการปรับปรุงการเรียนการสอน และก่อให้เกิดความเข้าใจที่ดี และยอมรับการทำงานซึ่งกันและกัน¹⁰

รัชนีวรรณ อุทัยศรี ได้กล่าวว่า

การติดตามผลการปฏิบัติงาน ทำให้ผลการติดตามได้นำมาแก้ไขจุดบกพร่องเพราะโดยปกติหน่วยงานองค์การต่าง ๆ จะยังคงให้พนักงานผู้นั้น ตีค่าผลการประเมินการปฏิบัติงานอยู่ในขั้นที่น่าพอใจ และถ้าหากการติดตามประเมินอยู่ในขั้นต่ำก็ย่อมสะท้อนการบริหารงานของหน่วยงานองค์การที่ดำเนินไปอย่างขาดประสิทธิภาพ¹¹

Downing ได้กล่าวถึงการติดตามผลว่า

การติดตามผลเป็นกิจกรรมหลักที่จำเป็น เพื่อจะได้ทราบผลของความมุ่งหมายทางการศึกษาที่ตั้งไว้ ทั้งในด้านการฝึกฝนอาชีพ หรืองานต่าง ๆ ที่สถานศึกษาจัดให้ รวมทั้งผลการศึกษาทุกระดับ ประสิทธิภาพของการบริการติดตามผลนั้น ถือว่า การบริการนี้เป็นสิ่งจำเป็นมากทุกระดับการศึกษา เพื่อสำรวจผลต่าง ๆ¹²

Miller ได้ให้ความหมายของการติดตามผลว่า

เป็นวิธีการรวบรวมข้อมูลที่มีคุณค่า 2 ประการ ได้แก่ ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา การฝึกฝนที่ผู้สำเร็จการศึกษาได้รับมาเพื่อโอกาสทางอาชีพ และข้อมูลที่ได้รับขณะที่เรียนอยู่ในสถานศึกษาอย่างไรก็ตาม การติดตาม

ผลจะต้องทำหลังจากเสร็จสิ้นการศึกษาไปสักกระยะหนึ่งโดยให้เวลากับ
 ผู้สำเร็จการศึกษาได้มีเวลาเข้าทำงานหรือไปศึกษาต่อ โดยในระหว่างที่
 ศึกษาต่อ หรือ ทำงาน ผู้สำเร็จการศึกษาจะได้มีข้อมูลต่าง ๆ เพื่อที่จะได้
 แจ้งให้สถานศึกษาทราบ¹³

Beach ได้กล่าวเกี่ยวกับการติดตามผลการปฏิบัติงานว่า

การติดตามประเมินผลการปฏิบัติงาน เป็นการสร้าง และรักษา
 ระดับความพอใจของการปฏิบัติงานของลูกจ้างในหน้าที่ ซึ่งเมื่อมีการติด
 ตามผลการปฏิบัติงาน ย่อมก่อให้เกิดการปรับปรุงการปฏิบัติงานของผู้ที่
 ถูกติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานได้ ซึ่งเป็นการกระตุ้นการทำงาน
 ของบุคลากรได้เป็นอย่างดี¹⁴

สรุปว่า การติดตามผลเป็นการสอบถามเกี่ยวกับโปรแกรมการเรียนการสอนของแต่ละ
 สถาบัน และการติดตามผลการปฏิบัติงานเป็นการศึกษาเรื่องราวเกี่ยวกับการทำงานของผู้สำเร็จ
 การศึกษา เพื่อประเมินผลผู้สำเร็จการศึกษาได้ทำงานตรงกับที่ได้รับการฝึกอบรม และมีความ
 ก้าวหน้าในอาชีพเพียงใด ได้ใช้ความรู้ความสามารถที่ได้รับจากสถาบันมากน้อยเพียงใด มี
 ปัญหาและอุปสรรคอย่างไรบ้าง ดังนั้น การติดตามประเมินผลการปฏิบัติงาน เป็นการสร้างและ
 รักษา ระดับความพอใจของการปฏิบัติงานของพนักงาน และลูกจ้างในหน้าที่ เป็นการกระตุ้นการ
 ทำงานของบุคลากรได้ดีและเป็นการช่วยปฏิบัติงานให้ประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษควรทำอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำข้อมูลมาชี้แนะและให้
 ความรู้แก่นักศึกษาปัจจุบัน อันจะทำให้เกิดประโยชน์ในการเรียนและการฝึกงานกับสถาน
 ประกอบการ นอกจากนี้ การติดตามผลเป็นวิธีหนึ่ง ซึ่งดำเนินการเพื่อให้ได้ข้อมูลต่าง ๆ เกี่ยวกับ
 ผู้ที่สำเร็จ การศึกษาซึ่งออกไปประกอบอาชีพประสบปัญหา หรือ อุปสรรคอย่างไร อันจะทำให้
 ได้ผลสะท้อนกลับมายังสถานศึกษา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่เผยแพร่ไว้สำหรับความรู้เท่านั้น ไม่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่าจะในรูปแบบใดก็ตาม หากมีข้อสงสัยหรือต้องการข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อฝ่ายบริการลูกค้า
 ได้ตลอดเวลา 24 ชั่วโมง

กรมอาชีวศึกษา เป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่จัดการศึกษาทางด้านวิชาชีพและนโยบายที่ได้
 กำหนดไว้สำคัญที่สุด ก็คือ จัดการศึกษาให้สนองความต้องการของตลาดแรงงาน โดยมุ่งเน้นทั้งใน
 ด้านปริมาณและคุณภาพ กล่าวคือ ลดปริมาณการผลิตในสาขาที่ผู้จบการศึกษาวางงานมากขึ้น

และเพิ่มการผลิตในสาขาที่ขาดแคลนซึ่งตลาดแรงงานมีความต้องการสูง ส่วนในด้านคุณภาพนั้น จะจัดการศึกษาให้มีความรู้ ทักษะฝีมือพร้อมที่จะปฏิบัติงานได้ ตลอดจนมีคุณธรรม และจริยธรรมเป็นที่พึงพอใจของนายจ้าง

ดังนั้น การติดตามผลการปฏิบัติงาน จึงเป็นการศึกษาถึงการนำความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ต่าง ๆ ที่ได้รับจากสถาบันการศึกษาไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน ด้านการเรียนการสอน ทำให้เกิดประโยชน์ต่อการศึกษาของนักเรียนในสถาบันที่กำลังศึกษาอยู่

ผู้ที่จะปฏิบัติงานให้ได้ผลดี และมีความสำเร็จต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ ทั้งในด้านทฤษฎีและการปฏิบัติงานในด้านต่าง ๆ สามารถนำความรู้มาใช้ในการปฏิบัติงานให้ได้ผลดี บรรลุวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้ และผลจากการติดตามผลการปฏิบัติงานยังเป็นการประเมินผลความสามารถในการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาเพื่อนำผลที่ได้รับไปใช้ปรับปรุงการปฏิบัติงานของตนต่อไป

จุดมุ่งหมายของการติดตามผล

การติดตามผลดีจุดมุ่งหมายเพื่อต้องการที่จะทราบถึงสิ่งต่าง ๆ ตามความหมายของคำว่า การติดตามผล ย่อมขึ้นอยู่กับจุดมุ่งหมายของผู้ที่ทำการติดตามผลว่าต้องการทราบอะไรนักวิชาการหลายท่านให้ความเห็นเกี่ยวกับ จุดมุ่งหมายของการติดตามผล ดังเช่น อนันต์ อนันตรังสี¹⁵ ได้กล่าวถึง จุดมุ่งหมายของการติดตามผลว่า

จุดมุ่งหมายของการบริการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษา ก็เพื่อเป็นการทราบข้อสนเทศเกี่ยวกับสภาพและปัญหาต่าง ๆ ที่นักศึกษาต้องประสบหลังจากออกจากสถานศึกษาไปแล้ว นำข้อมูลต่าง ๆ มาใช้ในการประเมินผลการแนะแนว และปรับปรุงโครงการเรียนการสอนให้ดีขึ้น ตลอดจนความพร้อมในการประกอบอาชีพของศิษย์เก่า ในแง่ของงาน เพื่อให้ความช่วยเหลือศิษย์เก่า รวบรวมเกี่ยวกับโอกาสงานอาชีพ ซึ่งเป็นประโยชน์แก่นักศึกษาในปัจจุบันทราบความคิดเห็นของศิษย์เก่าเกี่ยวกับการจัดปรับปรุงโครงการต่าง ๆ ของสถานศึกษา ให้สนองความต้องการของนักศึกษาได้ดีที่สุด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สำหรับ สุธา จันท์เอม และสุรางค์ จันท์เอม ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการติดตามผลว่า

เพื่อศึกษาถึงความต้องการในด้านต่าง ๆ ของนักศึกษา นำผลที่ได้มาปรับปรุงโครงการแนะแนว และหลักสูตรของสถานศึกษา ศึกษาถึงความต้องการของชุมชน เพื่อจะได้ผลิตนักศึกษาได้ตรงกับความต้องการของชุมชน เพื่อจะได้ผลิตนักศึกษาได้ตรงกันความต้องการของชุมชน เป็นการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนได้เป็นอย่างดี ศึกษาว่าผู้สำเร็จการศึกษาไปแล้ว ประสบกับความสำเร็จในการทำงานหรือไม่เพียงใด¹⁶

ทางด้าน ปราณี เกิงพล ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการติดตามผลว่า

การติดตามผลมีจุดมุ่งหมายที่จะช่วยให้ผู้ที่สำเร็จการศึกษา สามารถที่จะปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมใหญ่ เช่น การปฏิบัติงาน ความสัมพันธ์ระหว่างผู้บังคับบัญชา และผู้ใต้บังคับบัญชาการติดตามผลยังเป็นวิธีการที่จะให้ทราบถึงความต้องการของนักศึกษาและจะได้นำข้อมูลที่ได้มานั้นมาพิจารณาเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรม จัดโปรแกรมการเรียนต่าง ๆ ให้เหมาะสมไป¹⁷

นอกจากนี้ คมเพชร ฉัตรศุภกุล ได้กล่าวเกี่ยวกับจุดมุ่งหมายของการติดตามผล

การติดตามผลนั้น ทำให้ทราบถึงสภาพของนักศึกษา ปัญหาของผู้สำเร็จการศึกษาข้อมูลที่ได้จากการติดตามนั้น ยังได้รวมข้อเสนอแนะเพื่อที่จะได้นำไปให้ความช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหา ตลอดจนยังเป็นการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างสถานศึกษากับชุมชน¹⁸

จากหนังสือ พจนานุกรมการศึกษาของ Good ได้สรุปจุดมุ่งหมายของการติดตามผลได้ว่า โดยทั่วไปการจัดการติดตามผลจะมีจุดประสงค์ เพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพในการแนะแนวศึกษาสถานภาพปัจจุบันของนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาให้ได้ฟื้นฟูการเรียนในด้านอาชีพ และนำเอาข้อเสนอแนะจากผู้สำเร็จการศึกษาเหล่านั้นมาใช้ในการปรับปรุงหลักสูตรต่อไปมีประสิทธิภาพเหมาะสมกับความต้องการของผู้สำเร็จการศึกษา¹⁹

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่ความไว้ส่วนหนึ่งจะนำมาใช้ร่วมเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ดังนั้น จุดมุ่งหมายของการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาเป็นการทราบข้อสนเทศ เกี่ยวกับสภาพ และปัญหาต่าง ๆ ที่ผู้สำเร็จการศึกษาต้องประสบหลังจากสำเร็จการศึกษาจากสถานศึกษาไปแล้ว และนำข้อมูลต่าง ๆ มาใช้ในการประเมินแนะแนว และปรับปรุงโครงการเรียนการสอนให้ดียิ่งขึ้น

จุดมุ่งหมายของการติดตามผล นอกจากที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น ยังมีจุดมุ่งหมายเพื่อที่จะทราบข้อมูลต่าง ๆ ของผู้สำเร็จการศึกษา ทั้งที่เป็นข้อมูลในการปฏิบัติงาน และความต้องการทางด้านความช่วยเหลือ ซึ่งนับว่าเป็นสิ่งสำคัญ ดังที่ Miller ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการติดตามผลว่า

1. สำหรับนักศึกษาที่ออกจากสถานศึกษาก่อนสำเร็จการศึกษา การติดตามผลจะทำให้ทราบถึงสาเหตุที่ต้องทำให้นักศึกษาต้องออกจากสถานศึกษา ก่อนจบการศึกษา และข้อมูลที่บ่งชี้ สำหรับการออกจากสถานศึกษา ก่อนจบการศึกษาที่อาจจะเกิดขึ้นได้
2. สำหรับนักศึกษาเมื่อสำเร็จการศึกษาไปแล้ว จะทำให้ทราบถึงสถานภาพของนักศึกษาว่ายังศึกษาต่อ หรือ ประกอบอาชีพ และยังได้ทราบข้อมูล เพื่อเปรียบเทียบความมั่นคงทางอาชีพระหว่างนักศึกษาที่จบการศึกษา กับนักศึกษาที่ออกกลางคัน

วิธีการดำเนินการติดตามผล

วิธีการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษานี้ นักวิชาการและนักการศึกษาหลายท่านได้ให้แนวทางปฏิบัติได้ ดังนี้

ปราณี เกกิงผล ได้อธิบายไว้ว่า

ในการติดตามผลจะต้องดำเนินการเป็นขั้นตอน เพื่อให้เกิดความสะดวกในการปฏิบัติ กล่าวคือ

1. ดำเนินการจัดตั้งคณะกรรมการแผนงานฝ่ายบริการแนะแนวผู้แทนจาก ชุมชนรวมทั้งเอกสารนี้เป็นเอกสารนี้ เป็นเอก นายจ้างและผู้แทนนักศึกษา ช่างงานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใด 2. ที่ แสดงเหตุผล หรือข้อความจำเป็น และกำหนดวัตถุประสงค์ในการติดตามผลที่มีการนำไปใช้
3. กำหนดวิธีการและนโยบายในการดำเนินงาน

4. คัดเลือกและกำหนดกลุ่มนักเรียน นักศึกษา นายจ้าง และบุคคลอื่น ๆ ที่จะทำการติดตามเพื่อบริการติดตามผล
5. ศึกษาแนวการดำเนินงานขององค์กรอื่น ๆ เพื่อความรู้ในการดำเนินงาน
6. คัดเลือกและกำหนดตัวบุคคลที่จะทำหน้าที่รับผิดชอบในการดำเนินงาน ซึ่งบุคคลคนนี้ต้องมีเวลาในการดำเนินงานและมีความเต็มใจที่จะทำงานนี้
7. จัดเตรียมหรือจัดหาแบบฟอร์มที่จำเป็นสำหรับใช้บริการนี้ ควรจะได้ทำความเข้าใจเสียก่อนว่าจะทำด้านใดบ้าง จะใช้วิธีใดจะทำกับใคร จำนวนเท่าใด
8. กำหนดหน้าที่รับผิดชอบ ระยะเวลาในการดำเนินงานและวันรายงานผลการดำเนินการติดตามผล
9. ดำเนินการติดต่อและบันทึกข้อมูลต่าง ๆ ตามแนวทางที่กำหนดไว้จนบรรลุผลสำเร็จ
10. จัดระเบียบ สรุป และแปลความหมายของข้อมูลที่รวบรวมไว้ แล้วนำมาใช้ประโยชน์

สำหรับวิธีการในการติดต่อเพื่อประเมินผลนั้น อาจแบ่งออกได้เป็น 3 วิธีการดังนี้

1. โดยวิธีเขียนเพื่อติดต่อโดยตรงกับตัวบุคคล ซึ่งรวมทั้งแบบสอบถาม (Questionnaires)
2. โดยการติดต่อทางโทรศัพท์ การสัมภาษณ์ (Interview) และการสังเกต (Observation)
3. โดยวิธีการเข้าพบผู้ที่รู้จักอยู่แล้ว เช่น นายจ้าง บิดามารดา ผู้ปกครองและครู-อาจารย์ในสถานศึกษา²⁰

สำหรับประสาร ทิพย์ธารา ได้กล่าวถึงวิธีการในการดำเนินการติดตามผลว่า จะต้องดำเนินการอย่างมีระเบียบแบบแผน ตั้งจุดมุ่งหมายให้แน่นอน มีผู้รับผิดชอบในการดำเนินงาน เพื่อให้งานได้บรรลุถึงความสำเร็จตามเป้าหมาย ซึ่งมีวิธีการในการติดตามผล คือ

1. โดยการสัมภาษณ์นักศึกษาที่ต้องการติดตามผล และผู้ที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิด ได้แก่ เพื่อน ครู และผู้ปกครอง

2. โดยการสังเกตพฤติกรรมของนักศึกษาที่ต้องการติดตามผล เป็นระยะเวลาพอสมควร

3. โดยการเปิดอภิปรายทั่วไป อาจเชิญนักศึกษาที่จบไปแล้วมาร่วมดำเนินการอภิปราย

4. ใช้แบบสอบถามให้นักศึกษาที่ต้องการติดตามผล กรอกแบบสอบถาม โดยสร้างแบบสอบถามให้ข้อความครอบคลุมสิ่งที่ต้องการทราบ

5. ใช้ไปรษณียบัตร โดยแจกไปรษณียบัตรให้นักศึกษาปีสุดท้ายที่จะจบหลักสูตรของสถานศึกษาทุกคนในแต่ละมีการศึกษา แล้วให้นักศึกษาไปรษณียบัตรกลับมาที่สถานศึกษาเดิม เพื่อติดตามดูผลว่า นักศึกษาเก่าไปศึกษาต่อสถาบันใด หรือประกอบอาชีพอะไร²¹

ดังนั้น ตามวิธีการดังกล่าวนี้ ช่วยให้นักศึกษาได้ทราบผลการดำเนินงานทางการศึกษาว่ามีจุดอ่อน หรือ ข้อบกพร่องประการใดบ้าง เพื่อจะได้นำมาปรับปรุงแก้ไข ให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ในทำนองเดียวกัน คมเพชร ฉัตรศุภกุล ได้ให้ความคิดเห็นหรือวิธีการในการดำเนินการติดตามผล โดยสอดคล้องกับวิธีการของประสาร ทิพย์ธารา แต่มีข้อคิดเห็นเพิ่มเติมในข้อที่ว่าในการใช้แบบสอบถาม หรือ แบบสำรวจของการติดตามผล จำเป็นต้องมีข้อมูลเกี่ยวกับขอบข่ายของงานที่ปฏิบัติ และควรมีคำถามปลายเปิด เพื่อแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมด้วย สำหรับการใช่วิธีการสัมภาษณ์อาจทำได้น้อย เพราะทำให้เสียเวลามากเกินไป แต่อาจจำเป็นต้องนำมาใช้บ้าง ซึ่งจะทำได้ข้อมูลที่ลึกซึ้ง เพราะมีโอกาสถามคำถามได้กว้างขวางมากขึ้น นอกจากนี้เขายังได้เสนอแนะวิธีการในการกำหนดกลุ่มบุคคล ที่จะทำการติดตามผลเอาไว้ 3 ประการ คือ

1. ผู้สำเร็จการศึกษาออกไปแล้ว ทำให้ได้รับทราบว่าผู้ที่จบการศึกษาออกไปแล้วนั้นได้ประสบความสำเร็จในชีวิตเพียงใด ศิษย์เก่าปรารถนาจะให้มีการปรับปรุงโครงการต่าง ๆ อย่างไรบ้าง ตลอดจนมีความต้องการจะได้รับความช่วยเหลืออะไรอีกหรือไม่
2. ผู้ที่ได้รับบริการจากการที่ได้ให้ความช่วยเหลือออกไป ก็เพื่อเป็นการติดตามผลอย่างต่อเนื่องว่า ยังต้องการความช่วยเหลือต่อไปอีกหรือไม่
3. ผู้ที่ออกจากสถาบันการศึกษากลางคัน เป็นการติดตามหาสาเหตุในการออกจากการศึกษา และความต้องการที่จะให้ความช่วยเหลือ²²

เอกสารนี้เป็นลิขสิทธิ์ของ Traser และ North ได้กล่าวถึงวิธีการในการดำเนินการติดตามผลว่าจะต้องไม่จำกัดในลักษณะของโปรแกรมการติดตามผล ซึ่งแยกได้ 4 ลักษณะ ดังนี้

1. ลักษณะของการติดตามผลที่ครู และ นักศึกษาดำเนินการ เป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมในโรงเรียน โดยการสัมภาษณ์เพื่อบันทึกผลการให้คำปรึกษา แล้วนำข้อมูลมาพิจารณาหาทางดำเนินการแก้ไข และช่วยเหลือต่อไป

2. ลักษณะของการติดตามผล ที่เป็นการบันทึกความก้าวหน้า หลังจากที่ได้ผ่านการอบรมช่วยเหลือไปแล้ว เป็นระยะเวลาอย่างน้อย 1 ปี

3. ลักษณะของการติดตามที่นักเรียนได้ออกไปสู่การศึกษาในระดับที่สูงขึ้น

4. ลักษณะของการติดตามผลจากนักศึกษาที่จบหลักสูตรออกไป ซึ่งจะมีผลต่อการนำข้อมูลมาจัดกิจกรรม และหลักสูตรให้เหมาะสมต่อไป²³

สำหรับลักษณะของข้อคำถามในการติดตามผล จะมี 2 ลักษณะ คือ การติดตามผลที่เกี่ยวกับกิจกรรม พฤติกรรม หรือ การปฏิบัติตนที่รวมอยู่ในการศึกษา และลักษณะของการติดตามผลที่เป็นการค้นหาความคิดเห็นจากผู้สำเร็จการศึกษา เกี่ยวกับคุณค่าของประสบการณ์ทางการศึกษา ซึ่งอาจจะใช้แบบสอบถาม หรือ วิธีสัมภาษณ์ก็ได้ สำหรับระยะเวลาที่เหมาะสมในการติดตามผล คือ เมื่อสำเร็จการศึกษาออกไปแล้วประมาณ 2-3 ปี

ส่วน W. Miller ได้กล่าวถึงวิธีการดำเนินการติดตามผลว่าการดำเนินการติดตามผลจะต้องดำเนินการเป็นคณะบุคคล และในกลุ่มจะต้องมีการตกลงกันก่อนว่า ต้องการค้นหาข้อมูลเกี่ยวกับอะไร วัตถุประสงค์ที่ต้องการค้นหาข้อมูลเหล่านั้นคืออะไร และวิธีการที่จะให้ได้มาซึ่งข้อมูลนั้น สิ่งที่จะเอาใจใส่ก่อนเริ่มทำการติดตามผล คือ ต้องพิจารณาความพร้อม ความสนใจ การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการ แต่งตั้งหัวหน้า รู้ เข้าใจ ความยุ่งยากของกระบวนการแผนงาน พัฒนาวิธีการที่มีประสิทธิภาพ เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูล กำหนดบทบาทของนักศึกษา สร้างกฎเกณฑ์ เพื่อบันทึกการติดตามผลปีชนปี (a year to year) และยังได้กล่าวอีกว่า แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้ดีที่สุด ง่ายที่สุด ผลควรเป็นอย่างน้อย 5 ปี หลังจากที่ต้องออกจากสถานศึกษา²⁴

เพื่อที่จะแสดงให้เห็นว่าวิธีการในการดำเนินการติดตามผลนั้น มีความสำคัญยิ่ง จึงขอ นำความคิดเห็นของนักวิชาการที่มีชื่อเสียงในเรื่องนี้มาเพื่อเป็นการสนับสนุนข้อคิดเห็นดังกล่าว ดังเช่น Hatsan ได้กล่าวถึงวิธีการในการดำเนินการติดตามผลว่า

เอกสารนี้เป็น ผู้ที่จะทำการติดตามผลควรจะเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาที่ได้สอนนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาก่อนการก้าว
ไม่ว่า โดยมึหน่วยงานกลางของสถานศึกษาเป็นที่ปรึกษา ต้องอ ในเรื่องของระยะเวลาที่ทำการติดตามผลให้
ควรเป็นระยะเวลา 1 ปี 3 ปี และ 5 ปี ในการติดตามผลนิยมใช้แบบสอบถาม ถ้าไม่ได้รับ

ตอบภายในเวลากำหนด ก็จะมีการส่งจดหมายติดตามไปหรือให้การติดตามทางโทรศัพท์ ถ้าติดตามในระยะเวลา 1 ปี จะได้รับคำตอบกลับคืนถึง 100 % ในระยะ 3 ปี จะได้รับคำตอบกลับคืนระหว่าง 92 - 95 % และระยะเวลา 5 ปี จะได้รับคำตอบกลับคืน 85 - 90 % ในระยะหลัง ๆ จาก 5 ปีนี้ ถ้าคำตอบจากการติดตามผลอยู่ที่ 60 % ก็ถือว่าเป็นปกติแล้ว²⁵

Thomas Everett Deam ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับวิธีการที่ใช้ในการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาและความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อวิธีการเหล่านั้น แนวทางวิธีการที่จะนำไปใช้ในการดำเนินการติดตามผลดังนี้

1. การติดตามผลควรจะมีประเมินและปรับปรุงเกี่ยวกับการดำเนินงานของสถาบันว่าบรรลุวัตถุประสงค์หรือไม่ ในเรื่องเนื้อหา หลักสูตรการเรียนและการสอน
2. ควรมีหน่วยงานเฉพาะเพื่อการศึกษาติดตามผล ซึ่งมีหน้าที่และความรับผิดชอบโดยตรง
3. การดำเนินงานของหน่วยงาน จะต้องอยู่ภายใต้การสั่งสอนของคณะกรรมการดำเนินงาน ซึ่งประกอบด้วยคณาจารย์ ผู้บริหาร และกรรมการที่อยู่นอกวงการศึกษา
4. ข้อเสนอที่ได้จากการติดตามผลนี้ ควรพิมพ์เผยแพร่ให้บุคคลที่เกี่ยวข้องกับการบริหาร การศึกษาได้รับทราบด้วย
5. ข้อเท็จจริงที่ควรรวบรวมได้จากนักศึกษาเก่า ได้แก่งานที่นักศึกษาเก่าทำอยู่ หรือที่ทำหลังจากออกจากสถาบันไปแล้ว ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนของนักศึกษาปัจจุบัน และอนาคต ความพึงพอใจในการประกอบอาชีพและความประทับใจที่ได้รับจากสถาบันการศึกษา
6. วิธีการที่ใช้ในการติดตามผลควรจะมีประกอบด้วยวิธีต่าง ๆ รวมกัน เช่น การรายงานจากนายจ้าง การสัมภาษณ์ การติดต่อทางโทรศัพท์ และการส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์
7. เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ รายงานจากนายจ้าง และผู้ร่วมงานต่าง ๆ การวิเคราะห์บันทึกต่าง ๆ แบบสัมภาษณ์ แบบสอบถามและแบบแสดงความคิดเห็น
8. แหล่งต่าง ๆ ที่ควรติดต่ออย่างสม่ำเสมอ เพื่อช่วยในการติดตามผล ได้แก่ นักศึกษา

เอกสารนี้เป็นเอกสารลับ ผู้บังคับบัญชา หรืออาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์แนะแนว นายทะเบียน และผู้บริหาร ไม่ควรเปิดเผย 9. ควรมีการคำนวณเกี่ยวกับค่าใช้จ่าย และจัดตั้งงบประมาณเฉพาะไว้ในงบประมาณประจำปีของสถาบันการศึกษา

10. สถาบันการศึกษาควรพร้อมที่จะเปลี่ยนแปลงแก้ไขวิธีการ เมื่อปรากฏว่าผลการดำเนินงานมีสิ่งบกพร่อง
11. สิ่ง que สถาบันการศึกษาควรจัดหา คือ การเตรียมนักศึกษาเพื่อติดตามผลในอนาคต จัดทำเนียบนักศึกษาเก่าให้ทันสมัยอยู่เสมอ จัดวางแผนรวมเพื่อการศึกษาติดตามผลของสถาบันการศึกษา อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์แนะแนว นายทะเบียน และผู้บริหาร²⁶

วิธีดำเนินการติดตามผลในส่วนที่เกี่ยวกับการเลือกกลุ่มตัวอย่างประชากร (Willa Norris) และคณะได้ให้แนวทางไว้ดังนี้

1. สถานที่ทางภูมิศาสตร์ที่จะใช้ควรครอบคลุมพื้นที่ใด และจะติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาจากสถาบันใด
2. ผู้ที่จะเป็นกลุ่มตัวอย่างจัดเป็นประเภทใด เช่น เลือกเฉพาะผู้สำเร็จการศึกษา หรือเฉพาะผู้ที่ออกจากสถาบันกลางคัน
3. ในการเลือกกลุ่มตัวอย่างประชากร ควรจะเว้นระยะห่างจากเวลาที่สำเร็จการศึกษาไปแล้วนานเท่าใด
4. การสุ่มตัวอย่างประชากร ควรจะครอบคลุมระดับชั้นใดบ้าง ซึ่งทั้งนี้ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์เป็นหลัก
5. นักเรียนและนักศึกษาที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างประชากรจะมีจำนวนเท่าใด จะใช้ประชากรทั้งหมด หรือจะใช้วิธีสุ่มตัวอย่างออกมา²⁷

สำหรับเครื่องมือวัดที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ส่วนใหญ่เป็นแบบสอบถามที่ทำเป็นเครื่องมือนี้ Clifford P. Frochlich ได้ให้เกณฑ์ในการสร้างแบบสอบถาม ดังนี้

1. แบบสอบถามต้องไม่ใช้เวลานานเกินไปในการตอบ
2. ควรคำนึงถึงการปรับตัวในการปฏิบัติงาน หลังจากสำเร็จการศึกษาไปแล้ว

เอกสารนี้เป็นเอกสาร 3. การนำความรู้ที่ได้รับจากหลักสูตรไปใช้ในการปฏิบัติงาน ใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น 4. ข้อมูลที่ได้มา สถาบันศึกษานั้นควรเป็นผู้ดำเนินการวิเคราะห์
 ด้วยตนเอง²⁸

ในเรื่องแบบสอบถามนี้ Ralph F. Berdie และคณะ ได้แนะนำตัวอย่างแบบสอบถามเกี่ยวกับการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาจาก University of Minnesota ซึ่งประกอบด้วยเนื้อหาดังต่อไปนี้

1. ข้อมูลส่วนตัว ได้แก่ อายุ เพศ ที่ทำงาน ระยะเวลาการทำงาน หน้าที่ความรับผิดชอบ รายได้และประสบการณ์ในอาชีพหลังจบการศึกษา และความรู้สึก ต่อการปฏิบัติงาน
2. การนำความรู้ตามหลักสูตรไปใช้ในการปฏิบัติงาน
3. การเข้าศึกษาต่อในสถาบันชั้นสูง ได้แก่ เหตุผลที่เข้าศึกษาต่อ และผู้ให้การสนับสนุน
4. ข้อมูลอื่น ๆ เช่น ฐานะครอบครัว การเข้าเป็นสมาชิกของสมาคมหนังสือที่ชอบอ่าน และการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์²⁹

จะเห็นได้ว่า การติดตามผล ไม่เพียงแต่เป็นการประเมินโปรแกรมการเรียนและผู้เรียนเท่านั้น ยังเป็นสิ่งที่จะทำให้ความช่วยเหลือแก่ผู้สำเร็จการศึกษาในการปรับตัวให้เข้ากับสภาพของงาน เพื่อให้การทำงานมีคุณภาพและประสิทธิภาพดีขึ้นตามความต้องการของภาวะเศรษฐกิจและตลาดแรงงาน สิ่งเหล่านี้ต้องสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติโดยเฉพาะอย่างยิ่งเกี่ยวกับแผนพัฒนาอาชีวศึกษาและหลักสูตรด้วย

กล่าวโดยสรุป วิธีการดำเนินการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาที่มีประสิทธิภาพนั้นจำเป็นต้องดำเนินการตามแผนอย่างมีขั้นตอน โดยเริ่มต้นตั้งแต่การจัดตั้งคณะกรรมการดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของการติดตามผล กำหนดประชากรที่จะติดตามผล รูปแบบที่จะใช้ในการติดตามผลไม่ใช้ในการปรับปรุงกิจกรรมต่าง ๆ ในการเรียนการสอน การปรับปรุงหลักสูตรให้เหมาะสม ตลอดจนเผยแพร่การติดตามให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ทราบผลด้วย

4. การศึกษาเกี่ยวกับภาวะการมีงานทำของผู้สำเร็จการศึกษา

ชม ภูมิภาค³⁰ ได้กล่าวถึงทางไปสู่ความสำเร็จในชีวิตการทำงาน และอาชีพของเยาวชนนั้น ควรจะต้องสร้างคุณลักษณะส่วนตัวของบุคคล ซึ่งเป็นคุณลักษณะอันสำคัญต่อความสำเร็จของการประกอบกิจการงานและอาชีพ ซึ่งควรจะได้เน้นลักษณะต่อไปนี้ ความขยันหมั่นเพียร ความมีวินัย ความรับผิดชอบ ความคิดริเริ่ม ความซื่อสัตย์สุจริต มีมนุษยสัมพันธ์ และความสามารถ ไปใช้

ในการแก้ปัญหาได้ คุณลักษณะดังกล่าวข้างต้น หากมีในบุคคลใดแล้วย่อมจะเป็นปัจจัยสำคัญที่จะส่งผลต่อความสำเร็จในการประกอบอาชีพ

สถานประกอบการที่ประกอบกิจการด้านธุรกิจทั้งภาคเอกชน และรัฐวิสาหกิจคิดว่าผู้สำเร็จการศึกษา หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจนั้น จะต้องมีความรู้ด้านคอมพิวเตอร์ และนำมาใช้งานได้ แสดงให้เห็นว่าคอมพิวเตอร์มีบทบาทสำคัญมากในการปฏิบัติงาน ซึ่งทุกสาขามีความต้องการในการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ในการปฏิบัติงาน เช่น สาขาการเงินและการธนาคารการบัญชี มีความต้องการให้ผู้สำเร็จการศึกษามีความสามารถในการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์เป็นและได้สอดคล้องกับการศึกษาถึงแนวโน้มของวิชาชีพการเลขานุการ ในปีพุทธศักราช 2540 พบว่า สำหรับเทคโนโลยีที่มีแนวโน้มว่าเป็นไปได้มาก คือ เครื่องประเมินผลข้อมูล (Word Processing) เครื่องคอมพิวเตอร์ ระบบไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ เครื่องบันทึกคำสั่ง เครื่องโทรพิมพ์ เครื่องช่วยทำงานของผู้บริหาร เพราะเทคโนโลยีที่กล่าวมานี้ ล้วนเป็นส่วนประกอบสำคัญ ที่จะนำไปสู่ระบบสำนักงานอัตโนมัติทั้งสิ้น³¹ นอกจากนั้นได้มีผู้ทำการวิจัย โดยคำนึงถึงความต้องการกำลังคน สำหรับงานด้านคอมพิวเตอร์ของธุรกิจในประเทศไทย เช่น อุดมศักดิ์ โจรณีวิบูลย์ชัย³² พบว่า ความต้องการคุณสมบัติของผู้ปฏิบัติงานด้านคอมพิวเตอร์มีความต้องการผู้ปฏิบัติงานที่มีความรู้ทางด้านคอมพิวเตอร์โดยตรง โดยเฉพาะใน 3 ระดับแรก คือ ระดับผู้บริหารโครงการ พนักงานวิเคราะห์ระบบ และพนักงานเขียนคำสั่งเครื่อง สำหรับระดับพนักงานควบคุมเครื่อง และพนักงานบันทึกข้อมูล ต้องการผู้จบการศึกษา ระดับอาชีวศึกษา จากการศึกษาถึงความต้องการด้านกำลังคนของอุตสาหกรรมปูนซีเมนต์ในประเทศไทย มีข้อเสนอไว้ว่า

ผู้จบการศึกษาระดับอาชีวศึกษาต้องมีความรู้ในการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ และเครื่องใช้สำนักงานอื่น ๆ เช่น เครื่องพิมพ์ดีดไฟฟ้า ทั้งภาษาไทย และภาษาอังกฤษ เครื่องคำนวณ เครื่องเทเลกซ์ เป็นต้น ประเภทคุณลักษณะของพนักงานระดับบริหารและพนักงานระดับปฏิบัติการของอุตสาหกรรมปูนซีเมนต์ ที่มีความสำคัญมากที่สุด ได้แก่ คุณลักษณะด้านความสามารถ และสติปัญญา เมื่อพิจารณาในแต่ละสายงาน ปรากฏว่า ทุกสายงานได้ให้ความสำคัญต่อคุณลักษณะด้านนี้ เป็นอันดับหนึ่ง ทั้งนี้ เนื่องจากอุตสาหกรรมปูนซีเมนต์ต้องการพนักงาน ที่มีความสามารถและสติปัญญาสูง³³ แปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วาสนา เกื้อกูล ซึ่งได้ศึกษาถึงการบริหารงานบุคคลของบริษัทการบินไทย จำกัด พบว่า การกำหนดคุณลักษณะผู้สมัครเป็นพนักงานบริษัท ได้กำหนดคุณลักษณะของผู้สมัครไว้ดังนี้

การสรรหาและคัดเลือกพนักงานของบริษัท ยึดหลักคุณธรรม

คือ เน้นความรู้ ความสามารถเป็นสำคัญ จะเห็นได้จากขั้นตอน ในการคัดเลือกพนักงาน จัดให้มีคณะกรรมการในการคัดเลือก ซึ่งผู้ผ่านการคัดเลือก จะต้องเป็นผู้ที่ สามารถสอบผ่านข้อเขียนและสัมภาษณ์ เพื่อให้มีบุคลิกลักษณะ และคุณลักษณะอื่น ๆ เหมาะสมกับงาน สำหรับพนักงานต้อนรับบนเครื่องบินของบริษัท สามารถหาบุคคลที่มีคุณสมบัติตามต้องการได้ยาก แม้จะมีผู้สมัครเข้ารับการคัดเลือกเป็นจำนวนมาก ได้เน้นเรื่องมีความในเนื้อหาวิชาที่เรียนมาเป็นอย่างดี และสามารถไปปฏิบัติในหน้าที่ได้อย่างถูกต้อง³⁴

การกำหนดคุณลักษณะของผู้สมัครเข้าเป็นพนักงานดังกล่าวนี้แสดงว่า ไม่ว่าจะสำเร็จจากสาขาวิชาซีพีใดก็ตาม ถ้ามีความรู้ในสาขาวิชาซีพีเฉพาะเป็นอย่างดีแล้ว ย่อมประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพนั้น ๆ ได้ และจากการศึกษาของ ศิริลักษณ์ โรจนกิจอำนวย³⁵ ได้วิเคราะห์ผลการสำรวจ คุณลักษณะของบัณฑิตบริหารธุรกิจระดับปริญญาตรีพบว่า ต้องการคุณลักษณะที่มีความรู้พิเศษ ซึ่งประกอบด้วยความรู้ด้านคอมพิวเตอร์ และความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ สอดคล้องกับเกณฑ์ในการตัดสินใจพิจารณารับคนเข้าทำงานในบริษัท ไอ บี เอ็ม ประเทศไทย จำกัด ได้เสนอว่าการรับไม่ระบุสาขา แต่มีความรู้ด้านคอมพิวเตอร์ ไม่จำเป็นต้องเอกคอมพิวเตอร์ หรืออาจจะเรียนทางคอมพิวเตอร์มาบ้าง บริษัทก็จะพิจารณาก่อน และจากการสัมภาษณ์ ผู้จัดการฝ่ายอาวุโสของธนาคาร กรุงเทพ จำกัด³⁶ ได้ให้ข้อเสนอว่า “ให้นักศึกษามีความรู้ในเรื่องคอมพิวเตอร์ให้มาก เพราะขณะนี้คอมพิวเตอร์เข้ามามีบทบาทสำคัญในองค์กร ทั้งนี้เป็นเพราะประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานที่รวดเร็ว และแม่นยำ และการนำคอมพิวเตอร์มาช่วยปฏิบัติงาน ยังเป็นการประหยัดกำลังคน ซึ่งมีผลต่อการลดค่าใช้จ่ายด้านนี้ด้วย” จากประสิทธิภาพของคอมพิวเตอร์ดังกล่าว จึงมีผลต่อการรับคนเข้ามาปฏิบัติงาน ผลกระทบที่ว่าเป็นได้แก่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. จำนวนการรับคนเข้ามาปฏิบัติงานลดน้อยลง เพราะงานในบางจุด เช่นงานเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งต้องใช้คนจำนวนมากและเป็นงานที่ใช้เวลา องค์กรส่วนใหญ่จะนำคอมพิวเตอร์มาช่วยงานในจุดนี้แทนคน

2. องค์กรจะเน้นคุณภาพของคน ที่ต้องการให้เข้ามาปฏิบัติงานในองค์กรมากขึ้น โดยจะต้องเป็นคนที่มีความรู้ความสามารถ มีความคิดริเริ่ม เพื่อมาปฏิบัติงานในจุดที่เราใช้เครื่องไม่ได้

3. ตลาดแรงงานจะต้องการคน ที่มีความรู้ ทางด้านคอมพิวเตอร์มากขึ้น ทำให้เกิดการแข่งขันในการแย่งตัวบุคคล ที่มีความรู้ด้านนี้ เข้ามาปฏิบัติงานซึ่งในประเด็นนี้ สถาบันการศึกษา จะมีส่วนช่วยในการเปิด Course ฝึกอบรมทางด้านคอมพิวเตอร์ให้แก่บุคคลที่สนใจ นอกเหนือจากที่บรรจุในหลักสูตรของบางสาขาวิชา ซึ่งเท่าที่ทราบสถาบันการศึกษาบางแห่งก็ได้จัดให้มีการฝึกอบรมทางด้านนี้อยู่แล้ว³⁷

สรุปจากข้อมูล และข้อคิดเห็นที่ได้จากบทสัมภาษณ์ นายจ้างบางท่าน ทำให้ทราบข้อเท็จจริง เกี่ยวกับความต้องการของนายจ้าง และเป็นเครื่องชี้ให้เห็นฝ่ายรับผิดชอบในการจัดการศึกษามองเห็นภาพความต้องการของนายจ้าง เพราะสถาบันการศึกษาจะมีส่วนสำคัญอย่างมาก ที่สอนให้คนมีความรู้ในสาขาวิชาชีพที่เรียน ซึ่งใช้เป็นความรู้พื้นฐานในการประกอบอาชีพ ถ้ามีความรู้พื้นฐานดีแล้ว ถือเป็นส่วนสำคัญที่จะเป็นทำให้การทำงานมีประสิทธิภาพ

5. ความรู้ ทักษะ และเจตคติในการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา

ผู้สำเร็จการศึกษาที่ออกไปปฏิบัติงานในสถานประกอบการนั้นจะต้องเป็นผู้มีความสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน เช่น มีความรู้ในการบันทึกบัญชีได้อย่างได้อย่างถูกต้อง ตามหลักการทำบัญชี มีความรู้ด้านภาษีอากรพอสมควร และมีความแม่นยำในเนื้อหาวิชาบัญชีทุกประเภท สามารถใช้อุปกรณ์หลักในการทำงานด้านบัญชี เช่น เครื่องคิดเลขคอมพิวเตอร์ เอกสารประกอบการชำระหนี้

นอกจากนี้ ผู้สำเร็จการศึกษามีทักษะในการประกอบอาชีพ คือ สามารถทำงานด้านบัญชีได้ถูกต้องและรวดเร็ว มีความละเอียดรอบคอบ สามารถใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องคำนวณในการทำบันทึกบัญชี มีความแม่นยำในด้านตัวเลขอย่างละเอียดรอบคอบ สามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีความกระตือรือร้นในการเรียนรู้ มีความ

สามารถใช้เครื่องสำนักงานได้อย่างคล่องแคล่ว เช่น พิมพ์ดีดไทย - อังกฤษ สามารถตรวจสอบข้อมูลทางด้านบัญชีได้ถูกต้องตามหลักวิชาการได้รวดเร็ว

ชม ภูมิภาค ได้ให้ทักษะเกี่ยวกับการเตรียมตัวเยาวชน เพื่อการงาน และอาชีพ โดยวิธีการอาชีวศึกษา โดยเน้นให้สถานศึกษาใช้วิธีการสอนวิชาชีพ ควรฝึกฝนอะไรบ้างให้แก่ผู้เรียนสรุปได้ดังนี้

1. ฝึกให้เกิดทักษะในการทำงานอาชีพได้อย่างแท้จริง
2. ฝึกให้มีความรู้ด้านทฤษฎีเป็นพื้นฐาน
3. ให้มีความรู้ที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตในฐานะพลเมืองดี
4. ให้มีเจตคติที่ดีต่องานอาชีพที่ได้เรียนมา
5. ให้มีลักษณะที่พึงประสงค์ในการประกอบอาชีพ คือ ความขยัน ความซื่อสัตย์สุจริต ความอดทน และรักความก้าวหน้า ตลอดจนคุณธรรมอื่น ๆ³⁸

ทักษะดังกล่าวข้างต้น เป็นสิ่งที่สถานประกอบการ ทั้งภาครัฐ และเอกชนต้องการ โดยให้สถานศึกษายึดตัวผู้เรียน กล่าวคือ ให้ผู้สำเร็จการศึกษาออกไปทำงานได้อย่างมีคุณภาพ ฉะนั้นสถานศึกษาจึงต้องพยายามจัดระบบการเรียนการสอนในสาขาวิชาชีพโดยมุ่งการฝึกปฏิบัติ ฝึกทำ ฝึกคิด เพื่อการสร้าง ความชำนาญในงานอาชีพของนักศึกษาที่จบออกไป

เจตคติในการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ ที่สถานประกอบการมีความต้องการมากที่สุด คือ ความซื่อสัตย์สุจริต ความรับผิดชอบในหน้าที่ ความกระตือรือร้นในการพัฒนางาน และความรู้ ความสามารถให้ดีขึ้นเสมอ ความอดทน ขยันทำงาน รับผิดชอบต่องาน และต่อตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับผลจากการสำรวจความต้องการแรงงานในภาคกลางจากสถานประกอบการหลายแห่ง และสถานศึกษาประเภทวิทยาลัยเทคนิคอีก 13 แห่ง ในภาคกลาง โดยกรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในปี พ.ศ. 2531 ปรากฏว่า สถานประกอบการมีความต้องการตามลำดับ ดังนี้

1. ทำงานเป็นกะได้
2. สู้งาน ขยัน อดทน
3. ผ่านการเกณฑ์ทหารแล้ว
4. บุคลิกดี มนุษย์สัมพันธ์ดี
5. ซื่อสัตย์ตรงต่อเวลา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งยังมีเหตุผลเบื้องเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

6. ไปทำงานต่างจังหวัดได้

7. มีระเบียบวินัย มีความรับผิดชอบ มีความรอบคอบ³⁹

บรรจง ชูสกุลชาติ ได้กล่าวถึงการศึกษาไปสู่ความเป็นนิกส์ โดยสรุปว่าสถานศึกษาจะต้องมีการเสริมสร้างการพัฒนานักเรียน โดยการสร้างค่านิยมในการทำงานให้กับ เด็กทุกคน ควรปลูกฝังด้วยวิธีการหรือกิจกรรมใดก็ตาม ให้เด็กมีคุณลักษณะดังต่อไปนี้ คือ ซื่อสัตย์ ตรงต่อเวลา และรับผิดชอบ⁴⁰

ในการประกอบอาชีพสาขาใดก็ตาม จะประสบผลสำเร็จได้นั้น ต้องประกอบด้วยหลายสิ่งหลายอย่าง ดังที่ พันธุ์ศักดิ์ อัมระนันท์ กล่าวว่า

ส่วนประกอบที่สำคัญต้องมีใจรักงาน มีความสนใจมีความเพียรพยายาม อุตุน และซื่อสัตย์ ควรปลูกสร้างขวัญกำลังใจ ให้กับผู้ร่วมงาน ความมีน้ำใจเอื้อเฟื้อและให้ความช่วยเหลือยามเดือดร้อน เป็นผู้มีมนุษยสัมพันธ์ในการทำงานที่ดีกับสังคมและบุคคลรอบด้าน ก็จะทำให้ทุกคนเกิดความพอใจ วิธีการทำให้เกิดความพอใจนั้น คือ การรู้เขา รู้เรา รู้เขา คือ รู้ความต้องการของเขา รู้เรา คือ รู้ความต้องการของเรา นำสองสิ่งนี้มาดำเนินการวิธีทุกวิธีทาง เพื่อให้ได้ในสิ่งที่เราต้องการ การทำให้เกิดความพอใจนั้นคือ ให้อภัยความจริงใจ เมื่อผู้รับพอใจในสิ่งที่ให้แล้ว ความสำเร็จในกิจการก็จะตามมาเนื่องจากได้รับความสะดวก กิจการงานจะเป็นผลสำเร็จได้ด้วย ความมีน้ำใจและควรพัฒนาความมีน้ำใจและควรพัฒนาเองโดยการก้าวให้ทันโลกอยู่เสมอ โดยการศึกษาหาความรู้ ประสบการณ์ทั้งทางตรงและทางอ้อม เพื่อจะได้นำมาใช้ในการทำงานของท่านให้บรรลุความสำเร็จ ได้ดีต่อไปในภายหน้า⁴¹

นอกจากนั้น ผู้สำเร็จการศึกษาที่เริ่มเข้าสู่ตลาดแรงงาน และปฏิบัติงานในสถานประกอบการนั้น มักจะมีเจ้าของกิจการ หรือ สถานประกอบ ได้วิเคราะห์วิจารณ์ถึงคุณลักษณะและทัศนคติในการทำงานไว้หลายประการ ซึ่งจำเียร จวงตระกูล ได้ศึกษาถึงคุณภาพบัณฑิตในตลาด

แรงงานแรงงานเอกชนพบว่า ผู้สำเร็จการศึกษาใหม่ ๆ แล้วเข้าไปทำงาน มักจะมีลักษณะ และทัศนคติที่ไม่ค่อยดี ในเรื่องดังต่อไปนี้ อ้างในรายงานการศึกษารูปแบบการจัดกิจกรรมเสริมวิชาชีพในสถานศึกษากรมอาชีวศึกษา

1. ไม่เคร่งครัดในระเบียบวินัย และข้อบังคับ
2. มีลักษณะหยิ่งโหยง ไม่เอางาน เพื่อฝัน เอาแต่ได้อย่างเดียว ความเอาใจใส่และความมานะอดทนในการทำงานมีน้อย
3. การประยุกต์ความรู้มาใช้ในการทำงานยังไม่ได้พอ
4. การปรับตัวไม่ค่อยดีนัก ไม่มีความยืดหยุ่นตามสภาพแวดล้อม ไม่ฟังความเห็นของคนอื่น
5. ขาดทักษะด้านการจัดการ การวิเคราะห์ปัญหาการตัดสินใจ การสั่งการ สำหรับเรื่องนี้เป็นสิ่งสำคัญสำหรับการเป็นหัวหน้างาน หรือผู้ควบคุมในอนาคต⁴²

การนำเจตคติไปใช้ในการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา ได้แก่การตรงต่อเวลา การปฏิบัติตามกฎระเบียบ มีเจตคติที่ดีต่ออาชีพ การมีมนุษยสัมพันธ์ บุคลิกภาพในการเป็นผู้นำ ความพึงพอใจและมั่นใจในอาชีพ ความขยันหมั่นเพียรและการเข้าสังคมต่าง ๆ เพื่อได้ข้อมูลมาปรับปรุงหลักสูตร การเรียน และการสอน ให้ดียิ่งขึ้น ในส่วนของเจตคติที่นำไปใช้ในการปฏิบัติงานนี้ เจษฎา เจียรนัย⁴³ ได้ทำการวิจัยพบเกี่ยวกับเรื่องนี้ พอสรุปได้ว่า ผู้สำเร็จการศึกษาได้มีเจตคติในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับที่ดี มีมนุษยสัมพันธ์ดี มีความเชื่อมั่นในตนเอง รักษาความยุติธรรม รักษาความซื่อตรง เป็นคนตรงต่อเวลา และหน้าที่ มีความศรัทธาต่ออาชีพ รักษาความก้าวหน้าและเพิ่มพูนความรู้แก่อาชีพ

6. ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงาน

ภาวะการมีงานทำของผู้สำเร็จการศึกษา เป็นข้อมูลที่สำคัญประการหนึ่ง เพื่อที่ได้ทราบสภาพของผู้สำเร็จการศึกษาขณะที่ปฏิบัติงานจากการวิจัยที่เกี่ยวกับการติดตามผล

ละอียด จันทกริตวัฒน์ ได้ทำการวิจัย เรื่องการติดตามผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพการศึกษาศึกษา (ป.กศ.) ผลการวิจัยพบว่า ครูใหญ่เห็นว่าผู้สำเร็จการศึกษาศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพการศึกษาศึกษามีความรู้ ความสามารถในการแนะแนวและอบรมศีลธรรม มีความสามารถทางวิชาการอยู่ในเกณฑ์ดี ยกเว้นความสามารถในการใช้อุปกรณ์การสอน ความสามารถในการจัดกิจกรรมอยู่ในระดับปานกลาง⁴⁴ ต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากรายงานผลโครงการติดตาม และประเมินผลการสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.) ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2527 ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ สรุปได้ว่า

หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.) ส่วนใหญ่เป็นผู้หญิงมีอายุระหว่าง 21 - 25 ปี และสาขาวิชาที่นิยมกันส่วนใหญ่ ได้แก่ สาขาวิชาการบัญชี ส่วนสาขาวิชาอื่น ๆ มีผู้เรียนน้อย ผู้สำเร็จการศึกษาส่วนใหญ่ทำงานในสถานประกอบการเอกชน รองลงมา ได้แก่ หน่วยงานราชการ และหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ งานที่ทำส่วนใหญ่เป็นงานตำแหน่งพนักงานและเจ้าหน้าที่ทำงานในระยะ 5 - 9 เดือน ผู้สำเร็จการศึกษาส่วนใหญ่ทำงานไม่ตรงสาขาวิชาที่เรียนมา และส่วนใหญ่ไม่ได้รับการอบรมก่อนทำงาน แต่มีอยู่จำนวนหนึ่งได้เข้ารับการอบรมก่อนทำงานจริง⁴⁵

นอกจากนี้ นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการของผู้สำเร็จการศึกษาประเภทวิชาบริหารธุรกิจ จากรายงานการประเมินผลหลักสูตร ปวท. พุทธศักราช 2527 ของหน่วยศึกษานิเทศกรรมอาชีวศึกษา สรุปว่า

นักศึกษาที่ทำงานส่วนมาก เห็นด้วยกับการระบุคุณลักษณะต่าง ๆ ในด้านความรู้จักชะ และเจตคติ ไว้ในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค ประการหนึ่ง นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการมีความเห็นว่า ผู้สำเร็จการศึกษามีคุณสมบัติ ทักษะ และเจตคติในการปฏิบัติงานอยู่ในเกณฑ์ดีมาก ยกเว้น ด้านการค้นคว้าติดตามผลงานอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง และจากการติดตามผลยังพบว่า ผู้สำเร็จการศึกษา หลักสูตร ปวท. มีความซื่อสัตย์สุจริต มีความสำคัญในการปฏิบัติงานอยู่ในอันดับหนึ่งเช่นเดียวกัน⁴⁶

จากการติดตามประเมินผลการใช้หลักสูตร ปวท. ในส่วนของกรมอาชีวศึกษา สรุปว่า ปัญหาการจัดการศึกษาหลักสูตร ปวท. เกิดจากสาเหตุต่าง ๆ ดังนี้

1. ขาดความเข้าใจในการประชาสัมพันธ์ให้สังคม ประชาชนและผู้ปกครองได้รู้จัก ไม่มีคนรู้จักที่จะอธิบายต่อสังคม โรงเรียนที่จะแนะนำนักเรียน หรือสถานประกอบการธุรกิจต่าง ๆ ไม่เข้าใจว่าหลักสูตร ปวท. เป็นอย่างไร เด็กมีคุณภาพและมีมือแค่นั้น
2. ค่านิยมของผู้ปกครองนักศึกษาในการมุ่งที่จะให้ศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยเพราะขาดความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร ปวท.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้เพื่อใช้ในการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ หากมีข้อสงสัยหรือข้อผิดพลาดประการใด กรุณาแจ้งมาที่ โทร. 02-254-4000 หรือที่ อีเมล: info@scs.ac.th

3. ขาดการประสานงานระหว่างระดับบริหารของรัฐกับทบวงมหาวิทยาลัยหรือมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ในการที่จะรับนักศึกษาเข้าไปศึกษาต่อและได้เคยทำความตกลงกับมหาวิทยาลัยหลายแห่ง เช่น ศรีนครินทร์ แม่โจ้ ซึ่งผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตร ปวท. สามารถไปศึกษาต่อในระดับปริญญาตรีได้⁴⁷

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักงานกฤษฎมนตรีได้พบปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับผู้สำเร็จการศึกษาออกไปปฏิบัติงาน ดังนี้

1. ผู้ปกครองส่วนมากไม่มั่นใจว่า บุตรหลานที่จบหลักสูตร ปวท. แล้วจะหางานทำได้ เพราะมีคนว่างงานในสาขาวิชาชีพมาก ควรจะต้องเรียนสูง ๆ หรือเรียนต่อระดับปริญญาได้
2. หลักสูตร ปวท. เป็นหลักสูตรใหม่ ยังไม่เป็นที่รู้จักมากนักในตลาดแรงงาน
3. นักศึกษาที่เรียนจบหลักสูตร ปวท. ไม่มีพื้นฐานความรู้และความสามารถเพียงพอที่จะประกอบอาชีพได้ เนื่องจากเป็นหลักสูตรระยะสั้นวิชาภาคปฏิบัติน้อยไป ทำให้ได้รับการยอมรับน้อยกว่าผู้สำเร็จการศึกษา วุฒิ ปวส. และยังไม่มียุทธศาสตร์ใดประกาศรับผู้สำเร็จการศึกษา วุฒิ ปวท. เข้าทำงาน
4. เมื่อจบหลักสูตร ปวท. แล้วไปประกอบอาชีพ จะต้องผ่านการฝึกอบรมเพิ่มเติมก่อน
5. หลักสูตร ปวท. ยังไม่เป็นที่ยอมรับหรือรู้จักในตลาดแรงงาน ตลาดแรงงานยังไม่มั่นใจในฝีมือ เมื่อเปรียบเทียบกับผู้จบหลักสูตร ปวส.⁴⁸

ผานิต มงคล ได้กล่าวถึงปัญหาด้านแรงงานกับการจัดการศึกษาด้านอาชีวศึกษาให้สัมพันธ์และสอดคล้องกับตลาดแรงงาน สรุปได้ดังนี้

1. การผลิตแรงงานไม่ตรงกับความต้องการของตลาด ปรากฏจากการวิเคราะห์ภาวะความต้องการของตลาดในการใช้ทรัพยากรบุคคล สถาบันการศึกษาแต่ละแห่งต่างมุ่งผลิตกำลังแรงงานของตนออกสู่ตลาด โดยสถาบันเหล่านั้นมุ่งเพียงให้มีการจัดการศึกษาให้ได้จำนวนหนึ่ง เพื่อผลงานที่จะสร้างความก้าวหน้าทางตำแหน่งให้กับเจ้าของสถาบัน หรือเจ้าของโครงการ ประกอบกับการมีค่านิยมของคนไทยส่วนมากยังมีค่านิยมที่ผิด ๆ ไม่ว่าจะคิดอย่างไรก็ตามในการทำงาน เช่น ต้องการทำงานสบาย ๆ นั่งในห้องปรับอากาศ ต้องการตำแหน่ง

ใหญ่โตโดยใช้อิทธิพล เป็นต้น จึงทำให้การเลือกศึกษาไม่เป็นไปอย่างถูกต้อง และเหมาะสมกับสภาพความเป็นจริงของเศรษฐกิจ

2. ความสอดคล้องของหลักสูตร จากความพยายามที่จะยืดหยุ่น ตอบสนองความต้องการของผู้เรียนและสังคมให้มากขึ้น การจัดอาชีวศึกษาจึงมีการจัดระดับออกเป็นหลายระดับเพราะในบางแห่งแม้จะมีพื้นฐานความรู้ระดับเดียวกันก็มีหลายหลักสูตร เช่น ประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค ก็มีสภาพเป็นหลักสูตรทดลอง เกิดขึ้นเพื่อแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า มิได้ผ่านการพิจารณาบรรจุไว้ในแผนระยะที่ 5 แต่อย่างใด นอกจากนี้ วัตถุประสงค์ของแต่ละหลักสูตรค่อนข้างจะคลุมเครือ เมื่อพิจารณาเนื้อหาในหลักสูตรก็ไม่อาจชี้ชัดลงไปได้ว่า มีลักษณะจบในตัวหรือเป็นหลักสูตรต่อเนื่องกันแน่ ซึ่งนำผลไปยังความไร้มาตรฐานของแรงงานฝีมือระดับต่าง ๆ ได้
3. สภาพการจัดการเรียนการสอนในภาคปฏิบัติยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร ส่วนมากเน้นภาคทฤษฎีมากกว่าภาคปฏิบัติ ซึ่งสาเหตุสืบเนื่องมาจาก
  - 3.4 สถานศึกษาขาดแคลนบุคลากรที่จำเป็นต้องใช้ในสถานศึกษาของกรมอาชีวศึกษา ส่วนใหญ่บุคลากรจะมีหน้าที่หลายด้าน ดังนั้นจึงไม่สามารถจัดเตรียมการสอนหรือมีเวลาให้การสอนไม่เพียงพอ
  - 3.5 บุคลากรของสถานศึกษาไม่พัฒนาตนเองในการศึกษาค้นคว้า ขาดความรู้เพิ่มเติมและขาดการพัฒนาด้านเทคโนโลยีที่สำคัญ
  - 3.6 สถานศึกษาขาดงบประมาณในการจัดเตรียมครุภัณฑ์ทางการศึกษา ที่จำเป็นต้องใช้ในภาคปฏิบัติ
  - 3.7 ปัญหาสภาพแวดล้อมทางสังคม มีส่วนผลักดันให้ครู ผู้สอนละทิ้งหน้าที่ในการสอน โดยเฉพาะภาคปฏิบัติสามารถละทิ้งได้ง่ายกว่าภาคทฤษฎี เช่น การมอบหมายงานให้นักศึกษาปฏิบัติแต่ครูผู้สอนไม่อยู่ควบคุม เป็นต้น
  - 3.8 การสอนภาคทฤษฎีสะดวกกว่าการสอนภาคปฏิบัติซึ่งต้องรับผิดชอบสูง แต่ผลตอบแทนเท่ากัน
4. ปัญหาความซ้ำซ้อนและแบ่งความรับผิดชอบระหว่างหน่วยงานที่รับผิดชอบในการศึกษา สืบเนื่องจากการที่ปรัชญาในการผลิตกำลังคนในแต่ละระดับไม่ชัดเจนคลุมเครือ บอกไม่ได้แน่ชัดว่าอาชีวศึกษาปัจจุบันจะพัฒนาบุคลากรให้เป็นแรงงานที่ดี โดยฝึกไม่ว่าการฝึกใดๆทั้ง ให้มีความรู้ ความชำนาญในการศึกษา หรือจะผลิตทางวิชาชีพ ซึ่งถ้าหากเป็นไปใช้ประเภทแรก การจัดอาชีวศึกษาต้องเรียนให้แคบ มีความชำนาญในการศึกษาเฉพาะ

อย่าง โดยดูความต้องการของนายจ้างเป็นหลักการจัดอาชีวศึกษาต้องเรียนให้กว้างขึ้น นอกเหนือจากความชำนาญในการผลิตแล้ว ยังต้องรู้เรื่องการบริหารและการจัดการ ปัจจุบันยังมีความสับสนในประเด็นนี้ หน่วยงานหลักที่รับผิดชอบในการ จัดการ ศึกษาด้านอาชีวศึกษายังมีความเหลื่อมล้ำในการรับผิดชอบการศึกษาระดับ ปวช. อยู่เล็กน้อย ปัญหาด้านแรงงานและการมีงานทำของ ประเทศไทยยังไม่รุนแรง และเป็นปัญหาที่สำคัญรอง เมื่อเทียบกับปัญหาหลักอื่นของประเทศ กล่าวคือ ความกดดันของปัญหายังไม่เด่นชัด ดังเช่นปรากฏอยู่ในปัจจุบัน ระยะเวลาหลัง ปัญหาดังกล่าวได้ทวีความรุนแรงยิ่งขึ้น รัฐบาลให้ความสนใจและเป็นทิศทางของการกำหนด นโยบายและดำเนินการให้ชัดเจนยิ่งขึ้น ในเวลาเดียวกัน รัฐบาลก็มีมาตรการในการ ควบคุมการผลิตกำลังคนควบคู่กันไป⁴⁹

รายงานผลโครงการติดตามและประเมินผลการเปิดสอนหลักสูตร ปวท. ของสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ กล่าวถึง ปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นกับผู้สำเร็จการศึกษา หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.) สรุปได้ดังนี้

1. สถาบันการศึกษา ขาดแคลนวัสดุ อุปกรณ์ และเครื่องมือต่าง ๆ ที่ทันสมัยในการ ปฏิบัติงานและฝึกฝนอบรมให้มีทักษะ มีคุณภาพที่จะส่งผลกระทบต่อในการผลิตกำลังคน ที่มีคุณภาพสู่ตลาดแรงงาน
2. ขาดอาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความชำนาญโดยตรง ถึงแม้จะมีการเชิญอาจารย์พิเศษ มาปฏิบัติการสอน ปัญหาเกี่ยวกับการเบิกค่าตอบแทนในอัตราที่กรมอาชีวศึกษา กำหนดเพราะอาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความชำนาญมักได้ค่าตอบแทนในอัตราสูง จึงทำให้การสรรหาบุคลากรที่มีความชำนาญ เป็นไปด้วยความยากลำบาก⁵⁰

วนิดา ฐปะเตมีย์ กล่าวว่า

ผู้ที่สำเร็จการศึกษาด้านอาชีวศึกษาได้งานทำทั่วประเทศเพราะ ตลาดแรงงานกระจายทั่วไปเป็นสิ่งดี แต่มีอยู่อย่างหนึ่ง ผู้สำเร็จการ ศึกษาที่เรียนนั้นอ่อนภาษา ซึ่งต้องเข้าสังคมทั้งภายในและภายนอกประเทศ จึงจำเป็นต้องรู้เรื่องภาษาดี หลักสูตรทั้งหลายควรบรรจุเนื้อหาวิชาด้าน ภาษาและด้านคอมพิวเตอร์ลงไปบ้าง ก็จะเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน⁵¹

ดังนั้น การติดตามผลสำหรับหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.) จึงมีความจำเป็น ในการได้ทราบถึงข้อมูลต่าง ๆ เช่น การประชาสัมพันธ์ เพื่อให้สังคม และสถานประกอบการมีความเข้าใจในหลักสูตร ปวท. การเข้ารับการฝึกอบรมก่อนเข้าทำงาน การปรับอัตราเงินเดือนในชั้นเริ่มต้น ตลอดจนความต้องการของตลาดแรงงาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เชิงอรรถ

¹ กองแผนงาน, กรมอาชีวศึกษา, "หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค พุทธศักราช 2533 ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ," หน้า 5 - 11.

² กองแผนงาน, กรมอาชีวศึกษา, เรื่องเดียวกัน, หน้า 15.

³ ผานิต มงคล, "วิทยาลัยอินทราชัยของเรา," 100 ปี สมเด็จพระเจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี (กรุงเทพมหานคร : ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ, 2535), หน้า 31 - 32.

⁴ Emery Stoop, and Gunnar L. Wahlquist, A basic Test For Guidance Workers (Englewood Cliffs : Englewood New Jersey McGraw-Hill Book Company, 1974), p.191 - 196.

⁵ วุฑูรี ทรัพย์มี, แนวแนวอาชีพ (กรุงเทพมหานคร : แผนกจิตวิทยา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2521), หน้า 106.

⁶ เมธี ปิรันธนานนท์, การบริหารอาชีวและเทคนิคศึกษา (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์, 2533), หน้า 47.

⁷ กานดา ลือสุทธิวิบูลย์, "การติดตามผลการปฏิบัติงานของมหาบัณฑิตทางการวิจัยการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในทัศนะของตนเองและผู้บังคับบัญชา," (วิทยานิพนธ์ภาควิจัย การศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523, หน้า 9.

⁸ Dugald S. Arbuckle, Student Personal Service in Higher Education (New York : McGraw-Hill Book Company, 1953), p.115.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

⁹Lefever D. Wetty, Principles and Techniques of Guidance (New York : The Ronald Press Company, 1950). p.546.

¹⁰ปทีป เมธาคุณวุฒิ, "การศึกษาความต้องการและความสามารถของผู้ที่จบจากคณะครุศาสตร์ หรือ คณะศึกษาศาสตร์ ในมหาวิทยาลัยส่วนกลาง สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย," รายงานผลการวิจัย (จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525), หน้า 34.

¹¹รัชนีวรรณ อุทัยศรี, การบริหารงานบุคคล (กรุงเทพมหานคร : ศูนย์พัฒนาแรงงานและการจัดการ, คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525), หน้า 115.

¹²Lester N. Downing, Guidance in Counseling Services on Introduction (New York : Mc Graw - Hill Book Company, 1968), p. 210

¹³Frank W. Miller, Principles and Practices in Guidances (New York : The Ronald Press Company, 1978), p. p.405 - 406

¹⁴Dale Beach, Practices in Guidances (New York : Longman, 1976), p.36

¹⁵อนันต์ อนันตรังสี, หลักการแนะแนว (กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2517), หน้า 167 - 168.

¹⁶สุชา จันทน์เอมและสุรางค์ จันทน์เอม, จิตวิทยาการแนะแนว (กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์อักษรบัณฑิต, 2520), หน้า 57.

¹⁷ปราณี เกกิงพล, การแนะแนวการให้คำปรึกษา (กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา, 2525), หน้า 318 - 319.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆที่ ¹⁸คิมเพ็ชร วัชรคุกุล, การแนะแนวเบื้องต้น (กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศรีปทุม
นครินทร์วิโรฒประสานมิตร, 2512), หน้า 173.

¹⁹ Carter V. Good, Dictionary of Education (New York : Mc Graw - Hill Book Company, 1973), p. 246.

²⁰ ปราณี เกกิงพล, สิ่งที่ได้อ้างแล้ว, หน้า 321 - 322.

²¹ ประสาร ทิพย์ธารา, การแนะแนวเบื้องต้น (กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, มปป.) หน้า 168.

²² คมเพชร ฉัตรศุภกุล, สิ่งที่ได้อ้างแล้ว, หน้า หน้า 174 - 176

²³ Arther E. Traseler and Robert D. North, Fundamental of Guidance (Boston : Goughton Book Comany, 1980), p.p.58 - 59

²⁴ Frank W. Miller, op. cit., p.p. 404 - 405

²⁵ Percival W. Hatsan, The Guidance Function in Education (New York : Appleton - Cntury - Crafts Inc., 1958), p.618.

²⁶ Thomas Everett Deam, "Practice and Opinions Relate to Follow-up Study by Public Junior College," (An Empirical Study), Dissertation Abstracts International, (August, 1970), p.674.

²⁷ Willa Norris, Franklin R. Zeran, and Raymond N. Hatch, op, cit_____,pp.308 - 310.

²⁸ Clifford P. Frochlich, Op, cit_____, P.309.

²⁹ Ralhp F. Berdie, Wilbur L. Layton, Edward O. Swansan, and Theda Hagenab, op, cit_____, pp.152 - 155.ไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

³⁰ ชม ภูมิภาค และคณะ, การศึกษาเพื่อการทำงานและอาชีพ (กรุงเทพฯ : เจริญวิทย์การพิมพ์, 2528), หน้า 134.

³¹ ชม ภูมิภาค และคณะ, เรื่องเดียวกัน, หน้าเดียวกัน

³² อุดมศักดิ์ โรจนวิบูลย์ชัย, “ความต้องการกำลังคนสำหรับงานด้านคอมพิวเตอร์ของธุรกิจ ในเขตกรุงเทพมหานคร,” วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ ภาควิชาพาณิชยศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2526, หน้า 149.

³³ อุดมศักดิ์ โรจนวิบูลย์ชัย, เรื่องเดียวกัน

³⁴ วาสนา เกื้อกูล, “การบริหารงานบุคคลของบริษัทการบินไทย จำกัด,” วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ ภาควิชาพาณิชยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524, หน้า 55.

³⁵ ศิริลักษณ์ โรจนกิจอำนวย, “บทวิเคราะห์ผลการสำรวจคุณสมบัติของบัณฑิตบริหารธุรกิจ ระดับปริญญาตรี,” บริหารธุรกิจ, ปีที่ 13 ฉบับที่ 53 (มกราคม - มีนาคม 2533), หน้า 75.

³⁶ สัมภาษณ์ คมคาย รอดตลอดทุกข์, ผู้จัดการฝ่ายการพนักงานธนาคารกรุงเทพ จำกัด.

³⁷ สัมภาษณ์ คมคาย รอดตลอดทุกข์, เรื่องเดียวกัน.

³⁸ ชม ภูมิภาค และคณะ, เรื่องเดียว, หน้า 145.

³⁹ เมธี ปิลันธานนท์, “นิตหนึ่งเพื่อนักบริหารอาชีพศึกษา,” การศึกษาเอกชน, ปีที่ 1 ฉบับที่ 9 (ธันวาคม 2531), หน้า 40.

⁴⁰ บรรจง ชูสกุลชาติ, “การศึกษาเพื่อไปสู่ความเป็นนิสิต,” ที่ระลึก และสูจิบัตรงานศิลปหัตถกรรมและอาชีพศึกษา ครั้งที่ 42 (กรุงเทพฯ : จำไทยเพรสเซ็นต์เตอร์, 2532), หน้า 13-22.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

⁴¹ พันธุ์ศักดิ์ อัมระนันท์, “แนวคิดการดำเนินงานการประกอบอาชีพอิสระจนประสบผลสำเร็จ,” เอกสารอาชีพตัวอย่าง 2532 (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์อักษรเนศวร, 2532), หน้า 26-27.

⁴² กองแผนงาน, กรมอาชีวศึกษา, กระทรวงศึกษาธิการ, รายงานการศึกษารูปแบบการจัดกิจกรรมเสริมวิชาชีพในสถานศึกษา (กรุงเทพฯ : องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก, 2533), หน้า 10.

⁴³ เจษฎา เจียรนัย, “การติดตามผลการปฏิบัติงานของบัณฑิต สาขาพลศึกษาที่สำเร็จการศึกษา ระหว่างปีการศึกษา 2521 - 2525 คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์,” มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2526, หน้า 45

⁴⁴ ละเอียด จันทกิตติวัฒน์, “การติดตามผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา ประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา (ป.ก.ศ.) ตั้งแต่ปีการศึกษา 2509 - 2511 ในโรงเรียนประถมศึกษาภาคการศึกษา 1 และ 2,” (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร, 2514), หน้า 45.

⁴⁵ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, เรื่องเดียวกัน, หน้า 179.

⁴⁶ หน่วยศึกษานิเทศก์, กรมอาชีวศึกษา, “รายงานผลการประเมินหลักสูตร ปวท. พุทธศักราช 2527,” (กรุงเทพมหานคร : หน่วยศึกษานิเทศก์, 2530), หน้า 175.

⁴⁷ วิเวก ปางวุฒิพงษ์, เรื่องเดียวกัน, หน้า 4 - 5.

⁴⁸ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติสิ่งที่ได้อ้างแล้ว, หน้า 45.

⁴⁹ ฉานิต มงคล, “ศิลปการบริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษา,” (นครสวรรค์ : วิทยาลัยอาชีวศึกษานครสวรรค์, 2529), หน้า 26 - 28.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาค้นคว้าเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าในรูปแบบใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามนำข้อความไปคัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

⁵⁰ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, *สิ่งที่ได้อ้างแล้ว*, หน้า 41.

⁵¹ วนิดา ฐปะเตมีย์, “แนวทางการพัฒนาการผลิตการใช้กำลังระดับอาชีวศึกษา,” เอกสารสรุปผลการสัมมนา เรื่อง กลยุทธ์ในการพัฒนาคุณภาพของการผลิต และการใช้กำลังคนระดับอาชีวะและเทคนิคศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, (มีนาคม, 2534), หน้า 11.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) เพื่อติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษา หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ วิทยาลัยอินทราชัย ปีการศึกษา 2534 - 2536 โดยดำเนินการวิจัยตามลำดับ คือ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ซึ่งเป็นกลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจวิทยาลัยอินทราชัย ปีการศึกษา 2534 - 2536 รวม 3 รุ่น จำนวน 500 คน

กลุ่มตัวอย่าง การคำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสมในการวิจัยโดยใช้ตารางสำเร็จ กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Robert V. Krejcie และ Earyle W. Morgan ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง 217 คน ดังตารางที่ 1

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 1
ตารางแสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของผู้สำเร็จการศึกษา
ปีการศึกษา 2534 - 2536 วิทยาลัยอินทราชัย
กองวิทยาลัยอาชีวศึกษา

สาขาวิชา	ประชากร				กลุ่มตัวอย่าง			
	ปีการศึกษา				ปีการศึกษา			
	2534	2535	2536	รวม	2534	2535	2536	รวม
การบัญชี	70	60	50	180	30	26	22	78
การตลาด	54	50	48	152	23	22	21	66
การเลขานุการ	30	20	-	50	13	9	-	22
การเงินการธนาคาร	35	25	-	60	15	11	-	26
อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว	-	-	23	23	-	-	10	10
ธุรกิจคอมพิวเตอร์	-	-	35	35	-	-	15	15
รวม	189	155	156	500	81	68	68	217

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ วิทยาลัยอินทราชัย จากหนังสือ เอกสาร ตำรา และงานวิจัย ที่เกี่ยวกับการติดตามผลผู้สำเร็จ การศึกษา และการติดตามผลการปฏิบัติงานของนักศึกษาในระดับต่าง ๆ แล้วนำข้อมูลเหล่านั้นมาสร้างเป็นแบบสอบถาม รวมทั้งขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อเป็นแนวทาง ในการสร้างคำถามให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัยในครั้งนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ผู้วิจัยจะสร้างแบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ดังนี้
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมี เหตุใดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพและข้อมูลส่วนตัว ของผู้สำเร็จการศึกษา ได้แก่ เพศ อายุ ปีที่สำเร็จการศึกษา และสาขาวิชา

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะการมีงานทำของผู้สำเร็จการศึกษา ได้แก่ หน่วยงานที่ทำ สถานประกอบการ ระยะเวลาในการหางาน การศึกษาดูงาน รายได้ โดยเฉลี่ยต่อเดือน ลักษณะงานที่ทำในปัจจุบัน และการใช้ความสามารถทางด้านวิชาชีพ

ลักษณะแบบสอบถาม ตอนที่ 1 และตอนที่ 2 เป็นแบบกำหนดคำตอบให้ (Check list)

ตอนที่ 3 ได้นำแนวคิดโดยยึดทฤษฎี Benjamin S. Bloom ซึ่งสรุป ได้ว่า นักศึกษาที่จบหลักสูตรนี้จะต้องมีความสามารถในการนำความรู้ ทักษะ และเจตคติ ไปใช้ในการปฏิบัติงานลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบประมาณค่า (Rating Scale) ประกอบด้วยข้อคำถามจำนวน 30 ข้อ โดยมีค่าระดับดังนี้

- 5 หมายถึง ระดับการนำความรู้ ทักษะ และเจตคติ ไปใช้ในการปฏิบัติงานมากที่สุด
- 4 หมายถึง ระดับการนำความรู้ ทักษะ และเจตคติ ไปใช้ในการปฏิบัติงานมาก
- 3 หมายถึง ระดับการนำความรู้ ทักษะ และเจตคติ ไปใช้ในการปฏิบัติงานปานกลาง
- 2 หมายถึง ระดับการนำความรู้ ทักษะ และเจตคติ ไปใช้ในการปฏิบัติงานน้อย
- 1 หมายถึง ระดับการนำความรู้ ทักษะ และเจตคติ ไปใช้ในการปฏิบัติงานน้อยที่สุด
- 0 หมายถึง ไม่ได้นำความรู้ ทักษะ และเจตคติ ไปใช้ในการปฏิบัติงานเลย

ตอนที่ 4 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหา และอุปสรรคในการปฏิบัติงาน

การหาความเชื่อมั่นของเครื่องมือ

1. เมื่อผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามแล้ว ได้นำเสนออาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจและแนะนำในการแก้ไขปรับปรุง จากนั้นได้นำแบบสอบถามที่แก้ไขแล้ว ขอความอนุเคราะห์ผู้ทรงคุณวุฒิที่เกี่ยวข้องกับสถานศึกษาตรวจ เพื่อให้ข้อเสนอแนะในการแก้ไขปรับปรุง ดังรายนามต่อไปนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาติให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. รศ. ดร. ไพศาล หวังพานิช รองผู้อำนวยการสำนักทดสอบ
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (ประสานมิตร)
2. ดร. ณรงค์ พิมสาร เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน
กรมการศึกษานอกโรงเรียน
3. ดร. อนันต์ อิมโอษฐ์ ผู้ชำนาญการพิเศษด้านการฝึกอบรม
สถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษา
4. นายวิจิต สังขันธ์ ผู้เชี่ยวชาญกรมอาชีวศึกษา
5. นางสาวผานิต มงคล ผู้อำนวยการวิทยาลัยพณิชยการอินทราชัย
(วิทยาลัยอินทราชัย)

หลังจากนั้นผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามมาพิจารณาร่วมกับอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์อีกครั้ง เพื่อปรับปรุงแก้ไขก่อนนำแบบสอบถามไปทดลองใช้เพื่อหาความเชื่อมั่น

2. ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้วไปทดลองใช้ (Try-out) เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามกับกลุ่มบุคคลที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา จำนวน 30 คน ที่วิทยาลัยอาชีวศึกษานบุรี จากนั้นผู้วิจัยได้นำข้อมูลมาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) แบบการหาสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Co - efficient) ของ Cronbach² โดยการคำนวณด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ ได้ค่าสัมประสิทธิ์ ความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ตอนที่ 3 ดังนี้

แบบสอบถามเกี่ยวกับความสามารถในการนำความรู้ ทักษะ และเจตคติไปใช้ในการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค ปรเภทวิชา บริหารธุรกิจ สาขาวิชาบัญชี วิทยาลัยอาชีวศึกษานบุรี กองวิทยาลัยอาชีวศึกษา กรมอาชีวศึกษา ได้ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น .96

แบบสอบถามนี้ถือได้ว่ามีความเชื่อมั่นในระดับที่น่าไปใช้สอบถามเพื่อเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างการวิจัยครั้งนี้ได้ ส่วนแบบสอบถาม ตอนที่ 2 และ ตอนที่ 4 เป็นแบบ Check - list จึงมิได้นำมาหาค่าความเชื่อมั่น

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. ขอนหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ถึงกรมอาชีวศึกษา เพื่อขออนุญาตกรมอาชีวศึกษาเก็บข้อมูลในสถานศึกษาที่จะทำการวิจัย
2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามพร้อมหนังสือนำของกรมอาชีวศึกษา ไปให้ผู้อำนวยการสถานศึกษาที่ขออนุญาตเก็บข้อมูลการวิจัยด้วยตนเอง
3. ผู้วิจัยขอรับแบบสอบถามคืนด้วยตนเองหลังจากวันที่มอบให้ 7 วัน
4. ถ้ายังมีแบบสอบถามที่ยังไม่ได้คืนกลับ ผู้วิจัยติดตามขอรับคืนด้วยตนเองอีกครั้งภายใน 7 วัน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่เก็บรวบรวมมาวิเคราะห์หาค่าสถิติ โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS-PC (Statistical Package for the Social Sciences-PC)

1. ข้อมูลส่วนตัวเกี่ยวกับสถานภาพและภาวะการมีงานทำของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ด้วยการหาความถี่ และค่าร้อยละ
2. ข้อมูลเกี่ยวกับความสามารถในการนำความรู้ ทักษะ และเจตคติ ไปใช้ในการปฏิบัติงาน วิเคราะห์ด้วยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

เกณฑ์การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ใช้เกณฑ์ดังนี้

4.50 - 5.00 หมายถึง ใช้ความรู้ ความสามารถ ทักษะ และเจตคติ ในการปฏิบัติงาน
 เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ในระดับ มากที่สุด
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้
 3.50 - 4.49 หมายถึง ใช้ความรู้ ความสามารถ ทักษะ และเจตคติ ในการปฏิบัติงาน
 ในระดับ มาก

- 2.50 - 3.49 หมายถึง ใช้ความรู้ ความสามารถ ทักษะ และเจตคติ ในการปฏิบัติงาน
ในระดับ ปานกลาง
- 1.50 - 2.49 หมายถึง ใช้ความรู้ ความสามารถ ทักษะ และเจตคติ ในการปฏิบัติงาน
ในระดับ น้อย
- 1.00 - 1.49 หมายถึง ใช้ความรู้ ความสามารถ ทักษะ และเจตคติ ในการปฏิบัติงาน
ในระดับ น้อยที่สุด
- 0.00 - 0.99 หมายถึง ไม่ได้นำความรู้ ทักษะ และเจตคติ ไปใช้ในการปฏิบัติงานเลย

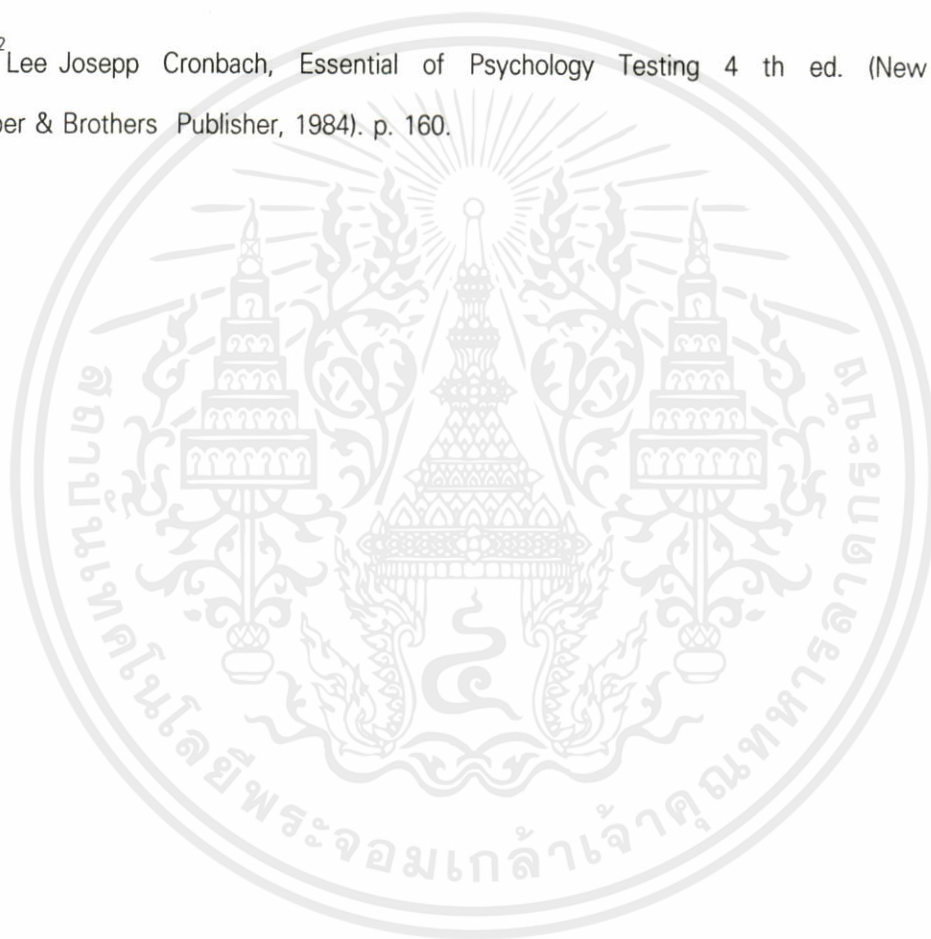
3. ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา รวมทั้งข้อเสนอแนะเพื่อนำมาปรับปรุงคุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษา หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ วิเคราะห์ด้วยการหาความถี่และค่าร้อยละ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เชิงอรรถ

¹ Krejcie V. Robert and Morgan W. Daryle, "Determining Sample Size for Research Activities," *Journal of Education and Psychological Measurement* 30,3 (1970), pp. 607 - 610.

² Lee Josepp Cronbach, *Essential of Psychology Testing* 4 th ed. (New York : Harper & Brothers Publisher, 1984). p. 160.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษา หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.) พุทธศักราช 2533 ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ ในด้านการนำความรู้ ทักษะ และเจตคติไปใช้ในการปฏิบัติงาน ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูล พร้อมทั้งเสนอตารางวิเคราะห์ โดยการแยกออกเป็น 3 ตอน ดังนี้ คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัว และภาวะการมีงานทำของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ความสามารถในการนำความรู้ ทักษะ และ เจตคติไปใช้ในการปฏิบัติงาน

ตอนที่ 3 ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัว และภาวะการมีงานทำของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลส่วนตัวและภาวะการมีงานทำของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตร

ประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.) พุทธศักราช 2533 ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ สาขาวิชาการบัญชี, การตลาด, การเลขานุการ, การเงินการธนาคาร, อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว และ สาขาวิชาธุรกิจคอมพิวเตอร์ ปีการศึกษา 2534-2536 วิทยาลัยอินทราชัย กองวิทยาลัยอาชีวศึกษา กรมอาชีวศึกษา ประกอบดังแสดงในตารางที่ 2 - 17 ต่อไปนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2
แสดงจำนวนร้อยละของผู้สำเร็จการศึกษา จำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	55	25.4
หญิง	162	74.65
รวม	217	100.00

ตารางที่ 2 แสดงว่า ผู้สำเร็จการศึกษาที่ตอบแบบสอบถามเป็นเพศชายน้อยกว่าเพศหญิง โดยเพศชายมีจำนวน ร้อยละ 25.4 เพศหญิงมีจำนวน ร้อยละ 74.6

ตารางที่ 3
แสดงจำนวนร้อยละของผู้สำเร็จการศึกษา จำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 20 ปี	10	4.6
20-25 ปี	171	78.8
มากกว่า 25 ปี	36	16.6
รวม	217	100.00

ตารางที่ 3 แสดงว่า ผู้สำเร็จการศึกษาที่ตอบแบบสอบถามอายุระหว่าง 20 - 25 ปี มีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 78.8 รองลงมาได้แก่ ผู้มีอายุมากกว่า 25 ปี มีจำนวนร้อยละ 16.6 และอายุต่ำกว่า 20 ปี มีจำนวนน้อยที่สุด มีจำนวนเพียงร้อยละ 4.6

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4
แสดงจำนวนร้อยละของผู้สำเร็จการศึกษา
จำแนกตามปีที่สำเร็จการศึกษา

ปีการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
2534	10	4.6
2535	30	13.8
2536	177	81.6
รวม	217	100.00

ตารางที่ 4 แสดงจำนวนร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามปีที่สำเร็จการศึกษา พบว่า สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2536 มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 81.6 สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2535 คิดเป็นร้อยละ 13.8 และสำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2534 คิดเป็นร้อยละ 4.6

หมายเหตุ จะเห็นได้ว่าในปีการศึกษา 2536 ผู้สำเร็จการศึกษามีจำนวน 177 คน จากข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้สำเร็จการศึกษาไม่แน่ใจในการศึกษาที่ตนเองจบการศึกษา

ตารางที่ 5
แสดงจำนวนร้อยละของผู้สำเร็จการศึกษา
จำแนกตามสาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา

สาขาวิชา	จำนวน	ร้อยละ
การบัญชี	78	36.0
การตลาด	66	30.4
การเงินการธนาคาร	26	12.0
การเลขานุการ	22	10.1
อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว	10	4.6
ธุรกิจคอมพิวเตอร์	15	6.9
รวม	217	100.0

ตารางที่ 5 แสดงจำนวนร้อยละของผู้สำเร็จการศึกษา จำแนกตามสาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษาดอบแบบสอบถามมากที่สุด คือ สาขาวิชาการบัญชี คิดเป็นร้อยละ 36.0 รองลงมาได้แก่ สาขาวิชาการตลาด คิดเป็นร้อยละ 30.4 สาขาวิชาการเงินการธนาคาร คิดเป็นร้อยละ 12.0 สาขาวิชาการเลขานุการ คิดเป็นร้อยละ 10.1 สาขาวิชาการธุรกิจคอมพิวเตอร์ คิดเป็นร้อยละ 6.9 และสาขาวิชาอุตสาหกรรมगत่องเที่ยว ดอบแบบสอบถามน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 4.6

ตารางที่ 6
แสดงจำนวนร้อยละของผู้สำเร็จการศึกษา
จำแนกตามภาวะปัจจุบัน

สภาพปัจจุบันของผู้สำเร็จการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ทำงานอย่างเดียว	90	41.5
ทำงานและศึกษาต่อในขณะเดียวกัน	100	46.0
ศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น	27	12.5
รวม	217	100.0

ตารางที่ 6 แสดงจำนวนร้อยละของผู้สำเร็จการศึกษา จำแนกตามสภาพปัจจุบันของผู้สำเร็จการศึกษา พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษาทำงานและศึกษาต่อในขณะเดียวกัน คิดเป็นร้อยละ 46.0 ทำงานอย่างเดียว คิดเป็นร้อยละ 41.5 และ ศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น คิดเป็นร้อยละ 12.5

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 6.0
แสดงเหตุผลของผู้สำเร็จการศึกษาที่ไม่ได้ทำงาน

เหตุผลของผู้สำเร็จการศึกษาที่ไม่ได้ทำงาน	จำนวน	ร้อยละ
ยังไม่ออกทำงาน	2	7.5
อัตราค่าจ้างต่ำเกินไป	5	18.5
ลักษณะงานไม่เหมาะสม	5	18.5
ได้รับการปฏิเสธงาน	0	0
สอบแข่งขันไม่ได้	0	0
รอเวลาที่จะศึกษาต่อ	15	55.5
อื่น ๆ โปรดระบุ	0	0
รวม	27	100.0

ตารางที่ 6.0 แสดงจำนวนร้อยละของผู้สำเร็จการศึกษา จำแนกตามเหตุผลของผู้สำเร็จการศึกษาที่ไม่ได้ทำงาน พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษารอเวลาที่จะศึกษาต่อคิดเป็นร้อยละ 55.5 ลักษณะงานไม่เหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 18.5 อัตราค่าจ้างต่ำเกินไป คิดเป็นร้อยละ 18.5 และยังไม่อยากทำงาน คิดเป็นร้อยละ 7.5 ได้รับการปฏิเสธงาน สอบแข่งขันไม่ได้ และอื่น ๆ โปรดระบุ ไม่มีผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 6.1
แสดงจำนวนร้อยละของผู้สำเร็จการศึกษา จำแนกตามประเภทของสถานศึกษาที่ศึกษาต่อ

ประเภทของสถานศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
รัฐบาล	57	44.9
เอกชน	70	55.1
รวม	127	100.0

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้เพื่อให้บริการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 6.1 แสดงจำนวนร้อยละของผู้สำเร็จการศึกษา จำแนกตามประเภทของ

สถานศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามศึกษาต่อในสถานศึกษาของรัฐบาล คิดเป็นร้อยละ 44.9 และศึกษาต่อในสถาบันการศึกษาของเอกชน คิดเป็นร้อยละ 55.1

ตารางที่ 6.2
แสดงจำนวนร้อยละของผู้สำเร็จการศึกษา
จำแนกตามเหตุผลในการศึกษาต่อ

เหตุผลในการศึกษาต่อ	จำนวน	ร้อยละ
ความรู้ความสามารถไม่เพียงพอที่จะประกอบอาชีพได้	32	25.0
เงินเดือนที่ได้จากการประกอบอาชีพน้อยเกินไป	35	28.0
ไม่มีทุนที่จะประกอบอาชีพอิสระ	10	8.0
ต้องการเพิ่มวุฒิ	50	39.0
รวม	127	100.0

ตารางที่ 6.2 แสดงจำนวนร้อยละของผู้สำเร็จการศึกษา จำแนกตามเหตุผลในการศึกษาต่อ พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษาต้องการเพิ่มวุฒิ คิดเป็นร้อยละ 39.0 เงินเดือนที่ได้จากการประกอบอาชีพน้อยเกินไป คิดเป็นร้อยละ 28.0 มีความรู้ ความสามารถไม่เพียงพอในการประกอบอาชีพ คิดเป็นร้อยละ 25.0 และไม่มีทุนที่จะประกอบอาชีพอิสระ คิดเป็นร้อยละ 8.0

ตารางที่ 7
แสดงจำนวนร้อยละของผู้สำเร็จการศึกษา
จำแนกตามหน่วยงานที่ทำ

ประเภทหน่วยงาน	จำนวน	ร้อยละ
บริษัท / เอกชน	130	68.4
รัฐวิสาหกิจ	40	21.0
ประกอบอาชีพส่วนตัว	12	6.3
ราชการ	5	2.7
ไม่ตอบ	3	1.6
รวม	190	100.0

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่าในรูปแบบใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 7 แสดงจำนวนร้อยละของผู้สำเร็จการศึกษา จำแนกตามหน่วยงานที่ทำ พบว่า เป็นลูกจ้างบริษัท / เอกชน คิดเป็นร้อยละ 68.4 พนักงานรัฐวิสาหกิจ คิดเป็นร้อยละ 21.0 ประกอบอาชีพส่วนตัว คิดเป็นร้อยละ 6.3 รับราชการ คิดเป็นร้อยละ 2.7 ที่เหลือไม่ตอบแบบสอบถามคิดเป็นร้อยละ 1.6

ตารางที่ 8
แสดงจำนวนร้อยละของผู้สำเร็จการศึกษา จำแนก
ตามระยะเวลาที่ใช้ในการหางาน / สมัครงาน

ระยะเวลาที่ใช้ในการหางาน / สมัครงาน	จำนวน	ร้อยละ
ทำงานทันทีที่สำเร็จการศึกษา	70	37.0
ระยะเวลา 1 - 6 เดือน	66	35.0
มากกว่า 6 เดือน - 1 ปี	30	16.0
มากกว่า 1 - 2 ปี	24	12.0
มากกว่า 2 ปี	0	0
รวม	190	100.0

ตารางที่ 8 แสดงจำนวนร้อยละของผู้สำเร็จการศึกษา จำแนกตามระยะเวลาที่ใช้ในการหางาน พบว่า ได้ทำงานทันทีที่สำเร็จการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 37.0 ใช้เวลาในการหางานในช่วงระยะเวลา 1 - 6 เดือน คิดเป็นร้อยละ 35.0 ระยะเวลามากกว่า 6 เดือน - 1 ปี คิดเป็นร้อยละ 16.0 ระยะเวลามากกว่า 1 - 2 ปี คิดเป็นร้อยละ 12.0 และมากกว่า 2 ปี ไม่มีผู้ตอบแบบสอบถาม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 9
แสดงจำนวนความถี่และร้อยละของผู้สำเร็จการศึกษาจำแนก
ตามเหตุผลที่ทำให้มีงานทำจนถึงปัจจุบัน

เหตุผลที่ทำให้มีงานทำจนถึงปัจจุบัน	จำนวน	ร้อยละ
สอบคัดเลือกได้	114	36.3
ไม่เลือกงาน	93	29.6
สำนักบริการจัดหางาน	4	1.0
มีทุนในการประกอบอาชีพ	9	3.0
ประกาศทางสื่อมวลชน	14	4.4
มีคนสนับสนุน / มีคนฝากเข้าทำงาน	65	20.7
ทำกิจการในครอบครัว	15	5.0
รวม	314	100.0

* แสดงจำนวนความถี่และร้อยละของคำตอบของผู้สำเร็จการศึกษา*

ตารางที่ 9 แสดงจำนวนความถี่และร้อยละของผู้สำเร็จการศึกษา จำแนกตามเหตุผลที่ทำให้มีงานทำจนถึงปัจจุบัน พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษาสอบคัดเลือกได้มีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 36.3 รองลงมาได้แก่ การไม่เลือกงาน คิดเป็นร้อยละ 29.6 มีผู้ให้การสนับสนุน หรือมีคนฝากเข้าทำงาน คิดเป็นร้อยละ 20.7 ประกาศทางสื่อมวลชน คิดเป็นร้อยละ 4.4 ทำกิจการในครอบครัว คิดเป็นร้อยละ 5.0 มีทุนในการประกอบอาชีพ คิดเป็นร้อยละ 3.0 และสำนักบริการจัดหางาน คิดเป็นร้อยละ 1.0

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 10
แสดงจำนวนร้อยละของผู้สำเร็จการศึกษา จำแนก
ตามรายได้ที่ได้รับในปัจจุบันเฉลี่ยต่อเดือน

รายได้ที่ได้รับปัจจุบันเฉลี่ยต่อเดือน	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 5,500 บาท	88	46.0
5,501 - 7,000 บาท	70	37.0
มากกว่า 7,000 บาท	32	17.0
รวม	190	100.0

ตารางที่ 10 แสดงจำนวนร้อยละของผู้สำเร็จการศึกษา จำแนกตามรายได้ที่ได้รับในปัจจุบัน พบว่า รายได้ต่ำกว่า 5,500 บาท มีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 46.0 รองลงมารายได้ 5,501 - 7,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 37.0 และมากกว่า 7,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 17.0

ตารางที่ 11
แสดงจำนวนร้อยละของผู้สำเร็จการศึกษา
จำแนกตามลักษณะของงานที่ทำ

ลักษณะของงานที่ทำ	จำนวน	ร้อยละ
งานประจำ	170	89.0
งานชั่วคราว	20	11.0
รวม	190	100.0

ตารางที่ 11 แสดงจำนวนร้อยละของผู้สำเร็จการศึกษา จำแนกตามลักษณะของงานที่ทำ พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษาทำงานประจำ คิดเป็นร้อยละ 89.0 และทำงานชั่วคราว คิดเป็นร้อยละ 11.0

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 12

แสดงจำนวนร้อยละของผู้สำเร็จการศึกษา จำแนกตามลักษณะของงาน
ที่ทำในปัจจุบัน ซึ่งได้ใช้ความสามารถทางด้านวิชาชีพที่เรียนมา

ลักษณะของงานที่ทำในปัจจุบัน	จำนวน	ร้อยละ
ใช้ความสามารถด้านวิชาชีพมาก	68	35.8
ใช้ความสามารถด้านวิชาชีพ ปานกลาง	100	52.6
ใช้ความสามารถด้านวิชาชีพ น้อยที่สุด	15	7.9
ไม่ได้ใช้ความสามารถด้านวิชาชีพเลย	7	3.7
รวม	190	100.0

ตารางที่ 12 แสดงจำนวนร้อยละของผู้สำเร็จการศึกษา จำแนกตามลักษณะของงานที่ทำในปัจจุบันซึ่งได้ใช้ความสามารถทางด้านวิชาชีพที่ได้ศึกษามา พบว่า ได้ใช้ความสามารถทางด้านวิชาชีพอยู่ในระดับปานกลางมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 52.6 รองลงมา ได้ใช้ความสามารถด้านวิชาชีพอยู่ในระดับ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 35.8 ใช้ความสามารถด้านวิชาชีพอยู่ในระดับน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 7.9 และไม่ได้ใช้ความสามารถด้านวิชาชีพเลย คิดเป็นร้อยละ 3.7

ตารางที่ 13

แสดงจำนวนร้อยละของผู้สำเร็จการศึกษา จำแนก
ตามการเข้ารับการฝึกอบรมเพิ่มเติม

การเข้ารับการฝึกอบรมเพิ่มเติม	จำนวน	ร้อยละ
เข้ารับการอบรม	62	32.7
ไม่ได้เข้ารับการอบรม	128	67.3
รวม	190	100.0

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 13 แสดงจำนวนร้อยละของผู้สำเร็จการศึกษา จำแนกตามการเข้ารับการฝึกอบรมเพิ่มเติม พบว่า ไม่ได้เข้ารับการอบรม คิดเป็นร้อยละ 67.3 และเข้ารับการอบรม คิดเป็นร้อยละ 32.7

ตารางที่ 14
แสดงจำนวนร้อยละของผู้สำเร็จการศึกษา จำแนกตาม
การศึกษาดูงาน ตั้งแต่ทำงานจนถึงปัจจุบัน

การศึกษาดูงานตั้งแต่ทำงานจนถึงปัจจุบัน	จำนวน	ร้อยละ
ไม่ได้ไปศึกษาดูงาน	106	55.8
ได้ไปศึกษาดูงาน	84	44.2
รวม	190	100.0

ตารางที่ 14 แสดงจำนวนร้อยละของผู้สำเร็จการศึกษา จำแนกตามการศึกษาดูงาน พบว่าไม่ได้ไปศึกษาดูงาน คิดเป็นร้อยละ 55.8 และได้ไปศึกษาดูงาน คิดเป็นร้อยละ 44.2

ตารางที่ 15
แสดงจำนวนร้อยละของผู้สำเร็จการศึกษา จำแนก
ตามความพึงพอใจในการทำงาน

ความพึงพอใจในการทำงาน	จำนวน	ร้อยละ
พอใจมาก	72	37.8
พอใจปานกลาง	106	55.8
พอใจน้อย	12	6.4
รวม	190	100.0

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ตารางที่ 15 แสดงจำนวนร้อยละของผู้สำเร็จการศึกษา จำแนกตามความพึงพอใจในการทำงาน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความพอใจอยู่ในระดับปานกลางมากที่สุด

คิดเป็นร้อยละ 55.8 รองลงมาให้ความสนใจมาก คิดเป็นร้อยละ 37.8 และมีความพอใจน้อย คิดเป็นร้อยละ 6.4

ตารางที่ 16
แสดงจำนวนร้อยละของผู้สำเร็จการศึกษา จำแนก
ตามความประสงค์ในการเปลี่ยนงาน

ความประสงค์ในการเปลี่ยนงาน	จำนวน	ร้อยละ
ความคิดจะเปลี่ยนงานใหม่	130	68.4
ไม่ได้คิดเปลี่ยนงานใหม่	60	31.6
รวม	190	100.0

ตารางที่ 16 แสดงจำนวนร้อยละของผู้สำเร็จการศึกษา จำแนกตามความประสงค์ในการเปลี่ยนงาน พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษามีความคิดในการเปลี่ยนงานใหม่ คิดเป็นร้อยละ 68.4 และไม่ได้คิดจะเปลี่ยนงานใหม่ คิดเป็นร้อยละ 31.6

ตารางที่ 17
แสดงจำนวนความถี่ของผู้สำเร็จการศึกษา จำแนกตาม
ลำดับข้อความ จากสำคัญมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด

ลำดับข้อความ	อันดับ 1	อันดับ 2	อันดับ 3
ความรู้ทฤษฎีในวิชาชีพ	42	40	38
ทักษะด้านปฏิบัติงานในอาชีพ	52	50	40
มีประสบการณ์ หรือ ความรู้พิเศษ	40	38	36
มีคนสนับสนุน หรือ ฝากเข้าทำงานและ ไม่เลิกงาน	22	20	18
ต้องการทราบแหล่งงาน และจังหวัดเวลา ที่ไปสมัครงาน	12	10	11
มีเงินค่าประกัน	5	15	16
มีผู้ค้ำประกัน	6	7	12
รวม	190	190	190

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษานั้น เมื่ออนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่าในรูปแบบใดก็ตาม อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 17 แสดงจำนวนความถี่ของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามลำดับข้อความ จากสำคัญมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด พบว่า มีทักษะในด้านปฏิบัติงานในอาชีพมากที่สุด รองลงมา มีความรู้ทฤษฎีในวิชาชีพ มีประสบการณ์ หรือความรู้ มีคนสนับสนุน หรือ ผากเข้าทำงาน มีเงินค่าประกัน ไม่เลือกงาน ต้องทราบแหล่งงาน และจังหวะเวลาในการ ไปสมัครงาน มีผู้ค้ำประกัน

ตอนที่ 2 ข้อมูลแสดงความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษาเกี่ยวกับความสามารถในการนำ ความรู้ ทักษะ และเจตคติไปใช้ในการปฏิบัติงาน คำถามทั้งหมดมี 30 ข้อ และเป็นข้อคำถามแบบมาตราวัดประมาณค่า (Rating Scales) โดยกำหนดให้ ระดับความสามารถในการนำไปใช้มากที่สุด, มาก, ปานกลาง, น้อย, น้อยที่สุด และไม่ได้นำไปใช้เลย โดยมีค่าคะแนนเป็น 5, 4, 3, 2, 1, 0 ดังได้นำเสนอใน ตารางที่ 18 - 20

เกณฑ์การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ใช้เกณฑ์ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	4.50 - 5.00	หมายถึง	ความสามารถในการนำไปใช้มากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	3.50 - 4.49	หมายถึง	ความสามารถในการนำไปใช้มาก
ค่าเฉลี่ย	2.50 - 3.49	หมายถึง	ความสามารถในการนำไปใช้ปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	1.50 - 2.49	หมายถึง	ความสามารถในการนำไปใช้น้อย
ค่าเฉลี่ย	1.00 - 1.49	หมายถึง	ความสามารถในการนำไปใช้น้อยที่สุด
ค่าเฉลี่ย	0.00 - 0.99	หมายถึง	ไม่ได้นำไปใช้เลย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 18

แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของผู้สำเร็จการศึกษา
เกี่ยวกับการนำความรู้ไปใช้ในการปฏิบัติงาน

การนำความรู้ไปใช้ในการปฏิบัติงาน	N = 190		ระดับการ การนำไป ใช้	เรียงตาม ลำดับ คะแนนเฉลี่ย
	$\bar{X}$	S.D.		
1. ความรู้ความเข้าใจในงานทางด้านบริหารธุรกิจ	3.60	.94	มาก	4
2. ปฏิบัติงานในหน้าที่และงานที่ได้รับมอบหมาย อย่างถูกต้องตามหลักวิชาธุรกิจ	3.57	.85	มาก	6
3. สามารถติดต่อ ได้ตอบให้ข้อมูลข่าวสารและ รายละเอียดต่าง ๆ เกี่ยวกับธุรกิจบริการแก่ ลูกค้าได้อย่างถูกต้อง	3.54	.89	มาก	7
4. ความรู้ในการใช้ภาษาอังกฤษอย่างถูกต้อง	3.28	1.03	ปานกลาง	9
5. ความรู้ในวิชาเฉพาะสาขาอย่างแท้จริง	3.81	.83	มาก	1
6. การนำความรู้จากทฤษฎีไปใช้ให้เกิดประโยชน์	3.59	.83	มาก	5
7. การประดิษฐ์คิดค้นสิ่งแปลกใหม่ในทาง สร้างสรรค์	3.24	1.06	ปานกลาง	10
8. การวางแผน และปฏิบัติงานตามแผนที่วางไว้	3.73	.83	มาก	3
9. สามารถเรียนรู้งานใหม่ได้อย่างรวดเร็ว	3.75	.80	มาก	2
10. ให้ข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงานได้ในบาง โอกาส	3.43	.88	ปานกลาง	8
ค่าเฉลี่ยรวม	3.55	.92	มาก	

ตารางที่ 18 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความสามารถของผู้สำเร็จการศึกษา เกี่ยวกับ การนำความรู้ไปใช้ในการปฏิบัติงาน พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษามีความคิดเห็นต่อการนำความรู้ไปใช้ในการปฏิบัติงาน มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับนำไปใช้มาก ($\bar{X} = 3.55$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษามีความรู้และความสามารถในวิชาเฉพาะสาขาอย่างแท้จริง ($\bar{X} = 3.81$) ความสามารถเรียนรู้งาน

ใหม่ได้อย่างรวดเร็ว ($\bar{X} = 3.75$) การวางแผนและปฏิบัติงานตามที่ได้วางไว้ ($\bar{X} = 3.73$) ความรู้ความเข้าใจในงานทางด้านธุรกิจ ($\bar{X} = 3.60$) การนำความรู้จากทฤษฎีไปใช้ให้เกิดประโยชน์ ($\bar{X} = 3.59$) การปฏิบัติงานในหน้าที่และงานที่ได้รับมอบหมายอย่างถูกต้องตามหลักวิชาธุรกิจ ($\bar{X} = 3.57$) ความสามารถในการติดต่อโต้ตอบให้ข้อมูลข่าวสารและรายละเอียดต่าง ๆ เกี่ยวกับธุรกิจบริการแก่ลูกค้าได้อย่างถูกต้อง ($\bar{X} = 3.54$) ส่วนรายละเอียดอื่น ๆ อยู่ในระดับปานกลางทั้งสิ้น คือ การให้ข้อเสนอแนะการปฏิบัติงานในบางโอกาส ($\bar{X} = 3.43$) การนำความรู้ในการใช้ภาษาอังกฤษได้อย่างถูกต้อง ($\bar{X} = 3.28$) และการประดิษฐ์คิดค้นสิ่งแปลกใหม่ในทางสร้างสรรค์ ($\bar{X} = 3.24$)

ตารางที่ 19

แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของผู้สำเร็จการศึกษา
เกี่ยวกับการนำทักษะไปใช้ในการปฏิบัติงาน

การนำทักษะไปใช้ในการปฏิบัติงาน	N = 190		ระดับการ การนำไป ใช้	เรียงตาม ลำดับ คะแนนเฉลี่ย
	$\bar{X}$	S.D.		
1. ใช้อุปกรณ์ในการปฏิบัติงานได้ถูกต้อง	3.93	.91	มาก	1
2. ใช้เครื่องพิมพ์ดีดได้ทุกชนิด	3.93	.84	มาก	2
3. ใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ได้	3.89	.84	มาก	3
4. จัดเก็บเอกสารได้อย่างมีระเบียบ	3.83	.83	มาก	4
5. ใช้เครื่องใช้สำนักงานได้อย่างเป็นระบบ	3.78	.87	มาก	6
6. คุณภาพของงานที่ปฏิบัติเสร็จแล้วมีความ เรียบร้อยและเชื่อถือได้	3.77	.79	มาก	7
7. เพิ่มพูนทักษะและความสามารถในงานที่ ปฏิบัติอยู่เสมอ	3.70	.76	มาก	10
8. ใช้เทคโนโลยีในการปฏิบัติงานจนเกิดทักษะ เพื่อประกอบอาชีพได้	3.72	.86	มาก	8
9. มีการวางแผนการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ	3.70	.77	มาก	9
10. นำวิชาชีพที่เรียนไปใช้ทำงานร่วมกับผู้อื่น ที่ประกอบอาชีพนั้น ๆ	3.83	.87	มาก	5
ค่าเฉลี่ยรวม	3.81	.87	มาก	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับครูอาจารย์เพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งยังมีให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 19 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของระดับความสามารถของผู้สำเร็จการศึกษา เกี่ยวกับการนำทักษะไปใช้ในการปฏิบัติงาน พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษามีความคิดเห็นต่อการนำไปใช้ในการปฏิบัติงาน โดยมีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับนำไปใช้มาก ($\bar{X} = 3.81$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้สำเร็จการศึกษาได้ใช้อุปกรณ์ในการปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้อง อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.93$) มีความสามารถในการใช้เครื่องพิมพ์ดีดทุกชนิด ($\bar{X} = 3.93$) มีความสามารถในการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ ($\bar{X} = 3.89$) ความสามารถในการจัดเก็บเอกสารได้อย่างมีระเบียบ ($\bar{X} = 3.83$) การนำวิชาชีพที่เรียนไปใช้ทำงานร่วมกับผู้อื่นที่ประกอบอาชีพนั้น ๆ ($\bar{X} = 3.83$) การใช้เครื่องใช้สำนักงานได้อย่างเป็นระบบ ($\bar{X} = 3.78$) คุณภาพของงานที่ปฏิบัติเสร็จแล้วมีความเรียบร้อยและเชื่อถือได้ ($\bar{X} = 3.77$) การใช้เทคโนโลยีในการปฏิบัติงานจนเกิดทักษะเพื่อประกอบอาชีพได้ ($\bar{X} = 3.72$) มีการวางแผนการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ ($\bar{X} = 3.70$) ได้เพิ่มพูนทักษะและความสามารถในงานที่ปฏิบัติอยู่เสมอ ($\bar{X} = 3.70$)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 20
แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของผู้สำเร็จการศึกษา
เกี่ยวกับการมีเจตคติต่อการปฏิบัติงาน

การมีเจตคติต่อการปฏิบัติงาน	N = 190		ระดับการ การนำไป ใช้	เรียงตาม ลำดับ คะแนนเฉลี่ย
	$\bar{X}$	S.D.		
1. ปฏิบัติงานตามระเบียบข้อบังคับของ สถานประกอบการอย่างเคร่งครัด	4.20	.76	มาก	2
2. ความรับผิดชอบต่องานในหน้าที่ ๆ ได้รับ มอบหมาย	4.32	.63	มาก	1
3. ความจริงใจต่อผู้ร่วมงาน และบุคคลอื่น	4.08	.77	มาก	3
4. สามารถทำงานได้โดยอิสระไม่จำเป็นต้องมี การควบคุม	3.71	.87	มาก	9
5. มนุษยสัมพันธ์ และประสานงานกับบุคคล ภายนอกทุกฝ่าย	4.00	.81	มาก	5
6. ความกระตือรือร้น และมีความพยายามใน การปฏิบัติงาน	4.06	.77	มาก	4
7. ความคิดริเริ่ม อดทน และเป็นคนตรงต่อเวลา	3.97	.84	มาก	6
8. การให้ความร่วมมือในงานเฉพาะที่ตนได้รับ ผลประโยชน์	3.45	1.04	ปานกลาง	10
9. การปฏิบัติงานเพื่อประโยชน์แก่หน่วยงาน หรือ สถานประกอบการโดยไม่ต้องรอคำสั่ง	3.91	.81	มาก	7
10. ความก้าวหน้าทางอาชีพการงานประจำ	3.82	.88	มาก	8
ค่าเฉลี่ยรวม	3.95	.86	มาก	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับใช้เพื่อการศึกษาค้นคว้า โดยผู้ศึกษาไม่รับประโยชน์ด้านการค้า
ผู้สำเร็จการศึกษา เกี่ยวกับการมีเจตคติในการปฏิบัติงาน พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษามีความ
ไม่เห็นต่อการมีเจตคติในการปฏิบัติงาน โดยมีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับนำไปใช้มาก ($\bar{X}$ =

3.95) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยดังนี้ ความรับผิดชอบต่องานในหน้าที่ ที่ได้รับมอบหมาย ($\bar{X} = 4.32$) ปฏิบัติงานตามระเบียบข้อบังคับของสถานประกอบการอย่างเคร่งครัด ($\bar{X} = 4.20$) ความจริงใจต่อผู้ร่วมงานและบุคคลอื่น ($\bar{X} = 4.08$) ความสะดวกหรือลื่นและมีความพยายามในการปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 4.06$) มีมนุษยสัมพันธ์และประสานงานกับบุคคลภายนอกทุกฝ่าย ($\bar{X} = 4.00$) ความคิดริเริ่ม อดทน และเป็นคนตรงต่อเวลา ($\bar{X} = 3.97$) การปฏิบัติงานเพื่อประโยชน์แก่หน่วยงาน หรือสถานประกอบการโดยไม่ต้องรอคำสั่ง ($\bar{X} = 3.91$) ความก้าวหน้าทางอาชีพการงานประจำ ($\bar{X} = 3.82$) สามารถทำงานได้โดยอิสระ ไม่จำเป็นต้องมีการควบคุม ($\bar{X} = 3.71$) ส่วนรายข้อที่มีระดับความคิดเห็นปานกลางมีเพียงข้อเดียว คือ การให้ความร่วมมือในงานเฉพาะผู้ตอบแบบสอบถามได้รับผลประโยชน์ ($\bar{X} = 3.45$)

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงาน โดยศึกษา จากตำรา วารสาร และงานวิจัยต่าง ๆ รวมทั้งการสัมภาษณ์ สอบถาม ความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษา ลักษณะแบบสอบถาม เป็นแบบกำหนด คำตอบให้ (Check - list) ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการหาความถี่ และค่าร้อยละ ดังได้นำเสนอในตารางที่ 21 - 22

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 21
แสดงความถี่และลำดับที่ปัญหาและอุปสรรค
ในการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา

ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงาน	ความถี่	ลำดับที่
1. ขาดการประชาสัมพันธ์ให้สังคมและสถานประกอบการ หน่วยงาน และรัฐวิสาหกิจต่าง ๆ เข้าใจในหลักสูตร ปวท.	113	3
2. ค่านิยมของผู้ปกครอง และตัวผู้เรียนมุ่งที่จะศึกษาต่อ ในระดับปริญญาตรี	84	4
3. ขาดการประสานงานระหว่างระดับบริหารของรัฐ กับทบวงมหาวิทยาลัย	71	5
4. การปรับอัตราเงินเดือนในชั้นเริ่มต้นของผู้เรียนจบ หลักสูตร ปวท. ไม่เท่ากับหลักสูตร ปวส.	148	1
5. ผู้สำเร็จการศึกษาทำงานไม่ตรงกับสาขาวิชาที่เรียน	123	2
6. ผู้สำเร็จการศึกษาสวนใหญ่ไม่ได้รับการอบรม ก่อนเข้าทำงาน	57	7
7. การผลิตแรงงานไม่ตรงกับความต้องการของตลาด แรงงาน	65	6
รวม	661	

ตารางที่ 21 แสดงความถี่และลำดับที่ จำแนกตามปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา พบว่า การปรับอัตราเงินเดือนในชั้นเริ่มต้นของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตร ปวท. ไม่เท่ากับหลักสูตร ปวส. มีจำนวนมากที่สุด รองลงมาได้แก่ ผู้สำเร็จการศึกษาทำงานไม่ตรงกับสาขาวิชาที่เรียนขาดการประชาสัมพันธ์ให้สังคม และสถานประกอบการ หน่วยงานและรัฐวิสาหกิจต่าง ๆ เข้าใจในหลักสูตร ปวท. ค่านิยมของผู้ปกครอง และตัวผู้เรียนมุ่งที่จะศึกษาต่อในระดับปริญญาตรี ขาดการประสานงานระหว่างระดับบริหารของรัฐกับทบวงมหาวิทยาลัยการผลิตแรงงานไม่ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน และผู้สำเร็จการศึกษาสวนใหญ่ไม่ได้รับการอบรมก่อนเข้าทำงาน

ตารางที่ 22
แสดงความถี่ของผู้สำเร็จการศึกษา จำแนกตาม
ข้อเสนอแนะในการแก้ไข้ปัญหา

ข้อเสนอแนะในการแก้ไข้ปัญหา	ความถี่	ลำดับที่
1. กรมอาชีวศึกษาควรประสานงานกับทบวงมหาวิทยาลัย	25	6
2. ผู้สำเร็จการศึกษาควรได้เข้ารับการอบรมก่อนเข้าทำงาน	55	2
3. สำเร็จการศึกษาแล้ว ควรทำงานให้ตรงกับสาขาวิชา ที่เรียน	35	4
4. ควรมีการประชาสัมพันธ์ เพื่อให้เข้าใจหลักสูตร ปวท.	65	1
5. ควรปรับเงินเดือนให้เท่ากับหลักสูตร ปวส.	50	3
6. สถานประกอบการควรเปิดรับให้ตรงกับสาขาวิชา	30	5
รวม	260	

ตารางที่ 22 แสดงความถี่ของผู้สำเร็จการศึกษา จำแนกตามข้อเสนอแนะในการแก้ไข้ปัญหาของผู้สำเร็จการศึกษา พบว่า ควรมีการประชาสัมพันธ์เพื่อให้เข้าใจหลักสูตร ปวท. มากที่สุด รองลงมาได้แก่ ผู้สำเร็จการศึกษาควรได้รับการอบรมก่อนเข้าทำงานควรปรับเงินเดือนให้เท่ากับหลักสูตร ปวส. เมื่อสำเร็จการศึกษาแล้ว ควรทำงานให้ตรงกับสาขาวิชาที่เรียนสถานประกอบการควรเปิดรับให้ตรงกับสาขาวิชาและกรมอาชีวศึกษา ควรประสานงานกับทบวงมหาวิทยาลัย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับผู้สำเร็จการศึกษา หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค พุทธศักราช 2533 ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ สาขาวิชาการบัญชี , การตลาด , การเงินการธนาคาร , การเลขานุการ , อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว และธุรกิจคอมพิวเตอร์ วิทยาลัยอินทราชัย ตั้งแต่ปีการศึกษา 2534 - 2536 โดยมุ่งติดตามผลทั้ง 3 ด้าน คือ

- ภาวะการมีงานทำของผู้สำเร็จการศึกษา
- การนำความรู้ ทักษะ และเจตคติไปใช้ในการทำงานตลอดจน ปัญหา และอุปสรรคในการปฏิบัติงาน

การดำเนินการวิจัย ครั้งนี้ศึกษาและเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการคำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสมในการวิจัย โดยใช้ตารางสำเร็จกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Robert V.Krejcie และ Earyle W.Morgan ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง 217 คน¹

การเก็บรวบรวมข้อมูล ใช้วิธีการจัดส่งแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างทางไปรษณีย์ และให้ส่งกลับคืนภายใน 7 วัน โดยทางไปรษณีย์การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าร้อยละ และค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ภาวะการมีงานทำของผู้สำเร็จการศึกษา

สรุปผลการวิจัยพบว่า ผู้สำเร็จการศึกษาเป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชายส่วนอายุผู้สำเร็จการศึกษา มีอายุระหว่าง 20 - 25 ปี มีจำนวนมากที่สุด และอายุต่ำกว่า 20 ปี มีจำนวนน้อยที่สุด ผู้สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2536 มีจำนวนมากที่สุด และสำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2534 มีจำนวนน้อยที่สุด สาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษามากที่สุด คือ สาขาวิชาการบัญชี และสาขาวิชาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว มีผู้สำเร็จการศึกษาน้อยที่สุดเกี่ยวกับภาวะการมีงานทำ ผู้สำเร็จการศึกษาทำงาน และศึกษาต่อในขณะเดียวกันมีจำนวนมากที่สุด และศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น มีจำนวนน้อยที่สุด ประเภทของสถานศึกษา ผู้สำเร็จการศึกษาเข้าเรียนในสถานศึกษาเอกชน มีจำนวนมากที่สุด และเข้าเรียนในสถาน

ศึกษารัฐบาลมีจำนวนน้อยที่สุด เหตุผลในการศึกษาต่อผู้สำเร็จการศึกษาดังกล่าวต้องการเพิ่มวุฒิ มีจำนวนมากที่สุดและไม่มีทุนในการประกอบอาชีพอิสระ มีจำนวนน้อยที่สุด ประเภทหน่วยงาน ผู้สำเร็จการศึกษาทำงานกับสถานประกอบการเอกชน มีจำนวนมากที่สุด และรับราชการ มีจำนวนน้อยที่สุดระยะเวลาที่ใช้ในการหางาน/สมัครงาน ผู้สำเร็จการศึกษาได้ทำงานทันทีที่สำเร็จการศึกษามีจำนวนมากที่สุด และใช้เวลาในการหางานมากกว่า 1 - 2 ปี มีจำนวนน้อยที่สุด เหตุผลที่ทำให้มีงานถึงปัจจุบัน ผู้สำเร็จการศึกษาสอบคัดเลือกได้ มีจำนวนมากที่สุด และสำนักบริการจัดหางาน มีจำนวนน้อยที่สุด รายได้ที่ได้รับปัจจุบันเฉลี่ยต่อเดือน ผู้สำเร็จการศึกษารายได้ต่ำกว่า 5,500 บาท มีจำนวนมากที่สุด และมากกว่า 7,000 บาท มีจำนวนน้อยที่สุด ลักษณะของงานที่ทำ ผู้สำเร็จการศึกษาทำงานประจำ มีจำนวนมากที่สุด และทำงานชั่วคราว มีจำนวนน้อยที่สุด งานที่ทำในปัจจุบัน ใช้ความสามารถด้านวิชาชีพอยู่ในระดับปานกลาง มีจำนวนมากที่สุด และไม่ได้ใช้ความสามารถด้านวิชาชีพเลย มีจำนวนน้อยที่สุดการเข้ารับการฝึกอบรมเพิ่มเติม ผู้สำเร็จการศึกษาไม่ได้เข้ารับการฝึกอบรม มีจำนวนมากที่สุด และเข้ารับการฝึกอบรม มีจำนวนน้อยที่สุด การศึกษาดูงานตั้งแต่ทำงานถึงปัจจุบันผู้สำเร็จการศึกษาไม่ได้ไปดูงาน มีจำนวนมากที่สุด และได้ไปศึกษาดูงานมีจำนวนน้อยที่สุดความพอใจในการทำงาน ผู้สำเร็จการศึกษามีความพอใจ อยู่ในระดับปานกลาง มีจำนวนมากที่สุด และมีความพอใจในการทำงานอยู่ในระดับน้อย มีจำนวนน้อยที่สุดความประสงค์ในการเปลี่ยนงาน ผู้สำเร็จการศึกษามีความคิดเปลี่ยนงานใหม่ มีจำนวนมากที่สุดและไม่ได้คิดเปลี่ยนงานใหม่ มีจำนวนน้อยที่สุด ในการจัดลำดับข้อความจากสำคัญมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด ผู้สำเร็จการศึกษามีทักษะด้านปฏิบัติงานในวิชาชีพ มีจำนวนมากที่สุด และผู้ค้าประกัน มีจำนวนน้อยที่สุด

ตอนที่ 2 ข้อมูลแสดงความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษาเกี่ยวกับความสามารถในการนำความรู้ ทักษะ และเจตคติไปใช้ในการปฏิบัติงาน

1. การนำความรู้ไปใช้ในการปฏิบัติงาน ผู้สำเร็จการศึกษามีความเห็นว่างานระดับการนำความรู้ไปใช้ในการปฏิบัติงานมาก ได้แก่ ความรู้ในวิชาเฉพาะสาขาอย่างแท้จริง การเรียนรู้งานใหม่ได้อย่างรวดเร็ว การวางแผนและปฏิบัติงานตามแผนที่ได้วางไว้

นอกจากนี้ ความรู้ ความเข้าใจในงานทางด้านบริหารธุรกิจ การนำความรู้จากทฤษฎีไปใช้ให้เกิดประโยชน์ ประโยชน์ การปฏิบัติงานในหน้าที่และงานที่ได้รับมอบหมายอย่างถูกต้องตามหลักวิชาธุรกิจ นำไปใช้ความสามารถในการติดต่อ ได้ตอบ ให้ข้อมูลข่าวสาร และรายละเอียดต่าง ๆ เกี่ยวกับธุรกิจ

บริการแก่ลูกค้าได้อย่างถูกต้อง ส่วนการนำความรู้ ไปใช้ในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ การให้ข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงานได้ในบางโอกาส ความรู้ในการใช้ภาษาอังกฤษได้อย่างถูกต้อง และการประดิษฐ์คิดค้นสิ่งแปลกใหม่ในทางสร้างสรรค์ โดยผลรวมอยู่ในระดับการนำความรู้ ไปใช้ในการปฏิบัติงานมาก

2. การนำความสามารถด้านทักษะไปใช้ในการปฏิบัติงาน อยู่ในเกณฑ์การนำไปใช้มาก โดยผู้สำเร็จการศึกษามีความเห็นว่ ระดับการนำความสามารถด้านทักษะไปใช้ในการปฏิบัติงานมาก ได้แก่ การใช้อุปกรณ์ในการปฏิบัติงานได้ถูกต้อง การใช้เครื่องพิมพ์ดีดได้ทุกชนิด การใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ การจัดเก็บเอกสารได้อย่างมีระเบียบ การนำวิชาชีพที่เรียนไปใช้ทำงานร่วมกับผู้อื่นที่ประกอบอาชีพนั้น ๆ การใช้เครื่องใช้สำนักงานได้อย่างเป็นระบบ คุณภาพของงานที่ปฏิบัติเสร็จแล้วมีความเรียบร้อยและเชื่อถือได้ การใช้เทคโนโลยีในการปฏิบัติงานจนเกิดทักษะเพื่อประกอบอาชีพได้ การวางแผนการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ และเพิ่มพูนทักษะ ตลอดจนความสามารถในงานที่ปฏิบัติอยู่เสมอ โดยผลรวมอยู่ในระดับการนำทักษะไปใช้ในการปฏิบัติงานมาก

3. การมีเจตคติต่อการปฏิบัติงาน ผู้สำเร็จการศึกษามีความเห็นว่ อยู่ในระดับการนำไปใช้มาก ได้แก่ ความรับผิดชอบต่องานในหน้าที่ ๆ ได้รับมอบหมาย การปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับของสถานประกอบการอย่างเคร่งครัด ความจริงใจต่อผู้ร่วมงานและบุคคลอื่น มีความกระตือรือร้นและมีความพยายามในการปฏิบัติงาน มีมนุษยสัมพันธ์และประสานงานกับบุคคลภายนอกทุกฝ่าย ความคิดริเริ่ม อดทน และเป็นคนตรงต่อเวลา การปฏิบัติงานเพื่อประโยชน์แก่หน่วยงานหรือสถานประกอบการโดยไม่ต้องรอคำสั่ง ความก้าวหน้าทางอาชีพ การงานประจำมีความสามารถทำงานได้โดยไม่จำเป็นต้องมีการควบคุม และนำไปใช้ในระดัปปานกลาง ได้แก่ การให้ความร่วมมือในงานเฉพาะที่ตนได้รับผลประโยชน์ โดยผลรวมอยู่ระดับการมีเจตคติต่อการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก

ตอนที่ 3 เป็นข้อมูลแสดงความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษาเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงาน

1. การสอบถามปัญหา และอุปสรรคในการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา พบว่าการปรับอัตราเงินเดือนในขั้นเริ่มต้นของผู้เรียนจบหลักสูตร ปวท. ไม่เท่ากับหลักสูตร ปวส. การทำงานไม่ตรงกับสาขาวิชาที่เรียน ขาดการประชาสัมพันธ์ให้สังคมและสถานประกอบการ หน่วยงาน และรัฐวิสาหกิจต่าง ๆ เข้าใจหลักสูตร ปวท. ค่านิยมของ

ผู้ปกครองและตัวผู้เรียน มุ่งที่ศึกษาต่อในระดับปริญญาตรี ขาดการประสานงานระหว่างระดับบริหารของรัฐ กับ ทบวงมหาวิทยาลัย การผลิตแรงงานไม่ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน

2. ข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาของผู้สำเร็จการศึกษา พบว่า ควรมีการประชาสัมพันธ์เพื่อให้เข้าใจหลักสูตร ปวท. ควรปรับเงินเดือนให้เท่ากับหลักสูตร ปวส. สถานประกอบการควรเปิดรับให้ตรงกับสาขาวิชา กรมอาชีวศึกษาควรประสานงานกับทบวงมหาวิทยาลัย

อภิปรายผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัว และภาวะการมีงานทำของผู้สำเร็จการศึกษา

จากการวิจัยพบว่า ผู้สำเร็จการศึกษาเป็นเพศหญิง มากกว่าเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 74.6 และ 25.4 (ตารางที่ 2) ส่วนใหญ่มีอายุ 20 - 25 ปี (ตารางที่ 3) จำนวนแบบสอบถามที่ได้รับคืนมากที่สุด คือ ผู้สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2536 คิดเป็นร้อยละ 81.6 (ตารางที่ 4) ที่เป็นเช่นนี้ เพราะนักศึกษาที่เพิ่งสำเร็จการศึกษาจะมีแนวโน้มในการส่งแบบสอบถามกลับคืนมากกว่า นักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาไปนานแล้ว ดังเช่น Hatsan² ได้กล่าวไว้ว่า ในการติดตามผลนิยามใช้แบบสอบถาม ถ้าไม่ได้รับคำตอบภายในเวลาที่กำหนด ก็จะมีการส่งจดหมายติดตามไป หรือใช้การติดตามทางโทรศัพท์ ถ้าติดตามผลในระยะเวลา 1 ปี จะได้รับคำตอบกลับคืนถึง 100 % ในระยะเวลา 3 ปี จะได้รับคำตอบกลับคืนระหว่าง 92 - 95 % และระยะเวลา 5 ปี จะได้รับคำตอบกลับคืน 85 - 90 % ในระยะหลัง ๆ จาก 5 ปีนี้ ถ้าคำตอบจากการติดตามผลอยู่ที่ 60 % ก็ถือว่าเป็นปกติแล้ว สาขาวิชาส่วนใหญ่ ได้แก่ สาขาวิชาการบัญชี รองลงมาได้แก่ สาขาวิชาการตลาด สาขาวิชาการเงินการธนาคาร การเลขานุการ ธุรกิจคอมพิวเตอร์ และอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว (ตารางที่ 5) คิดเป็นร้อยละ 36.0, 30.4, 12.0, 10.1, 6.9 และ 4.6 ตามลำดับ ผลการวิจัยนี้ได้สอดคล้องกับการวิจัยของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ³ รายงานผลโครงการ การติดตามและประเมินผลการเปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.) ส่วนใหญ่เป็นผู้หญิง มีอายุระหว่าง 21 - 25 ปี และสาขาวิชาที่นิยมเรียนมากที่สุดคือ สาขาวิชาการบัญชี เพราะไม่เป็นที่ต้องการของตลาดแรงงานมากที่สุด⁴ ส่วนสาขาวิชาอื่น ๆ มีผู้เรียนน้อย นอกจากนี้ นักศึกษาที่ได้คะแนนเฉลี่ยค่อนข้างสูง จะได้รับการคัดเลือกศึกษาต่อในสาขาวิชาการบัญชี

ส่วนนักศึกษาที่ได้คะแนนเฉลี่ยค่อนข้างต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนดให้ ต้องไปเลือกเรียนในสาขาวิชาการตลาด และสาขาวิชา อื่น ๆ

ดังนั้น นักศึกษาที่เอาใจใส่การเรียนค่อนข้างน้อย และมีพื้นฐานการเรียนไม่สูงมากนักทำให้มีผลกระทบต่อการเรียน เช่น อาจสอบไม่ผ่านในบางรายวิชา หรือ ไม่สามารถจบในปีการศึกษานั้น ๆ ได้ จึงมีอัตราการสำเร็จการศึกษาในวิชาการตลาดน้อยกว่าวิชาการบัญชี ส่วนวิชา การเงินการธนาคาร การเลขานุการ ธุรกิจคอมพิวเตอร์ และอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว สำเร็จการศึกษาพร้อมกันเกือบทุกคน ลักษณะงานของผู้สำเร็จการศึกษาส่วนใหญ่ทำงานเป็นลูกจ้างเอกชน (ตารางที่ 7) ซึ่งมีความสอดคล้องกับการวิจัยของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ⁵ รายงานผลโครงการติดตามและประเมินผลการปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.) พุทธศักราช 2527 ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษาส่วนใหญ่ทำงานในสถานประกอบการเอกชน รองลงมาได้แก่ หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานราชการ ที่เป็นเช่นนี้เพราะในลักษณะงานลูกจ้างเอกชนนั้น เป็นการทำงานที่มีระบบองค์กรขนาดใหญ่ ลักษณะงานมีความหลากหลาย แต่ไม่ซับซ้อน ซึ่งแต่ละบุคคลอาจมิได้ทำงานรับผิดชอบเฉพาะด้านเท่านั้น และผู้สำเร็จการศึกษาส่วนใหญ่สามารถเข้าทำงานได้ด้วยตนเอง ที่เป็นเช่นนี้เพราะมีความสอดคล้องกับจำนวนผู้ที่เข้าทำงานเป็นลูกจ้างเอกชนที่มีจำนวนมากกว่าอาชีพอื่น เนื่องจากเขาเหล่านั้นมีความสามารถใช้ความรู้ และทักษะ เข้าทำงานในองค์กรเอกชนได้ ต่างกับอีกกลุ่มหนึ่งซึ่งทำงานในรัฐวิสาหกิจและราชการ โดยมีข้อมูลที่แสดงว่าเข้าทำงานได้โดยบิดามารดา หรือญาติช่วยฝากงานให้ ซึ่งค่อนข้างจะสอดคล้องไปในแนวทางเดียวกันสำหรับความก้าวหน้าในการปฏิบัติงานนั้น ส่วนใหญ่ไม่เคยได้รับการเลื่อนตำแหน่งเลย น่าจะเป็นเพราะข้อมูลผู้สำเร็จการศึกษาที่แสดงให้เห็นส่วนใหญ่ทำงานเป็นลูกจ้างเอกชน หน้าที่การทำงานมีโอกาสเลื่อนตำแหน่งน้อย เพราะขนาดธุรกิจไม่ใหญ่โตซับซ้อน ไม่เหมือนกับการทำงานรัฐวิสาหกิจ หรือ ราชการ ซึ่งองค์กรมีการกำหนดระบบขั้นเงินเดือนได้อย่างเป็นระเบียบ

นอกจากนี้อีกประเด็นหนึ่ง อายุการทำงานของผู้สำเร็จการศึกษายังไม่มากนัก เนื่องจากผู้สำเร็จการศึกษาระหว่างปี 2534 - 2536 จึงมีอายุการทำงานระหว่าง 6 - 12 เดือน เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับกรใช้งานเพื่อการศึกษาค้นคว้า ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแบบสงวนเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้ รายงานผลโครงการติดตามและประเมินผลการเปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ

เทคนิค (ปวท.) พุทธศักราช 2527 ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ พบว่า งานที่ผู้สำเร็จการศึกษาทำ ส่วนใหญ่เป็นงานตำแหน่งพนักงานและเจ้าหน้าที่ ซึ่งทำงานในระยะ 5 - 9 เดือน ผู้สำเร็จการศึกษาส่วนใหญ่ทำงานไม่ตรงกับสาขาวิชาที่เรียน และไม่ได้รับการอบรมก่อนเข้าทำงาน แต่มีอยู่จำนวนหนึ่งได้เข้ารับการอบรมก่อนเข้าทำงานจริง นอกจากนี้ ยังพบว่ารายได้ที่ได้รับในปัจจุบันโดยเฉลี่ยต่อเดือน ต่ำกว่า 5,500 บาท มากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 46.0 (ตารางที่ 10) ซึ่งมีความสอดคล้องกับเอกสารกองวิทยาลัยอาชีวศึกษา⁷ ลงวันที่ 30 กันยายน 2540 สรุปว่า การอนุมัติจ้างลูกจ้างชั่วคราวที่ขอเบิกค่าจ้างจากหมวดเงินบำรุงการศึกษามหาวิทยาลัย วิทยาลัยพัฒนศึกษการอินทราชัย โดยกำหนดเงื่อนไขในการจ้าง ผู้สำเร็จการศึกษาลำดับสูงสุดประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.) อัตราค่าจ้างโดยเฉลี่ยต่อเดือนเป็นเงิน 5,180 บาท และลักษณะของงานที่ทำพบว่า ผู้สำเร็จการศึกษาทำงานประจำมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 89.0 (ตารางที่ 11) ซึ่งมีความสอดคล้องกับสมปอง สุขเยี่ยม⁸ ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการติดตามผลการประกอบอาชีพและศึกษาต่อของนักเรียนพัฒนศึกษการ รุ่น 2504 เฉพาะโรงเรียนรัฐบาล สังกัดกรมอาชีวศึกษาในเขตพระนครและธนบุรี

สรุปว่า งานที่นักเรียนต้องการทำเป็นอันดับหนึ่ง คือ งานราชการ และในการทำงานนั้น นักเรียนได้นำความรู้และประสบการณ์จากโรงเรียนไปใช้มากที่สุด ลักษณะของงานที่ทำในปัจจุบัน พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษาใช้ความสามารถด้านวิชาชีพอยู่ในระดับปานกลางคิดเป็นร้อยละ 52.6 (ตารางที่ 12) ซึ่งมีความสอดคล้องกับ จันทิมา โกญจนหา⁹ ผู้ซึ่งได้ติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรศิลปศึกษาชั้นกลาง วิทยาลัยช่างศิลปกรรมศิลปากร ผลการวิจัยในด้านสภาพการทำงานของผู้สำเร็จการศึกษา สรุปว่า ผู้สำเร็จการศึกษาส่วนใหญ่ทำงานในบริษัทและเอกชนมากที่สุด รองลงมาหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ ประกอบอาชีพส่วนตัว และรับราชการน้อยที่สุด ได้นำความรู้ความสามารถไปใช้ในการประกอบอาชีพอยู่ในระดับปานกลางและพบว่า ผู้สำเร็จการศึกษาไม่ได้เข้ารับการอบรมเพิ่มเติม คิดเป็นร้อยละ 67.3 (ตารางที่ 13) ซึ่งมีความสอดคล้องกับรายงานผลโครงการติดตามผลและประเมินผลการสอน หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2527 ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ¹⁰ สรุปได้ว่า ผู้สำเร็จการศึกษาส่วนใหญ่ไม่ได้รับการอบรมก่อนทำงาน แต่มีอยู่จำนวนหนึ่งได้เข้ารับการอบรมก่อนทำงานจริง นอกจากนี้ยังพบว่า ผู้สำเร็จการศึกษาไม่ได้ไปศึกษาต่องาน คิดเป็นร้อยละ 55.8 (ตารางที่ 14)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่จัดทำขึ้นเพื่อใช้ในการศึกษาวิจัยเท่านั้น ไม่ควรนำข้อมูลไปใช้ในการค้า
ไม่ว่าในรูปแบบใดก็ตาม หากมีข้อผิดพลาดประการใด ขออภัยเป็นอย่างสูง และต้องอภัยถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความสามารถในการนำความรู้ ทักษะ และเจตคติ ไปใช้ในการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา

2.1 ความสามารถในการนำความรู้ไปใช้ในการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา

ผู้สำเร็จการศึกษามีความเห็นว่าจะสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานได้ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.55 (ตารางที่ 18) ซึ่งมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธีระ ทองยี่สุน¹¹ ที่ได้ติดตามผลการปฏิบัติงานของมหาบัณฑิต สาขาการสอนสังคมศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษามีความสามารถนำความรู้ไปใช้ปฏิบัติหน้าที่ อยู่ในระดับที่มีความสามารถมาก สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน เพื่อพัฒนาโรงเรียนและสังคม ซึ่งมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ จันทิมา โภญจนาท¹² ได้ทำการติดตามผลของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรศิลปชั้นกลาง วิทยาลัยช่างศิลป์ กรมศิลปากร พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษามีความสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งสาขาวิชาการตลาด ผู้สำเร็จการศึกษานำวิชาการโฆษณาไปใช้ให้เป็นประโยชน์มากกว่าวิชาอื่น ที่เป็นเช่นนี้ เพราะการโฆษณาเป็นสิ่งแรกที่จะนำไปสู่การชักจูง ดึงดูดความสนใจ โดยการรู้จักใช้สื่อต่าง ๆ เข้ามาเกี่ยวข้อง ก่อนที่จะนำไปสู่การขาย นอกจากนี้ เพื่อนำไปปฏิบัติจริง ผู้สำเร็จการศึกษามีความสามารถนำหลักโฆษณาไปประยุกต์ใช้กับงานปฏิบัติจริงได้ ดังนั้น การนำความรู้ไปใช้ในการปฏิบัติงาน ผู้สำเร็จการศึกษาจำเป็นต้องมีความรู้ในวิชาเฉพาะสาขาอย่างแท้จริง

การประดิษฐ์คิดค้นสิ่งแปลกใหม่ในทางสร้างสรรค์ ผู้สำเร็จการศึกษามีความเห็นว่าจะสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.24$) ดังแสดงใน (ตารางที่ 18) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวราพร จำรัสประเสริฐ¹³ ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับทักษะเยาวชนไทยในทศวรรษหน้าตามทัศนะของนักสังคมศาสตร์ คุณลักษณะด้านความสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน โดยมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้อง นอกจากนี้ยังพบว่า เยาวชนควรที่จะต้องทราบวิถีชีวิตของตนเองว่า จะดำเนินไปในทิศทางใด นอกจากการเฝ้าหาความรู้ และทักษะเพิ่มเติมอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต คือ พัฒนาตนเองอยู่ตลอดเวลา

เอกสารนี้เป็น 2.2 ผู้สำเร็จการศึกษามีความเห็นว่าจะสามารถนำทักษะไปใช้ในการปฏิบัติงานได้ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.81$) ดังแสดงใน (ตารางที่ 19) ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วราพร จำรัสประเสริฐ¹⁴ ทำการวิจัยเกี่ยวกับทักษะของเยาวชนไทยในทศวรรษหน้าตามทัศนะของนัก

สังคมศาสตร์ พบว่า ทักษะด้านความคิด วิพากษ์วิจารณ์ การวิเคราะห์ มีความสามารถสรุปความคิดรวบยอด และตัดสินใจ โดยอาศัยข้อมูล ประกอบการพิจารณา มีการติดโดยแบบยล คือ ติดอย่างถูกต้อง มีระเบียบ มีเหตุผล เลือกรสร และจัดลำดับของข้อมูล มีความรู้วิชาการ และเทคโนโลยี และสามารถใช้เครื่องมือสมัยใหม่ เช่น คอมพิวเตอร์ เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์

2.3 ผู้สำเร็จการศึกษามีความเห็นว่ามีเจตคติต่อการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.95$) ดังแสดงใน (ตารางที่ 20) ซึ่งมีความสอดคล้องกับของ อาทรร จันทวิมล¹⁵ ที่ได้ทำการศึกษาถึงความต้องการแรงงาน สถานประกอบการต่าง ๆ มีความต้องการ และสนใจคุณลักษณะของผู้จบอาชีวศึกษา ในเรื่องการปฏิบัติงาน เช่น ความตั้งใจในการปฏิบัติงาน ความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ ความขยัน ซื่อสัตย์ และตรงต่อเวลา มาเป็นอันดับแรก โดยให้เหตุผลว่า ความรู้ทางวิชาการสามารถฝึกอบรม ในสถานประกอบการได้ ดังนั้น การมีเจตคติที่ดีต่อการปฏิบัติงาน จึงเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งในสถานประกอบการ ดังเช่น เมธี ปิลันธนานนท์¹⁶ ได้กล่าวถึง คุณสมบัติของผู้สำเร็จการศึกษาระดับอาชีวศึกษาที่สถานประกอบการต้องการ ประกอบด้วยคุณสมบัติ 7 ประการ ซึ่งในจำนวนนี้ มีความซื่อสัตย์และความรับผิดชอบรวมอยู่ด้วย

สำหรับการให้ความร่วมมือในงานเฉพาะที่ตนได้รับผลประโยชน์ เป็นเจตคติที่อยู่ในระดับปานกลาง ผู้วิจัยมีความเห็นว่าควรปรับปรุง พัฒนาหลักสูตร การเรียนการสอนและเนื้อหาสาระ การอบรมให้มากกว่านี้

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา
การวิจัยพบว่า ผู้สำเร็จการศึกษามีปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานดังนี้

3.1 การปรับอัตราเงินเดือนในขั้นเริ่มต้นของผู้เรียนจบหลักสูตร ปวท. ไม่เท่ากับหลักสูตร ปวส. นับว่าเป็นปัญหามากที่สุด ซึ่งมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี¹⁷ ได้รายงานผลโครงการติดตามและประเมินผลการเปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.) พบว่า ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา อาจเป็นเพราะหลักสูตรยังไม่เป็นที่รู้จักกันแพร่หลาย และไม่ทั่วไประยะการณียังไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน จึงทำให้ผู้สำเร็จการศึกษาในหลัก นำไปใช้สูตรนี้ หางานได้ยาก กล่าวคือ จะต้องใช้เวลาหางานนานมากกว่า 1 ปี ขึ้นไป เพราะ

ปวท. เป็นหลักสูตรใหม่ที่ตลาดแรงงานรู้จักน้อย และมีทักษะในวิชาชีพที่ต่อยกว่าผู้จบหลักสูตร ปวส. ทั้งนี้ สืบเนื่องมาจากสาเหตุผู้สำเร็จการศึกษามีพื้นฐานทางวิชาชีพไม่เพียงพอ จึงทำให้ความรู้ความสามารถ ไม่เพียงพอที่จะประกอบอาชีพได้ เนื่องจากเป็นหลักสูตรระยะสั้น มีชั่วโมงภาคปฏิบัติน้อยไป สถานประกอบการและธุรกิจเอกชนมักจะยอมรับผู้จบการศึกษาหลักสูตร ปวส. เข้าทำงานมากกว่า ทำให้สิ่งเหล่านี้มีผลกระทบต่อการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา

3.2 ผู้สำเร็จการศึกษาทำงานไม่ตรงกับสาขาวิชาที่เรียน เป็นปัญหารองลงมาซึ่งมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี¹⁸ ได้รายงานผลโครงการติดตามและประเมินผลการเปิดสอน หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.) พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษาไม่มีความมั่นใจว่าจะสามารถทำงานได้ตรงตามสาขาวิชาที่เรียนมา เพราะหลักสูตร ปวท. เป็นหลักสูตรใหม่ ยังไม่เป็นที่รู้จักกันแพร่หลาย และความรู้ที่เรียนมายังไม่มากพอที่จะนำไปปฏิบัติงานได้ ดังนั้น เมื่อมีการรับสมัครงานจึงมิได้ระบุดูผลชัดเจน ด้วยเหตุนี้ จึงมีผลกระทบต่อผู้สำเร็จการศึกษาทำงานไม่ตรงกับสาขาวิชาที่เรียน

3.3 ขาดการประชาสัมพันธ์ให้สังคมและสถานประกอบการ หน่วยงาน และรัฐวิสาหกิจต่าง ๆ เข้าใจในหลักสูตร ปวท. มีความสอดคล้องกับปัญหาการจัดการศึกษา หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.) ซึ่ง วิเวก ปางวุฒิมงคล¹⁹ ได้กล่าวถึงสาเหตุแห่งปัญหาของหลักสูตรดังนี้ “ขาดความรู้ความเข้าใจในการประชาสัมพันธ์ให้สังคม ประชาชน และผู้ประกอบการได้รู้จัก ไม่มีใครจริงจังที่จะอธิบายต่อสังคม โรงเรียนที่จะแนะนำนักเรียน หรือสถานประกอบการธุรกิจต่าง ๆ ไม่เข้าใจว่า หลักสูตรเป็นอย่างไร เด็กมีคุณภาพและมีฝีมือขนาดไหน”

นอกจากนี้ จากการวิจัยของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี²⁰ ได้รายงานผลโครงการติดตามและประเมินผล การเปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.) พบว่า หลักสูตร ปวท. ยังไม่เป็นที่รู้จักในตลาดแรงงาน อีกทั้งตลาดแรงงานยังคุ้นเคยกับหลักสูตร ปวส. มากกว่า ทั้งนี้อาจทำให้ผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตร ปวท. หางานทำได้ยากขึ้น โดยเฉพาะถ้าสถานประกอบการไม่เข้าใจ

ลักษณะของหลักสูตร ปวท. และนำผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตร ปวท. ไปเปรียบเทียบกับผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตร ปวส. ในด้านทักษะทางการปฏิบัติงานวิชาชีพ

สรุป ผู้สำเร็จการศึกษาไม่มีความมั่นใจในการทำงานได้ทันที เพราะคิดว่าหลักสูตร ปวท. ยังไม่เป็นที่รู้จักกันอย่างแพร่หลาย

3.4 ค่านิยมของผู้ปกครองและตัวผู้เรียนมุ่งที่จะศึกษาต่อในระดับปริญญาตรี มีความสอดคล้องกับปัญหาการจัดการศึกษา หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.) ซึ่ง วิเวก ปางวุฒิมงคล ได้กล่าวถึง สาเหตุแห่งปัญหาของหลักสูตร ดังนี้

ค่านิยมของผู้ปกครองของนักเรียน และตัวนักเรียนเองในการมุ่งที่จะเข้ามหาวิทยาลัยเพื่อเรียนให้ได้รับปริญญาที่มีอยู่สูงมาก เพราะขาดความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร ปวท. ว่ามุ่งหวังที่จะให้สำเร็จการศึกษาเพื่อประกอบอาชีพ เพราะประเทศชาติต้องการแรงงานระดับกลาง²¹

สรุป ผู้ปกครองมีความหวังให้ผู้สำเร็จหลักสูตร ปวท. ได้ศึกษาต่อถึงระดับปริญญา 3.5 ขาดการประสานงานระหว่างระดับบริหารของรัฐ กับทบวงมหาวิทยาลัย มีความสอดคล้องกับปัญหาการจัดการศึกษา หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.) ซึ่ง วิเวก ปางวุฒิมงคล²² ได้กล่าวถึงสาเหตุแห่งปัญหาของหลักสูตรดังนี้

ขาดการประสานงานระหว่างระดับบริหารของรัฐกับทบวงมหาวิทยาลัย หรือมหาวิทยาลัยต่าง ๆ คือ จะต้องให้เข้าไปเรียนต่อได้ และมหาวิทยาลัยสามารถรับได้ ซึ่งในสมัยก่อนได้ทำความตกลงกับมหาวิทยาลัยหลายแห่ง เช่น ศรีนครินทรวิโรฒ แม่โจ้ ส่วนมหาวิทยาลัยอื่น ๆ ก็น่าจะรับได้เช่นเดียวกับ ปวส. ซึ่งสามารถเรียนต่อระดับปริญญาตรีได้ ดังนั้น ปวท. ซึ่งผู้เรียนมีพื้นฐานดีกว่า ปวส. ก็ควรจะสามารไปเรียนต่อในระดับปริญญาตรีได้

3.6 การผลิตแรงงานไม่ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน ผู้สำเร็จการศึกษามีความเห็นว่าการทำงานในสถานประกอบการเอกชนเป็นจำนวนมาก ที่ขาดความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน จึงเป็นเหตุให้เกิดการท้อแท้ เบื่องาน และมีการเปลี่ยนงานบ่อย ๆ ซึ่งมีความสอดคล้องกับ ผานิต มงคล²³ ได้กล่าวถึงปัญหาด้านแรงงานกับการจัดการศึกษาด้านอาชีวศึกษาให้สัมพันธ์และสอดคล้องกับตลาดแรงงานดังนี้ “การผลิตแรงงานไม่ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน ใช้งาน ปราศจากการวิเคราะห์ภาวะความต้องการของ โยชน์ด้านการค้าในตลาดในการใช้ทรัพยากรบุคคล สถาบันการศึกษาแต่ละแห่งต่างมุ่งผลิตกำลังแรงงานของตนนำไปใช้ออกสู่ตลาด โดยสถาบันเหล่านั้นมุ่งเพียงให้มีการจัดการศึกษาให้ได้จำนวนหนึ่ง เพื่อผลงานที่จะสร้างความก้าวหน้าทางตำแหน่งให้กับเจ้าของสถาบันหรือเจ้าของโครงการ” ดังนั้น จะ

เห็นได้ว่า ตลาดแรงงานยังไม่ค่อยรู้จักหลักสูตรนี้ และเป็นแรงงานระดับใหม่ ซึ่งนายจ้างยังไม่ค่อยรู้จักหลักสูตรนี้ และยังไม่ค่อยมั่นใจในฝีมือ จากการวิจัยของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักงานรัฐมนตรี²⁴ ได้รายงานผลโครงการติดตามและประเมินผลการเปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค พบว่า “หลักสูตร ปวท. ยังไม่เป็นที่ยอมรับ หรือรู้จักในตลาดแรงงานและตลาดแรงงานยังไม่มั่นใจในฝีมือ เมื่อเปรียบเทียบกับผู้จบหลักสูตร ปวส.”

3.7 ผู้สำเร็จการศึกษาส่วนใหญ่ไม่ได้รับการอบรมก่อนเข้าทำงาน ความคาดหวังเกี่ยวกับ การนำความรู้ไปประกอบอาชีพของผู้สำเร็จการศึกษาในแต่ละสาขาวิชาจะต้องผ่านการอบรมเพิ่มเติมก่อน ซึ่งมีความสอดคล้องกับ การวิจัยของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักงานรัฐมนตรี²⁵ ได้รายงานผลโครงการติดตามและประเมินผลการเปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.) พบว่า “ผู้สำเร็จการศึกษาลงหลักสูตร (ปวท.) แล้ว และไปประกอบอาชีพ จะต้องผ่านการฝึกอบรมเพิ่มเติมก่อน”

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะการนำผลวิจัยไปปฏิบัติ

การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษา หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.) พุทธศักราช 2533 ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ วิทยาลัยอินทราชัย กรมอาชีวศึกษา ผู้วิจัยขอเสนอแนะผลการวิจัย ดังต่อไปนี้

1.1 ผู้วิจัยได้ค้นพบว่า ผู้สำเร็จการศึกษหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจด้านภาวะการมีงานทำของผู้สำเร็จการศึกษาทุกสาขาวิชา โดยภาพรวมควรมีการส่งเสริมการมีงานทำของนักศึกษา รวมทั้งมีการติดต่อหางานโดยตรง และมีการเตรียมพร้อมทั้งวิชาการ และประสบการณ์ของผู้สำเร็จการศึกษา เพื่อให้สนองความต้องการของตลาดแรงงาน เช่นผู้สำเร็จการศึกษควรมีการพัฒนาตนเองให้มีคุณภาพ และเป็นที่ยอมรับของสังคม ในแง่ของความรับผิดชอบ ศีลธรรม จรรยา ความรู้ความสามารถบุคคลิกภาพ และการปรับตัวให้เข้ากับสังคมได้ ตลอดจนการเตรียมตนเองให้พร้อมก่อนที่จะออกไปทำงานจริง

การฝึกงานในสถานประกอบการของนักศึกษา สถานประกอบการจะให้ผู้ฝึกได้มากน้อยเพียงใด ย่อมขึ้นอยู่กับสถานประกอบการแต่ละแห่ง ซึ่งไม่มีการกำหนดหลักสูตรที่แน่นอน ดังนั้น ควรมีการจัดทำหลักสูตร กำหนดขอบเขตแนวทางการฝึกงานให้เป็นไปตามเนื้อหาของสาขาวิชาต่าง ๆ ตลอดจนกำหนดเงื่อนไขข้อตกลงที่จะเป็นประโยชน์ต่อสถานประกอบการ และผู้สำเร็จการศึกษา

ตลาดนัดแรงงาน ย่อมมีส่วนช่วยในการติดต่อประสานงานกับสถานประกอบการในแต่ละท้องถิ่น ดังนั้น ผู้สำเร็จการศึกษาย่อมประสบความสำเร็จในการมีงานทำและเป็นยุทธวิธีส่งเสริมการมีงานทำให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

1.2 ผู้วิจัยได้ค้นพบว่า ผู้สำเร็จการศึกษหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ ด้านการนำความรู้ทางวิชาการไปใช้ในการปฏิบัติงานทุกสาขาวิชา โดยภาพรวมควรให้นักศึกษาได้ทำงานให้ตรงกับสาขาวิชาชีพที่ได้ศึกษา เพื่อให้การทำงานมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เช่น ผู้สำเร็จการศึกษสาขาวิชาการบัญชี ย่อมมีความรู้ในการบันทึกบัญชีได้อย่างถูกต้องตามหลักวิชาการทำบัญชี และมีความแม่นยำในเนื้อหาวิชาบัญชีทุกประเภท นอกจากนี้นักวิชาการได้ทำการวิเคราะห์ถึงการมีงานของผู้สำเร็จการศึกษา ที่ตลาดแรงงานต้องการ พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษจะต้องมีคุณลักษณะพิเศษที่

กำหนดนอกเหนือจากวุฒิ เช่น การใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ และความรู้ภาษาอังกฤษ ดังนั้น นโยบายของการจัดการศึกษาในประเทศที่พัฒนา ควรบรรจุเนื้อหา และวิธีการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ การใช้ภาษาอังกฤษธุรกิจ ลงไปในหลักสูตรด้วย ซึ่งจะช่วยให้ผู้สำเร็จการศึกษาได้ใช้ความรู้ในการปฏิบัติงานได้อย่างดี

1.3 ผู้วิจัยได้ค้นพบว่า ผู้สำเร็จการศึกษาลัทธิสุตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ ด้านการนำทักษะไปใช้ในการปฏิบัติงานทุกสาขาวิชา โดยภาพรวมควรให้นักศึกษาใช้อุปกรณ์ในการปฏิบัติงานได้ถูกต้อง เช่น ใช้เครื่องพิมพ์ดีดได้ทุกชนิด ใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ได้ จัดเก็บเอกสารได้อย่างมีระเบียบ มีความสามารถนำวิชาชีพที่ได้เรียนไปใช้ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ ดังนั้น ควรให้ผู้สำเร็จการศึกษารู้ เกี่ยวกับการใช้เครื่องใช้สำนักงานได้อย่างคล่องแคล่ว เช่น พิมพ์ดีดไทย - อังกฤษ สามารถตรวจสอบข้อมูลได้ถูกต้องตามวิชาการได้รวดเร็ว ควรฝึกให้ผู้สำเร็จการศึกษามีทักษะในการตัดสินใจ เพื่อแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้เอง และมีความละเอียด และสังเกตงานที่กำลังปฏิบัติอยู่ สถานศึกษาที่จะผลิตบุคลากร จะต้องคำนึงถึงด้านการจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียน เป็นผู้ที่มีประสบการณ์ในอาชีพจริง โดยเน้นการฝึกงาน และการศึกษาดูงาน ควรเพิ่มภาคปฏิบัติให้มากขึ้น จะทำให้ได้บุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ ซึ่งมีความสอดคล้องกับความต้องการกำลังคนระดับปฏิบัติการในปัจจุบัน

1.4 ผู้วิจัยได้ค้นพบว่า ผู้สำเร็จการศึกษาลัทธิสุตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ ด้านการมีเจตคติต่อการปฏิบัติงานทุกสาขาวิชา โดยภาพรวมผู้สำเร็จการศึกษาจะต้องมีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย และปฏิบัติงานตามระเบียบข้อบังคับของสภาพประกอบการตลอดจนมีมนุษยสัมพันธ์ และประสานงานกับบุคคลภายนอกทุกฝ่าย ดังนั้น สถานศึกษาควรพัฒนาบุคลิกของผู้เรียน ให้มีคุณธรรม จริยธรรม มีระเบียบวินัย ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดหลักสูตร ควรวางจุดมุ่งหมายของหลักสูตร เพื่อให้ผู้เรียนได้สำนึกในจรรยาบรรณของวิชาชีพ ความรับผิดชอบต่องานที่เกิดกับตัวนักศึกษา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อเสนอแนะการนำผลวิจัยไปใช้ในระดับกรมอาชีวศึกษา

กรมอาชีวศึกษาเป็นหน่วยราชการที่กำหนดนโยบาย กำหนดแผนงานและร่วมกำหนดจัดทำหลักสูตร นับว่าเป็นหน่วยงานสำคัญที่ควบคุมนโยบายของวิทยาลัยในอันที่จะผลิตผู้สำเร็จการศึกษาสนองตอบต่อตลาดแรงงาน จึงใคร่เสนอแนะดังนี้

2.1 กรมอาชีวศึกษา ควรได้มีการประชาสัมพันธ์ให้สังคม ประชาชน และผู้ประกอบการ ตลอดจนสถานประกอบการ ได้มีความเข้าใจในหลักสูตร ปวท. นอกจากนี้ ควรมีการติดต่อขอความร่วมมือกับสถานประกอบการในอันที่จะได้มาซึ่งบุคคลากร เครื่องมือ เครื่องจักร และวัสดุอุปกรณ์ เพื่อพัฒนาความรู้ และทักษะกับครู - อาจารย์ และนักศึกษา

2.2 กรมอาชีวศึกษา ควรได้วางแผนในการจัดทำหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง และปรับปรุงให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน ตลอดจนเพิ่มเนื้อหาวิชาให้ตรงกับการปฏิบัติงานและเพิ่มรายวิชาที่จำเป็นต่อตลาดแรงงาน นอกจากนี้หลักสูตรควรมีการฝึกงานกับสถานประกอบการ นักศึกษาทุกคนต้องผ่านการฝึกงานอย่างน้อย 1 ภาคเรียนจึงจบหลักสูตร

2.3 กรมอาชีวศึกษา ควรประสานงานระหว่างระดับบริหารของรัฐ กับทบวงมหาวิทยาลัยหรือมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ในการที่จะรับนักศึกษาเข้าไปศึกษาต่อ ซึ่งผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตร ปวท. สามารถไปศึกษาต่อในระดับปริญญาตรีได้

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

จากผลการวิจัยครั้งนี้ทำให้มีความเห็นว่า หากมีการวิจัยครั้งต่อไป ควรทำการวิจัย ดังนี้

3.1 ควรมีการศึกษาเพื่อติดตามผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาในปีต่อ ๆ ไป เพื่อจะได้ตรวจสอบกับผลการวิจัยครั้งนี้ และเพื่อให้ทราบถึงคุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษา สาขาวิชาพณิชยกรรมและแนวทางที่จะปรับปรุงหลักสูตร เพื่อผลิตนักเรียน นักศึกษาที่จะสำเร็จการศึกษาออกไปให้ได้มาตรฐาน และสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน

เอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.2 ควรมีการวิจัยการศึกษาเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาที่แตกต่างกันในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.) และหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ของวิทยาลัยพณิชยกรรม และวิทยาลัยอาชีวศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เชิงอรรถ

¹ระวีวรรณ ชินะตระกูล, “การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง,” วิธีวิจัยการศึกษา (กรุงเทพมหานคร : ภาพพิมพ์, 2535), หน้า 73 - 80.

²Perical W.Hatsan, “The Guidance Function in Education.” (New York : Appleton - Century - Crofts Inc., 1958), P. 618.

³สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, “โครงการติดตามประเมินผลการเปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.),” (กรุงเทพมหานคร : สำนักนายกรัฐมนตรี, 2527), หน้า 179.

⁴กรมอาชีวศึกษา, ภาวะแรงงานอาชีวศึกษา, (กรกฎาคม - ธันวาคม 2530), หน้า 8.

⁵สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สิ่งที่ได้เข้ามาแล้ว, หน้า 179.

⁶สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สิ่งที่ได้เข้ามาแล้ว, หน้า 179.

⁷กรมอาชีวศึกษา, กระทรวงศึกษาธิการ, “การจ้างลูกจ้างชั่วคราวด้วยเงินบำรุงการศึกษา,” บัญชีเงินเดือนลูกจ้างชั่วคราวที่ขอเบิกค่าจ้างจากหมวดเงินบำรุงการศึกษา, 15 กันยายน 2540. (อัดสำเนา)

⁸สมปอง สุขเยี่ยม, “การติดตามผลการประกอบอาชีพและศึกษาต่อของนักเรียนพนิตยการ รุ่น 2504,” (วิทยานิพนธ์ หลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย), 2509, หน้า 132.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

⁹จันทิมา โภญจนาท, “การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตร ศิลปศึกษาชั้นกลาง วิทยาลัยช่างศิลป์ กรมศิลปากร,” (วิทยานิพนธ์ หลักสูตรปริญญาครุศาสตร์มหาบัณฑิต ภาควิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525), หน้า 123.

¹⁰สำนักงานคณะกรรมการศึกษาแห่งชาติ, สิ่งที่ได้อ้างมาแล้ว, หน้า 43.

¹¹ธีระ ทองยี่สุน, “การติดตามผลการปฏิบัติงานของมหาบัณฑิต สาขาการสอน สังคมศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ตั้งแต่ปีการศึกษา 2521 - 2528 ในทัศนะของตนเองและผู้บริหาร,” (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต ภาควิชาการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2530), หน้า 72.

¹²จันทิมา โภญจนาท, “การติดตามผลการผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตร ศิลปศึกษาชั้นกลาง วิทยาลัยช่างศิลป์ กรมศิลปากร,” (วิทยานิพนธ์ หลักสูตรปริญญาครุศาสตร์มหาบัณฑิต ภาควิชาบริหารทางการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525), หน้า 125.

¹³วราพร จำรัสประเสริฐ, “ทักษะของเยาวชนในทศวรรษหน้า ตามทัศนะของนักสังคมศาสตร์,” วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาพหุวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2531, หน้า 57.

¹⁴วราพร จำรัสประเสริฐ, สิ่งที่ได้อ้างมาแล้ว, หน้า 57.

¹⁵กองวิทยาลัย, กรมอาชีวศึกษา, กระทรวงศึกษาธิการ, “รายงานคุณภาพของผู้จบอาชีวศึกษาที่ตลาดแรงงานต้องการ,” 2531, หน้า 4 - 6 (อัดสำเนา)

¹⁶เอกสารนี้เป็นเอกสารที่ปลัดธนาถันท์, บก.นิตหนึ่งเพื่ออำนวยการอาชีวศึกษา, กองทุนสงเคราะห์นักเรียนด้านการศึกษา, “ไม่ว่าศึกษาเอกชน, ปีที่ 1 ฉบับที่ 9 (ธันวาคม 2531), หน้า 40.” จึงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

¹⁷ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, เรื่องเดียวกัน, หน้า 179.

¹⁸ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สิ่งที่ได้อ้างแล้ว, หน้า 45.

¹⁹ วิเวก ปางวุฒิพงศ์, “ประเด็นเกี่ยวกับหลักสูตร ปวท. ในฐานะเป็นผู้ริเริ่ม,” หนังสือที่ระลึกครบรอบ 50 ปี กรมอาชีวศึกษา (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์วิทยาลัยสารพัดช่างพระนคร, 2534), หน้า 4 -5.

²⁰ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สิ่งที่ได้อ้างแล้ว, หน้า 46.

²¹ วิเวก ปางวุฒิพงศ์, เรื่องเดียวกัน, หน้า 4 - 5.

²² วิเวก ปางวุฒิพงศ์, เรื่องเดียวกัน, หน้า 4 - 5.

²³ ฉานิต มงคล, ศิลปการบริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษา (นครสวรรค์ : วิทยาลัยอาชีวศึกษานครสวรรค์, 2529), หน้า 26 - 28.

²⁴ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สิ่งที่ได้อ้างแล้ว, หน้า 41.

²⁵ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สิ่งที่ได้อ้างแล้ว, หน้า 42.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บรรณานุกรม

กานดา ลือสุทธิวิบูลย์. "การติดตามผลการปฏิบัติงานของมหาดบัณฑิตทางการวิจัยการศึกษา
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในทัศนะของตนเองและผู้บังคับบัญชา."
วิทยานิพนธ์ ปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต ภาควิชาการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523.

เกษร ภูประเสริฐ. "บทนำ." วารสารการศึกษาแห่งชาติ ปีที่ 17, ฉบับที่ 1 (ตุลาคม -
พฤศจิกายน 2525), หน้า 1

กองแผนงาน, กรมอาชีวศึกษา. "แนวโยบายการพัฒนาอาชีวศึกษา ในแผน 7
(พ.ศ. 2535 - 2539)." (อัดสำเนา)

กองแผนงาน, กรมอาชีวศึกษา. "หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค พุทธศักราช
2533 ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ." (อัดสำเนา)

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. "โครงการติดตามประเมินผลการสอน."
หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.). กรุงเทพมหานคร : สำนัก
นายกรัฐมนตรี, 2527.

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. "รายงานการวิจัย เรื่องการศึกษากับการมี
งานทำ." สิงหาคม, 2538.

คมคาย รอดตลอดทุกข์. "บทสัมภาษณ์ผู้จัดการฝ่ายการพนักงานธนาคารกรุงเทพ จำกัด."

คมเพชร ฉัตรศุกกุล. การแนะแนวเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เจษฎา เจียรนีย์. “การติดตามผลการปฏิบัติงานของบัณฑิต สาขาพลศึกษาที่สำเร็จการศึกษาระหว่างปี 2521 - 2525.” คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2526.

จันทิมา โกญจนาท. “การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรศิลปศึกษา ชั้นกลางวิทยาลัยช่างศิลป์ กรมศิลปากร.” วิทยานิพนธ์ หลักสูตรปริญญาครุศาสตร์ มหาวิทยาลัย ภาควิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525.

ชม ภูมิภาคและคณะ. การศึกษาเพื่อการงานและอาชีพ. กรุงเทพฯ : เจริญวิทย์การพิมพ์, 2528.

ธีระ ทองยี่สุน. “การติดตามผลการปฏิบัติงานของมหาบัณฑิต สาขาการสอนสังคมศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ตั้งแต่ปีการศึกษา 2521 - 2528 ในทัศนะของตนเอง และผู้บริหาร.” วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต ภาควิชาการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2536.

บรรจง ชูสกุลชาติ. “ความสำคัญของครูอาจารย์.” วารสารอาชีวศึกษา ปีที่ 3, ฉบับที่ 28 (มกราคม 2530), หน้า 68.

บรรจง ชูสกุลชาติ. “การศึกษาเพื่อไปสู่ความเป็นนิคส์.” ที่ระลึกและสูจิบัตรงานศิลปหัตถกรรมและอาชีวศึกษา ครั้งที่ 42. กรุงเทพฯ : รำไทยเพลสเซ็นเตอร์, 2532.

ประสาร ทิพย์ธารา. การแนะแนวเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, มปป.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ปทีป เมธาคุณวุฒิ. "การศึกษาความต้องการและความสามารถของผู้ที่จบจากคณะ
ครุศาสตร์ หรือ คณะศึกษาศาสตร์ในมหาวิทยาลัยส่วนกลาง สังกัดทบวง
มหาวิทยาลัย." รายงานผลการวิจัย (จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525).

ปราณี เกิงพล. การแนะแนวและการให้คำปรึกษา. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์การ
ศาสนา, 2515. หน้า 321 - 322.

ผานิต มงคล. "วิทยาลัยอินทราชัยของเรา." 100 ปี สมเด็จพระเจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์
กรมขุนเพชรบูรณ์อินทราชัย. กรุงเทพมหานคร:ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ,
2535.

ผานิต มงคล. ศิลปการบริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษา. นครสวรรค์:วิทยาลัยอาชีวศึกษา,
2529. (เอกสารเย็บเล่ม)

พันธุ์ศักดิ์ อัมระนันท์. "แนวความคิดดำเนินงานการประกอบอาชีพอิสระจนประสบผลสำเร็จ."
เอกสารอาชีวตัวอย่าง 2532. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์อักษรเนศวร, 2532.

เมธี ปิลันธนานนท์. การบริหารอาชีวศึกษา. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์โอเดียน
สโตร์, 2533.

เมธี ปิลันธนานนท์. "สถานศึกษามีฐานะเป็นเครื่องมือของรัฐเพื่อรองรับความ
เป็นนิคส์." การประชุมสัมมนาเรื่องผู้บริหารที่พึงประสงค์ในทศวรรษหน้า.
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, 2532

เมธี ปิลันธนานนท์. "การพัฒนาหลักสูตร." การบริหารการศึกษา. กรุงเทพมหานคร :
เอกสารนี้ใช้สำนักพิมพ์พิทักษ์อักษร, 2525. ใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เมธี ปิรันธนานนท์. "นิตหนึ่งเพื่อนักบริหารอาชีพศึกษา." การศึกษาเอกชน. ปีที่ 1 ฉบับที่ 9, ธันวาคม, 2531.

มนตรี พงษ์พานิช. "แนวคิดการดำเนินงานการประกอบอาชีพอิสระประสบผลสำเร็จ." เอกสารอาชีพตัวอย่าง 2532. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ธเนศวร, 2532.

ระวีวรรณ ชินะตระกูล. "การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง." วิธีวิจัยการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : ภาพพิมพ์, 2535.

รัชนีวรรณ อุทัยศรี. การบริหารงานบุคคล. กรุงเทพมหานคร : ศูนย์พัฒนาแรงงานและการจัดการ, คณะเศรษฐศาสตร์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525.

ละเอียด จันทรภิตวัฒน์. "การติดตามผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา ประกาศนียบัตรวิชาชีพการศึกษา (ป.กศ.) ตั้งแต่ปีการศึกษา 2509-2511 ในโรงเรียนประถมศึกษา ภาคการศึกษา 1 และ 12." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, ประสานมิตร, 2514.

วนิดา ฐปะเดมีย์. "แนวทางการพัฒนาการผลิตการใช้กำลังระดับอาชีพศึกษา." เอกสารสรุปผลการสัมมนา เรื่อง กลยุทธ์ในการพัฒนาคุณภาพของการผลิตและการใช้กำลังคนระดับอาชีพ และเทคนิคศึกษา. คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, 2524.

วัชรี ทรัพย์มี. แนวอาชีพ. กรุงเทพมหานคร : แผนกจิตวิทยา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2521.

เอกฉวนน้ำ เกื้อกุล. "การบริหารงานบุคคลของข้าราชการไทยนี้จำกัด." วิทยานิพนธ์ใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาพาณิชยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524. ที่มีกรนำไปใช้

วราพร จำรัสประเสริฐ. “ทักษะของเยาวชนไทยในทศวรรษหน้า ตามทัศนะของนักสังคมศาสตร์. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ ภาควิชาการศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2531.

วิเวก ปางพุดมพิงศ์. “ประเด็นเกี่ยวกับหลักสูตร ปวท. ในฐานะที่เป็นผู้ริเริ่ม.” หนังสือที่ระลึกครบรอบ 50 ปี กรมอาชีวศึกษา. กรุงเทพมหานคร : วิทยาลัยสารพัดช่างพระนคร, 2534.

ศิริลักษณ์ โรจนกิจอำนวย. “บทวิเคราะห์ผลการสำรวจคุณสมบัติของบัณฑิตบริหารธุรกิจระดับปริญญาตรี, “บริหารธุรกิจ.” ปีที่ 13, ฉบับที่ 53, มกราคม - มีนาคม, 2533

สุชา จันท์ธอม และสุรางค์ จันท์ธอม. จิตวิทยาการแนะแนว. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์อักษรบัณฑิต, 2520.

สมปอง สุขเยี่ยม. “การติดตามผลการประกอบอาชีพและศึกษาต่อ ของนักเรียนนพนิชกรรมรุ่น 2504.” วิทยานิพนธ์ หลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2509.

สังข์ทอง ศรีธเรศ. “ส่งเสริมอาชีพเยาวชนระดับอาชีวะ เพื่อป้องกันปัญหาเด็กมั่วสุมและโสเภณี.” แนวหน้า (16 พฤศจิกายน 2535), หน้า 4.

อาชีวศึกษา, กรม. ภาวะแรงงานอาชีวศึกษา. กรกฎาคม - ธันวาคม, 2530.

อาชีวศึกษา, กรม. “การจ้างลูกจ้างชั่วคราวด้วยเงินบำรุงการศึกษา.” บัญชีเงินเดือนลูกจ้างชั่วคราวที่ขอเบิกค่าจ้าง จากหมวดเงินบำรุงการศึกษา. กันยายน, 2540.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อุดมศักดิ์ โรจนวิบูลย์ชัย. ไควมต้องการกำลังคน สำหรับงานด้านคอมพิวเตอร์ของธุรกิจ
ในเขตกรุงเทพมหานคร.” วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาพาณิชย
ศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2526.

Anne Bottomley. Guidance in Education. Englewood Cliffs, NJ : Prentice - Hall, 1978.

Arther E. Traseler and Robert D. North. Fundonmental of Guida Bostan : Goughton
Bork Campany, 1980.

Cronbach, Lee Josepp. Essential of Psychology Testing 4 th, ed. New York : Harper &
Brothers Publisher, 1984.

Dugale S. Arbuckle. Student Personal Service in Higher Education. New York :
Mc Graw-Hill, 1953.

Emery Stoop, and Gunnar L. Wahlquist. A Basic Test for Guidance
Workess. Englewood Cliffs : New Jersey : McGraw-Hill, 1974.

Good, Carter V. Dictionary of Education. New York : Mc Graw - Hill Book
Company , 1973.

Lefever D. Wetty. Principles and Techniques of Guidance. New York : The
Ranald Press, 1950.

Perical W. Hatsan. The Guidance Function in Education New Your : Appletan
Century - Crafts Inc., 1958.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Robert, Krejcie V. and Morgan W. Daryle. "Determining Sample Size for Research Activities,"

Journal of Education and Psychological Measurement. 30 (30) 1970 : 607 - 610

Thomas Everett Deam. "Practice and Opinions Relate to Follow-up Study by Junior College."

(An Empirical Study), Dissertation

Abstracts International. (August, 1970)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประกาศบัณฑิตวิทยาลัย

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

เรื่อง ผลการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการพิจารณาหัวข้อและ
เค้าโครงวิทยานิพนธ์ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม ขอประกาศรายชื่อหัวข้อและเค้าโครง
วิทยานิพนธ์ หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา
ที่ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการ ดังนี้

ได้อนุมัติเมื่อวันที่ 10 กุมภาพันธ์ 2538

1. นางจินตนา บริบูรณ์ทรัพย์ ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "การติดตามผล
ผู้สำเร็จการศึกษา หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค พุทธศักราช 2533 ประเภทวิชา
บริหารธุรกิจ วิทยาลัยอินทราชัย กรมอาชีวศึกษา" โดยมี รศ.ดร.ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์
เป็นอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ดร.วราพรรณ น้อยสุวรรณ และ ดร.ประภัสสร รวยแท้
เป็นอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม

ทั้งนี้ให้นักศึกษาค้นคว้าและเขียนวิทยานิพนธ์ โดยปรึกษากับอาจารย์ผู้ควบคุม
วิทยานิพนธ์ให้เสร็จภายในเวลาที่กำหนดในระเบียบของบัณฑิตวิทยาลัย

ประกาศ ณ วันที่ 22 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2538

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

(รศ.ดร.มนัส สังวรศิลป์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คำสั่ง คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ที่ 142/2537

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการพิจารณาหัวข้อ
และโครงการวิทยานิพนธ์ของ นางจินตนา บริบูรณ์ทรัพย์

เพื่อให้การเรียบเรียงวิทยานิพนธ์ของ นางจินตนา บริบูรณ์ทรัพย์ เป็นไป
ด้วย ความเรียบร้อยและมีประสิทธิภาพ จึงให้แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อควบคุมและ
พิจารณาหัวข้อและโครงการวิทยานิพนธ์ ดังต่อไปนี้

1. คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

รศ.ดร.ปริยาพร	วงศ์อนุตรโรจน์	ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์
ดร.วราพรรณ	น้อยสุวรรณ	ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม
ดร.ประภัสสร	รวยแท้	ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม
2. คณะกรรมการพิจารณาหัวข้อและโครงการวิทยานิพนธ์

รศ.ดร.ปริยาพร	วงศ์อนุตรโรจน์	ประธานกรรมการ
ดร.วราพรรณ	น้อยสุวรรณ	กรรมการ
ดร.ประภัสสร	รวยแท้	กรรมการ
ดร.มาลัย	จีรวัดมนเกษตร์	กรรมการ
อาจารย์อัจฉรา	สีบสินธุ์สกุลไชย	กรรมการ

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ 19 กรกฎาคม พ.ศ. 2537

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

(รศ.ดร.ปริยาพร วงศ์อนุตรโรจน์)

คนบตี

ที่ ทม 1504.7/ว.173

คณะกรรมการ
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง
กรุงเทพฯ 10520

10 กุมภาพันธ์ 2538

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถาม

เรียน รศ.ดร.ไพศาล หวังพานิช

ด้วยงานบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ที่จะช่วยตรวจแบบสอบถามที่ใช้เป็นเครื่องมือการวิจัยให้กับนักศึกษาปริญญาโทได้

จึงเรียนมาเพื่อขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถามของนักศึกษาชื่อ นางจินตนา บริบูรณ์ทรัพย์ ซึ่งจะทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษา หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค พุทธศักราช 2533 ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ วิทยาลัย อินทราชัย กรมอาชีวศึกษา"

คณะกรรมการอุตสาหกรรม หวังว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี
จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รศ.ดร.เมธี ปิลันธนานนท์)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ปฏิบัติราชการแทนคณบดี
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้
งานบัณฑิตศึกษา

โทร. 3266052 - 6101 ต่อ 663,642

โทรสาร. 3269040

ที่ ทม 1504.7/ว.173

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง
กรุงเทพฯ 10520

10 กุมภาพันธ์ 2538

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถาม

เรียน ดร.ณรงค์ พิมสาร

ด้วยงานบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ที่จะช่วยตรวจแบบสอบถามที่ใช้เป็นเครื่องมือการวิจัยให้กับนักศึกษาปริญญาโทได้

จึงเรียนมาเพื่อขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถามของนักศึกษาชื่อ นางจินตนา บริบูรณ์ทรัพย์ ซึ่งจะทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษา หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค พุทธศักราช 2533 ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ วิทยาลัย อินทราชัย กรมอาชีวศึกษา"

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม หวังว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี
จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รศ.ดร.เมธี ปิлянธนานนท์)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ปฏิบัติราชการแทนคณบดี
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้
งานบัณฑิตศึกษา

โทร. 3266052 - 6101 ต่อ 663,642

โทรสาร. 3269040

ที่ ทม 1504.7/ว.173

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง
กรุงเทพฯ 10520

10 กุมภาพันธ์ 2538

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถาม

เรียน ดร.อนันต์ อิมโอบุส

ด้วยงานบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ที่จะช่วยตรวจแบบสอบถามที่ใช้เป็นเครื่องมือการวิจัยให้กับนักศึกษาปริญญาโทได้

จึงเรียนมาเพื่อขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถามของนักศึกษาชื่อ นางจินตนา บริบูรณ์ทรัพย์ ซึ่งจะทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษา หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค พุทธศักราช 2533 ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ วิทยาลัย อินทราชัย กรมอาชีวศึกษา"

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม หวังว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี
จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รศ.ดร.เมธี ปิณฑานนท์)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา
ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้
งานบัณฑิตศึกษา

โทร. 3266052 - 6101 ต่อ 663,642

โทรสาร. 3269040

ที่ ทม 1504.7/ว.173

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง
กรุงเทพฯ 10520

10 กุมภาพันธ์ 2538

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถาม

เรียน นายวิจิต สังขนันท์

ด้วยงานบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ที่จะช่วยตรวจแบบสอบถามที่ใช้เป็นเครื่องมือการวิจัยให้กับนักศึกษาปริญญาโทได้

จึงเรียนมาเพื่อขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถามของนักศึกษาชื่อ นางจินตนา บริบูรณ์ทรัพย์ ซึ่งจะทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษา หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค พุทธศักราช 2533 ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ วิทยาลัย อินทราชัย กรมอาชีวศึกษา"

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม หวังว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี
จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รศ.ดร.เมธี ปิฉันทนันท์)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้
งานบัณฑิตศึกษา

โทร. 3266052 - 6101 ต่อ 663,642

โทรสาร. 3269040

ที่ ทม 1504.7/ว.173

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง
กรุงเทพฯ 10520

10 กุมภาพันธ์ 2538

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถาม

เรียน นางสาวผานิต มงคล

ด้วยงานบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ที่จะช่วยตรวจแบบสอบถามที่ใช้เป็นเครื่องมือการวิจัยให้กับนักศึกษาปริญญาโทได้

จึงเรียนมาเพื่อขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถามของนักศึกษาชื่อ นางจินตนา บริบูรณ์ทรัพย์ ซึ่งจะทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษา หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค พุทธศักราช 2533 ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ วิทยาลัย อินทราชัย กรมอาชีวศึกษา"

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม หวังว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี
จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รศ.ดร.เมธี ปิณฑนนท์)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา
ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้
งานบัณฑิตศึกษา

โทร. 3266052 - 6101 ต่อ 663,642

โทรสาร. 3269040

ที่ ทม 1504.7/ว.186

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง
กรุงเทพฯ 10520

27 มีนาคม 2538

เรื่อง ขอความร่วมมือให้นักศึกษาทดลองใช้เครื่องมือเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษาธนบุรี

ด้วย นางจินตนา บริบูรณ์ทรัพย์ เป็นนักศึกษาปริญญาโท คณะครุศาสตร์
อุตสาหกรรม หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา
กำลังทำการวิจัย เพื่อเรียบเรียงวิทยานิพนธ์เรื่อง "การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษา หลักสูตร
ประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค พุทธศักราช 2533 ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ วิทยาลัยอินทราชัย
กรมอาชีวศึกษา"

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่าน โปรดพิจารณา
อนุญาตให้นักศึกษาได้ทดลองใช้เครื่องมือเพื่อการวิจัยในสถานศึกษาของท่าน

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาต และหวังในความอนุเคราะห์จากท่าน
ด้วยดี จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รศ.ดร.เมธี ปิณฑนนท์)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อรองรับคดีฝ่ายบัณฑิตศึกษาให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหาและปฏิบัติราชการแทนคนบดการทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

งานบัณฑิตศึกษา

โทร. 3266052 - 6101 ต่อ 663,642

โทรสาร. 3269040

ที่ ทม 1504.7/209

คณะกรรมการคุรุศาสตร์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง
กรุงเทพฯ 10520

22 พฤษภาคม 2538

เรื่อง ขอความร่วมมือให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน เลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. โครงการวิทยานิพนธ์
2. ประกาศผลการพิจารณาหัวข้อและโครงการวิทยานิพนธ์

ด้วย นางจินตนา บริบูรณ์ทรัพย์ เป็นนักศึกษาปริญญาโท คณะคุรุศาสตร์
อุตสาหกรรม หลักสูตรคุรุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา กำลัง
ทำการวิจัยเพื่อเรียบเรียงวิทยานิพนธ์เรื่อง "การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษา หลักสูตรประกาศนียบัตร
วิชาชีพเทคนิค พุทธศักราช 2533 ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ วิทยาลัยอินทราชัย กรมอาชีวศึกษา"
ซึ่งโครงการวิจัยดังกล่าวได้รับอนุมัติแล้วเมื่อวันที่ 10 กุมภาพันธ์ 2538

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาต และขอขอบคุณในความอนุเคราะห์
ของท่านมา ณ โอกาสนี้ด้วย

หวังว่าคงได้รับความอนุเคราะห์ด้วยดี จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ เป็น
อย่างยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(รศ.ดร.เมธี ปิณฑนนท์)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาค้นคว้า และอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา
แม้ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และทำซ้ำหรือเผยแพร่เอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้
ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

งานบัณฑิตศึกษา

โทร. 3266052 - 6101 ต่อ 663,642

รายชื่อสถานศึกษาที่ต้องการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย
นางจินตนา บริบูรณ์ทรัพย์

1. วิทยาลัยอินทราชัย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย
เรื่อง

การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค
พุทธศักราช 2533
ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ วิทยาลัยอินทราชัย

คำชี้แจง

ผู้วิจัยประสงค์ใช้ข้อมูลนี้ เพื่อนำไปทำการวิจัยประกอบวิทยานิพนธ์ และเพื่อ
ให้กรมอาชีวศึกษา รวมทั้งสถานศึกษาในสังกัด สถานประกอบการอื่น ๆ ที่มีความสนใจ ใช้
เป็นข้อมูลในการปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน

ข้อมูลที่ตรงกับความเป็นจริงและสมบูรณ์เท่านั้น ที่จะช่วยให้การวิจัยดำเนินไป
ด้วยความถูกต้อง น่าเชื่อถือ และนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ได้อย่างแท้จริง คำตอบของผู้ตอบ
แบบสอบถาม ผู้วิจัยจะเก็บไว้เป็นความลับ โดยจะใช้ข้อมูลเพื่อสรุปผล การวิจัยเป็นภาพ
รวมเท่านั้น ดังนั้น คำตอบจะไม่มีผลเสียหายต่อตัวผู้ตอบแบบ สอบถาม และสถาน
ประกอบการ หรือหน่วยงานของท่านแต่ประการใด จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่าน
โปรดตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริงให้ครบทุกข้อ และขอขอบพระคุณอย่างยิ่งใน
ความอนุเคราะห์ของท่านมา ณ โอกาสนี้

นางจินตนา บริบูรณ์ทรัพย์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบสอบถามนี้แบ่งเป็น 3 ตอน

- ตอนที่ 1 สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถามในการประกอบอาชีพ
- ตอนที่ 2 ความสามารถในการนำความรู้ ทักษะ และเจตคติ ไปใช้ในการปฏิบัติงาน
- ตอนที่ 3 ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดกาเครื่องหมาย ลงใน ( ) หน้าข้อความที่ท่านเลือกให้ตรงกับสภาพความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่านให้มากที่สุด

1. เพศ ชาย หญิง
2. อายุ ต่ำกว่า 19 ปี
 20 - 25 ปี
 มากกว่า 25 ปี
3. สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ วิทยาลัยอินทราชัย
  - 3.1 ปีการศึกษา 2534
 2535
 2536
  - 3.2 สาขาวิชา การบัญชี
 การเลขานุการ
 การตลาด
 การเงินการธนาคาร
 อุตสาหกรรมท่องเที่ยว
 ธุรกิจคอมพิวเตอร์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 1 ภาวะการมีงานทำของผู้ตอบแบบสอบถาม

(เฉพาะผู้ที่ทำงาน กับ ผู้ที่ทำงานและศึกษาต่อในขณะเดียวกัน)

1. ปัจจุบันท่านทำอะไร ( ) ทำงานประกอบอาชีพ
- ( ) ไม่ได้ทำงานทำกอบอาชีพ
  - ( ) เรียนต่อในระดับสูงขึ้น
  - ( ) ทำงานและศึกษาต่อในขณะเดียวกัน

1.1 ข้อมูลสำหรับผู้ที่ไม่ได้ทำงานประกอบอาชีพ (เฉพาะผู้ที่ไม่ได้ทำงาน)

1.1.1 ท่านไม่ได้ทำงานประกอบอาชีพเนื่องจากอะไร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ( ) ยังไม่ยอมทำงาน
- ( ) อัตราค่าจ้างต่ำเกินไป
- ( ) ลักษณะงานไม่เหมาะสม
- ( ) ได้รับการปฏิเสธงาน
- ( ) สอบแข่งขันไม่ได้
- ( ) รอเวลาที่จะศึกษาต่อ
- ( ) อื่น ๆ โปรดระบุ

1.2 ข้อมูลสำหรับผู้ที่ศึกษาต่อ (เฉพาะผู้ที่ศึกษาต่อและทำงานในขณะเดียวกัน)

1.2.1 ประเภทของสถานศึกษา

- ( ) รัฐบาล
- ( ) เอกชน

1.2.2 สาเหตุที่เลือกศึกษาต่อ

- ( ) ความรู้ความสามารถไม่เพียงพอต่อการประกอบอาชีพ
- ( ) เงินเดือนที่ได้จากการประกอบอาชีพน้อยเกินไป

( ) ไม่มีทุนประกอบอาชีพอิสระ

( ) ต้องการเพิ่มวุฒิ

( ) อื่น ๆ โปรดระบุ .....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้ในพิธีกรศึกษาเท่านั้น มิอนุญาติให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และห้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. หน่วยงานที่ท่านทำงาน ( ) บริษัท/เอกชน

- ( ) รัฐวิสาหกิจ
- ( ) ส่วนราชการ (ข้าราชการ)
- ( ) ส่วนราชการ (ลูกจ้าง)
- ( ) ประกอบอาชีพส่วนตัว
- ( ) อื่น ๆ โปรดระบุ.....

3. ท่านใช้เวลาสำหรับการหางาน/สมัครงาน นานเท่าใด

- ( ) ได้ทำงานทันทีที่จบการศึกษา
- ( ) 1 - 6 เดือน
- ( ) มากกว่า 6 เดือน - 1 ปี
- ( ) มากกว่า 1 - 2 ปี
- ( ) มากกว่า 2 ปีขึ้นไป

4. เหตุผลต่อไปนี้ ข้อใดบ้างที่ทำให้ท่านได้ทำงานจนถึงปัจจุบัน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ( ) สอบคัดเลือกได้ด้วยความสามารถของตนเอง
- ( ) ไม่เลือกงาน
- ( ) สำนักบริการจัดหางานช่วยเหลือ
- ( ) มีทุนในการประกอบอาชีพส่วนตัว
- ( ) ประกาศแจ้งความผ่านสื่อมวลชนต่าง ๆ
- ( ) มีคนสนับสนุน/มีคนฝากเข้าทำงาน
- ( ) ทำงานในกิจการของครอบครัว
- ( ) อื่น ๆ โปรดระบุ.....

5. รายได้ที่ท่านได้รับในปัจจุบันเฉลี่ยต่อเดือน

- เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งาน ( ) ต่ำกว่า 5,500 บาท กรุณาให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
- ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อ ( ) 5,501 - 7,000 บาท ของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้
- ( ) มากกว่า 7,000 บาทขึ้นไป

6. งานที่ท่านทำอยู่เป็นงานลักษณะใด

- ( ) งานประจำ
( ) งานชั่วคราว

7. ลักษณะงานที่ท่านทำอยู่ในปัจจุบัน ได้ใช้ความสามารถด้านวิชาชีพที่เรียนมาเพียงใด

- ( ) มาก ( ) ปานกลาง
( ) น้อยที่สุด ( ) ไม่ได้ใช้เลย

8. ท่านได้เข้ารับการฝึกอบรมเพิ่มเติมหรือไม่

- ( ) เข้ารับการอบรม
( ) ไม่ได้รับการอบรม

9. ท่านได้ไปศึกษาดูงานหรือไม่ นับตั้งแต่ท่านทำงานจนถึงปัจจุบัน

- ( ) ไม่ได้ไป ( ) ได้ไป

10. ท่านมีความพึงพอใจในการทำงานของท่านมากน้อยเพียงใด

- ( ) พอใจมาก ( ) ปานกลาง
( ) พอใจน้อย

11. ท่านคิดจะเปลี่ยนงานหรือไม่

- ( ) คิดจะเปลี่ยนงานใหม่
( ) ไม่คิดจะเปลี่ยนงานใหม่

12. โปรดเรียงลำดับข้อความต่อไปนี้ จากสำคัญมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด

เพียง 3 อันดับ (1 = สำคัญที่สุด 2 = รองเป็นอันดับสอง 3 = รอง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่เป็นอันดั้บสาม) การใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อ) ความรู้ด้านทฤษฎีในวิชาชีพเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ( ) ทักษะด้านปฏิบัติงานในวิชาชีพ

- ( ) มีประสบการณ์หรือความรู้พิเศษ
- ( ) มีคนสนับสนุนหรือฝากเข้าทำงาน
- ( ) ไม่เลือกงาน
- ( ) ต้องทราบแหล่งงานและรู้จังหวัดเวลาที่ไปสมัครงาน
- ( ) มีเงินค่าประกัน
- ( ) มีผู้ค้ำประกัน
- ( ) อื่น ๆ โปรดระบุ.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 2 ความสามารถในการนำความรู้ ทักษะ และ เจตคติไปใช้ ในการปฏิบัติงาน

(เฉพาะผู้ที่ทำงาน กับ ผู้ที่ทำงานและศึกษาต่อในขณะเดียวกัน)

- คำชี้แจง
1. คำถามทั้งหมดมี 30 ข้อ คำถามแต่ละข้อจะถามถึงระดับความสามารถในการนำความรู้ ทักษะ และเจตคติที่ดีไปใช้ในการปฏิบัติงาน
  2. การให้น้ำหนักระดับความสามารถ แบ่งออกเป็น 6 ระดับ ดังนี้
    - 5 หมายถึง ระดับความสามารถในการนำความรู้ ทักษะ และเจตคติไปใช้ในการปฏิบัติงานมากที่สุด
    - 4 หมายถึง ระดับความสามารถในการนำความรู้ ทักษะ และเจตคติไปใช้ในการปฏิบัติงานมาก
    - 3 หมายถึง ระดับความสามารถในการนำความรู้ ทักษะ และเจตคติไปใช้ในการปฏิบัติงานปานกลาง
    - 2 หมายถึง ระดับความสามารถในการนำความรู้ ทักษะ และเจตคติไปใช้ในการปฏิบัติงานน้อย
    - 1 หมายถึง ระดับความสามารถในการนำความรู้ ทักษะ และเจตคติไปใช้ในการปฏิบัติงานน้อยที่สุด
    - 0 หมายถึง ไม่ได้นำความรู้ความสามารถจากการศึกษาไปใช้เลย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อที่	การนำความรู้ไปใช้ในการปฏิบัติงาน	ระดับการนำไปใช้					
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	ไม่ได้นำไปใช้
		5	4	3	2	1	0
	ท่านได้นำความรู้ไปใช้ในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับเรื่องต่อไปนี้ มากน้อยเพียงใด						
1	ความรู้ความเข้าใจในงานทางด้านบริหารธุรกิจ						
2	ปฏิบัติงานในหน้าที่และงานที่ได้รับมอบหมายอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการธุรกิจ						
3	สามารถโต้ตอบ ให้ข้อมูลข่าวสาร และรายละเอียดต่าง ๆ เกี่ยวกับธุรกิจบริการแก่ลูกค้าได้อย่างถูกต้อง มีความรู้ในการใช้ภาษาอังกฤษได้อย่างถูกต้อง						
4	มีความรู้ในวิชาเฉพาะสาขาอย่างแท้จริง การนำความรู้จากทฤษฎีไปใช้ให้เกิดประโยชน์						
5	การประดิษฐ์คิดค้นสิ่งแปลกใหม่ในทางสร้างสรรค์						
6	มีการวางแผนงานและปฏิบัติงานตามแผนที่ได้วางไว้						
7	สามารถเรียนรู้งานใหม่ได้อย่างรวดเร็ว						
8	ให้ข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงานได้ในบางโอกาส						

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ หากมีข้อสงสัย กรุณาติดต่อฝ่ายวิชาการ และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อที่	การนำความรู้ไปใช้ในการปฏิบัติงาน	ระดับการนำไปใช้					
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	ไม่ได้นำไปใช้
		5	4	3	2	1	0
	ท่านนำความสามารถด้านทักษะไปใช้ในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับเรื่องต่อไปนี้มากน้อยเพียงใด						
1	ใช้อุปกรณ์ในการปฏิบัติงานได้ถูกต้อง						
2	ใช้เครื่องพิมพ์ดีดได้ทุกชนิด						
3	ใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ได้						
4	จัดเก็บเอกสารได้อย่างมีระเบียบ						
5	ใช้เครื่องใช้สำนักงานได้อย่างเป็นระบบ						
6	คุณภาพของงานที่ปฏิบัติเสร็จแล้วมีความเรียบร้อยและเชื่อถือได้						
7	เพิ่มพูนทักษะและความสามารถในงานที่ปฏิบัติอยู่เสมอ						
8	ใช้เทคโนโลยีในการปฏิบัติงานจนเกิดทักษะเพื่อประกอบอาชีพได้						
9	มีการวางแผนการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ						
10	นำวิชาชีพที่เรียนไปใช้ทำงานร่วมกับผู้อื่นที่ประกอบอาชีพนั้น ๆ อยู่แล้ว						

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อที่	การนำความรู้ไปใช้ในการปฏิบัติงาน	ระดับการนำไปใช้					
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	ไม่ได้นำไปใช้
		5	4	3	2	1	0
1	ท่านมีเจตคติต่อการปฏิบัติงานในเรื่องต่อไปนี้ มากน้อยเพียงใด						
2	ปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับของสถานประกอบการอย่างเคร่งครัด						
3	มีความรับผิดชอบต่องานในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย						
4	มีความจริงใจต่อผู้ร่วมงานและบุคคลอื่น						
5	สามารถทำงานได้โดยอิสระไม่จำเป็นต้องมีการควบคุม						
6	มีมนุษยสัมพันธ์ และประสานงานกับบุคคลภายนอกทุกฝ่าย						
7	มีความกระตือรือร้น และมีความพยายามในการปฏิบัติงาน						
8	มีความคิดริเริ่ม อดทน และเป็นคนตรงต่อเวลา						
9	การให้ความร่วมมือในงานเฉพาะที่ตนจะได้รับผลประโยชน์						
10	การปฏิบัติงานเพื่อผลประโยชน์แก่หน่วยงานหรือสถานประกอบการโดยไม่ต้องให้ออกคำสั่ง						

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่วางไว้สำหรับใช้ในการประกอบการศึกษานี้ ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมีเหตุเปลี่ยนแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 3 ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา
(เฉพาะผู้ที่ทำงาน กับ ผู้ที่ทำงานและศึกษาต่อในขณะเดียวกัน)

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงใน ( ) หน้าข้อความที่ท่านเลือก ให้ตรงกับ
สภาพความเป็นจริงเกี่ยวกับปัญหา และอุปสรรคในการปฏิบัติงานของท่าน
ให้มากที่สุด

1. จากข้อความต่อไปนี้ มีอะไรบ้างที่เป็นปัญหาและอุปสรรคต่อการ
ปฏิบัติงานของท่าน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
  - ( ) ขาดการประชาสัมพันธ์ให้สังคม สถานประกอบการ หน่วยงานและ
รัฐวิสาหกิจต่าง ๆ เข้าใจในหลักสูตร ปวท.
  - ( ) ค่านิยมของผู้ปกครองและผู้เรียน มุ่งที่จะศึกษาต่อในระดับ
ปริญญาตรี
  - ( ) ขาดการประสานงานระหว่างระดับบริหารของกรมอาชีวศึกษา
กับทบวงมหาวิทยาลัย
  - ( ) การปรับอัตราเงินเดือนในชั้นเริ่มต้นของผู้เรียนจบหลักสูตร ปวท.
ไม่เท่ากับหลักสูตร ปวส.
  - ( ) ผู้สำเร็จการศึกษาทำงานไม่ตรงกับสาขาวิชาที่เรียน
  - ( ) ผู้สำเร็จการศึกษามากกว่าครึ่งไม่ได้รับการอบรมก่อนเข้าทำงาน
  - ( ) การผลิตแรงงานไม่ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน

2. ข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหที่ท่านพบในข้อ (1)

.....

.....

.....

.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับบรรณารักษ์เพื่อการสืบค้นเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เรียน

คุณเยาวภา โอชาตะ

70 / 23 ซ.วัฒนวงศ์ ถ.ราชปรารภ

แขวงมักกะสัน เขตพญาไท

กทม. 10400

เรียน

คุณจินตนา บริบูรณ์ทรัพย์

656 / 486 ซอย 36 เคนนครพัฒนาการ

แขวงสวนหลวง เขตสวนหลวง

กทม. 10250

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ทำกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประวัติผู้เขียน

ชื่อผู้เขียน	นางจินตนา บริบูรณ์ทรัพย์
วัน เดือน ปีเกิด	วันที่ 17 กันยายน พ.ศ. 2482
สถานที่เกิด	จังหวัดปัตตานี
วุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี	การศึกษามัธยมศึกษา (กศ.บ.)
สถานที่สำเร็จการศึกษา	วิทยาลัยวิชาการศึกษา บางแสน
ปีที่สำเร็จการศึกษา	2512
ประสบการณ์การทำงาน	หัวหน้าแผนกวัดผลการศึกษา หัวหน้างานวิจัยและพัฒนา หัวหน้าคณะวิชาธุรกิจสัมพันธ์ กรรมการบริหารสถานศึกษา หัวหน้างานส่งเสริมกิจกรรมสหกรณ์ อาจารย์ประจำวิชาภาษาอังกฤษ
อาชีพปัจจุบัน	รับราชการตำแหน่งอาจารย์ 2 ระดับ 7 วิทยาลัยพัฒนศึกษการอินทราชัย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้